

„Meg van írva:
Az igaz ember
hitből él”

A RÓMAIAKHOZ
ÍRT LEVÉL

A tanulmányokat összeállította:

Vankó Zsuzsanna

A tanulmány elektronikus formában a www.kerak.hu oldalon
a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja:

BIBLIAISKOLÁK KÖZÖSSÉGE KÖNYVKIADÓ

Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A

Kiadó és könyvlerakat: 1181 Budapest, Reviczky Gyula u. 46.

Telefon/fax: 06-1/267-3947 ■ 06-20/379-6020

megrendeles@bikkiado.hu ■ www.bikkiado.hu

Felelős kiadó: Szigeti Gábor

Sorozatszerkesztő: Vankó Zsuzsanna

Nyomtatás: Kvadrát Print ■ Mobil: +36-30/280-6656

info@kvadratprint.hu ■ www.kvadratprint.hu

ISBN 978-615-5260-60-5

ISSN 0865-3119

TARTALOM

Bevezetés.....	7
Javaslatok a szombatiskolai tanítók és szombatiskola-vezetők munkájára vonatkozóan.....	10
I. tanulmány ■ október 7. Az ember és Isten megismerése – kegyelem és felelősség (Rm 1,1–2,16)	17
II. tanulmány ■ október 14. Az emberi áligazság leleplezése – az igazgá válás egyetlen lehetősége (Rm 2,17–3,23)	29
III. tanulmány ■ október 21. A hit általi megigazulás mint az üdvösség egyetlen útja kezdettől fogva (Rm 3,24–4,25)	39
IV. tanulmány ■ október 28. A valódi hit – a megigazulásban megnyilatkozó csodálatos isteni kegyelem (Rm 4,17–25; 5. fejezet)	50
V. tanulmány ■ november 4. A hit általi megigazulás és a büntől való tényleges szabadulás (Rm 6. fejezet)	61
VI. tanulmány ■ november 11. Fájdalmas kettősség az újjászületést követően is – sóvárgás a Szabadító után (Rm 7. fejezet)	71
VII. tanulmány ■ november 18. Miképpen lehetséges természetünk legyőzése és a törvény betöltése? (Rm 8,1–27)	83

VIII. tanulmány ■ november 25.	
Az isteni üdvterv és az emberi szabad választás (Rm 8,28–9,24)	96
IX. tanulmány ■ december 2.	
A zsidók és pogányok kérdése a hit általi megigazulás fényében (Rm 9,25–11,36)	108
X. tanulmány ■ december 9.	
A gyakorlati kereszténység summája – 1. (Rm 12. fejezet)	120
XI. tanulmány ■ december 16.	
A gyakorlati kereszténység summája – 2. (Rm 13. fejezet)	129
XII. tanulmány ■ december 23.	
„Törekedjünk a békességre és egymás épülésére” a lelkiismereti kérdésekben (Rm 14,1–15,6)	139
XIII. tanulmány ■ december 30.	
Keresztény szolgálat az evangélium hirdetéséért (Rm 15,7–16. fejezet)	149
Igék minden napra	
Október	160
November	161
December	162

BEVEZETÉS

Pál apostol harmadik misszióútján, i. sz. 57–58-ban írta ezt a levelet a római keresztény gyülekezetnek Korinthusból, ahol mintegy három hónapot töltött (Ap csel 20,1–3). Egyértelművé teszi ezt a 16. fejezet egyes hivatkozásainak egybevetése más páli levelekkel és az *Apostolok cselekedeteivel*.

Az apostol azt tervezte, hogy Korinthusból Jeruzsálembé megy a makedóniai és görögországi gyülekezetek adományaival, amelyeket a júdeai szegények számára gyűjtöttek, ezt követően pedig Rómán keresztül Hispániába, a mai Spanyolország területére (Rm 16,23–24) utazik. Jeruzsálemben el akarta rendezni azoknak a vádakkal az ügyét is, amelyeket egyes, a hagyományaikhoz ragaszkodó zsidó-keresztények terjesztettek róla. Ez súlyosan nehezedett lelkére, és mindenképpen tisztázni akarta a problémát (Ap csel 20,16–25).

Jeruzsálembé vezető útján már határozottan hangot adott annak a sejtésének, hogy fogság és nyomorúság vár rá, s missziószolgálatára megszakad (Ap csel 20,22–23; 21,10–13). Kérdés, hogy három hónapos korinthusi tartózkodása idején is gondolt-e már erre. Mindenképpen megindító, hogy az összes nehézség ellenére, amely körülvette, vagy amit sejtett, töretlen odaadással készített terveket az evangéliumhirdetés kiterjesztésére, és hozzá is fogott a tervezett munkák előkészítéséhez.

Úgy tűnik, nemcsak a tervbe vett út előkészítése készítette a rómaiakhoz szóló levél megírására, hanem az a gondolat vagy érzés is, hogy talán mégsem jut el Rómába most sem (Rm 1,10–13). Ebben az esetben viszont kívánatos, hogy levele pótolja azt a tanítást, amelyet személyesen kívánt nyújtani a gyülekezetnek. Szívvel-

lélekkel, mély tartalommal és részletes kifejtéssel írta meg levelét, hogy áldásul szolgáljon testvéreinek, akik közé régóta vágyakozott. És valóban, e levél megírása után csak évekkel később (61 tavaszán) jutott el az apostol Rómába, már nem szabad emberként, hanem mint fogoly (Ap csel 28,16).

A *Rómaiakhoz írt levél* és a benne foglaltak az apostol terveiről, törekvéseiről azt bizonyítják, hogy szíve-lelke Krisztus ügyéé, keresztény testvéreié és megmentendő embertársaié volt. Alábbi vallomása is erről tanúskodik: „Semmivel sem gondolok, még az életem sem drága nékem, csak hogy elvégezhessem az én futásomat örömmel, azt a szolgálatot, melyet vettem az Úr Jézustól, hogy bizonyoságot tegyek Isten kegyelmének evangéliumáról.” (Ap csel 20,24)

„Rómabeliekhez írt levelében Pál apostol bemutatta az evangélium nagy alapelveit. Állást foglalt azokban a kérdésekben, amelyek a zsidó és a pogány gyülekezeteket foglalkoztatták. [...] Nagyon világosan és hatásosan fejtette ki a hit általi megigazulás tanítását. [...] Mily kevésbé láthatta akkor, hogy szavainak milyen messzemenő hatásuk lesz! A hit általi megigazulás itt olvasható csodálatos igazsága azóta korszakokon át mint hatalmas tűzszlop jelezte az élethez vezető utat a megtérő bűnös számára. Ez a világosság oszlatta el a sötétséget, amely Luther lelkét nyomta, és nyilatkoztatta ki előtte Krisztus vére erejét, amely minden bűntől megtisztít. Hozzá hasonlóan a bűnnel terhelt lelkek ezreinek világította meg a bocsánat és békesség útját, forrását ez a világosság. Minden keresztény hálát adhat Istennek a római gyülekezethez írt levelért.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Az üdvösség üzenete a zsidók között c. fejj.)

„Aki e levél igazi megértésére eljutott, az előtt már az Írás legrejtettebb kincsei felé is nyitva van az ajtó.” (Kálvin János: *A Római levél magyarázata*, Bp., 1954, 1. o.)

Ebben a negyedévben ezt a kiemelkedő jelentőségű bibliai könyvet tanulmányozzuk. Az adott időkeretben nem haladhatunk végig, versről versre a levélen. Csupán a fő gondolatokat és

az egész levél gondolatvezetését igyekszünk nyomon követni és megérteni. Minden tanulmány címe alatt ott található annak az igeszakasznak a megjelölése, amelyet a tanulmányozás során igyekszünk átfogni. Mielőtt az egyes tanulmányokkal foglalkozunk, olvassuk végig a teljes kijelölt igeszakaszt, gondos figyelemmel, lehetőleg nem csak egyszer.

JAVASLATOK A SZOMBATISKOLAI TANÍTÓK ÉS SZOMBATISKOLA-VEZETŐK MUNKÁJÁRA VONATKOZÓAN

Közösségünk szombatiskolai osztályának május 7-én tartott megbeszélésén alakítottuk ki az alábbi javaslatokat. Előzőleg március 5-én tartottunk megbeszélést, az ennek eredményeként megfogalmazott szempontokat a második negyedévi szombatiskolai tanulmányfüzetben tettük közzé. Az ott leírtak egyrészt a szombatiskola rendeltetésére irányították a figyelmet, másrészt a hét közbeni, egyéni, családi vagy csoportos szombatiskola-tanulást illetően buzdítottak a jelenlegi gyakorlat jobbá tételére. Javasoljuk e korábbi ajánlások újbóli elolvasását.

Továbbfejlesztve a szombatiskola megújítása érdekében előterjesztett, eddigi javaslatokat, az alábbiakat ajánljuk testvéreink figyelmébe:

A szombatiskola-vezető feladatai

a) Legalább évente egyszer tartson képzést a szombatiskolai tanítók részére. Az év során kövesse nyomon a szombatiskolai istentiszteletek fejlődését, kísérelje figyelemmel a tanítók munkáját. Szükség szerint tartson év közben is megbeszélést a tanítókkal a helyes módszerek megerősítésére, a hibák korrigálására.

b) Kívánatos, hogy ne tanítson minden szombaton, hanem üljön be egy-egy szombatiskolai osztályba, hogy utóbb észrevételeivel segítse a szombatiskolai tanító munkáját. Ha hibákat, hiányossá-

gokat tapasztal, mindenképpen tegye szóvá szeretettel, hogy megtörténjék ezek kiküszöbölése, illetve pótlása.

c) Építsen ki személyes, bizalmas kapcsolatot, jó munkatársi együttműködést a tanítókkal. Ha lehetséges, otthonukban is látogassa meg őket ennek érdekében.

d) Gyülekezeti választás idején keresse meg javaslataival a jelölőbizottságot, az előző időszakban szerzett tapasztalatai alapján. A szombatiskolai osztályok látogatása során vegye számba, hogy kivel vagy kikkel lehetne bővíteni a szombatiskolai tanítók csoportját.

e) Ne nyugodjon bele, hogy ha azt látja, hogy a gyülekezeti tagok egy része nem vesz részt a szombatiskolai istentiszteleten. Az erre a szolgálatra legalkalmasabb tanítók bevonásával egyenként látogassák meg ezeket a testvéreket. Tapintatosan kérdezzék meg tőlük, mi az oka a távolmaradásuknak. Mindenképpen kerüljék a szemrehányást vagy az agitációt. Fontos, hogy feltáruljon a távolmaradás oka, hogy ennek nyomán megoldást lehessen találni. Ha az a válasz a testvér részéről, hogy bizonyos okokból nem építő számára a szombatiskola, akkor igyekezzünk orvosolni a szóvá tett hibákat, hiányosságokat. Ha pedig más oka van a távolmaradásnak, szeretettel bátorítsák, biztassák, rámutatva a szombatiskola által nyerhető áldásokra.

f) A szombatiskola-vezető időnként szervezzen otthoni mintatanulást vagy minta-szombatiskolai átvételt a többi tanítóval és a gyülekezet tagjaival. Vegyék át például egy szombat délután a következő heti tanulmányt előre. Hétköznapra is szervezhetnek szombatiskola tanulmányozó csoportot. Meghívhatnak erre olyan testvéreket, akik egyébként nemigen látogatják a szombatiskolát. Ezáltal is igyekezzenek megszerettetni ezt a fajta közös tanulmányozást, hozzásegíteni a testvéreket ahhoz, hogy felfedezzék a szombatiskolával való foglalkozás örömét, értékeit. Lehetőleg a prédikátort is vonják be az ilyen alkalmak szervezésébe, hogy ő is nyomatékot adjon a szombatiskola megújítására irányuló törekvéseknek.

g) A szombatiskola-vezető felelőssége megszervezni, hogy az idős vagy betegség miatt gyülekezetbe járni nem tudó testvérekhez pontos beosztás szerint mindig elmenjen valaki – a szombatiskola alatt vagy szombat délután –, hogy átvegye vele a tanulmányt. Régi mulasztást kell ezzel pótolnunk. Megengedhetetlen, hogy magukra hagyjuk azokat a testvéreket, akik önhibájukon kívül nem tudnak szombaton jelen lenni az istentiszteleten. A szombat számukra is szent gyülekezés napja, testvéri szeretetet és gondoskodást kell tapasztalniuk. Akik szombatonként ellátogatnak egy-egy ilyen testvérhez, tapasztalni fogják, hogy nem áldozat lesz ez részükről, hanem áldás számukra. A nem hívó családtagoknak is jó bizonyosság lesz, ha látják, hogy beteg vagy idős családtagjukról gondoskodik az a közösség, amelyhez tartoznak.

h) A szombatiskola-vezető felelősségéhez tartozik az is, hogy gondoskodjék a szombatiskolai istentisztelet illő, jó rendjéről. Különösen ügyeljen a következőkre:

– Az óravezető pontos időben nyissa meg a szombati istentiszteletet. A szombatiskola-vezető (lehetőleg a prédikátorral karöltve) időről időre kérlelje, buzdítsa a testvéreket, hogy pontosan érkezzenek meg, néhány perccel a szombatiskola kezdete előtt már foglalják el helyüket. A tanítás minden csoportban legyen befejezve 10.35-re.

– Az óravezető figyelmét fel kell hívni arra, hogy nyelvtanilag helyesen és jól érthetően mondja be az énekek és versszakok számát a szombatiskolai istentisztelet elején és végén. (Például nem hármasként énekel, hanem *harmadik ének*, nem énekünk, hanem *ének, vagy énekeskönyvünk harmadik éneke*, nem összes vers, hanem az adott ének *minden versét* énekeljük, nem *egyőtől harmadik versét*, hanem *első három versét*.)

– Az adományok gyűjtése előtt az óravezető ne felejtse el hirdetni, milyen célt szolgál az összegyűjtendő adomány. (Ha a célt nem jelöljük meg, egyrészt nem tudnak a testvérek ennek megfelelő megfontolással adakozni, másrészt a jelen lévő vendégek furcsállhatják, előítéleteket kelthet bennük, hogy miért gyűjtünk

kétszer is egy szombat délelőtt. Ha azonban tudják a különböző célokat, akkor érthető a gyakorlatunk.)

- Ügyelni kell arra is, hogy olyan testvért kérjünk fel befejező imádságra, aki nem terjedelmesen, hanem a tanulmányból fakadó imádságos kéréseket tömören megfogalmazva, jól hallhatóan tud imádkozni. (Ha egyes testvérek bátortalanságból nem vállalják ezt a szolgálatot, akkor szeretettel bátorítsuk, de ne erőltessük őket.)

i) A szombatiskola-vezető feladatához tartozik, hogy felkérjen szombatiskolai tanítókat vagy más testvéreket az előző heti szombatiskolai tanulmány rövid összefoglalására. Hasznos az a gyakorlat, hogy az új tanulmány átvétele előtt elhangozzék az emlékeztetés az előző tanulmányra, mivel az egyes tanulmányok összefüggenek egymással a negyedév során. Az összefoglalás ne legyen több egyoldalyninál, és jól érthetően, tagoltan olvassa fel vagy mondja el szabadon az erre kijelölt testvér.

Kívánalmak és tanácsok a szombatiskolai tanítók részére

Kívánalmak

a) Alapvető kívánalom, hogy alapos Biblia-ismerettel rendelkezék, tudását folyamatosan fejlessze, bővítse minden lehetséges módon.

b) Rendelkezzék a szelíd, de a határozott irányítás képességével. Képes legyen összegezni, világosan érvelni, magyarázni, és helyes mederben tartani a megbeszélést, végigvinni a tanulmány gondolatmenetét.

c) Fontos, hogy kötelességtudó legyen. Alaposan készüljön fel a szombatiskolai tanulmány átvételére. Csak rendkívüli akadályoztatás esetén hiányozzon a szombatiskolai istentiszteletről, és ezt feltétlenül előre jelezze a szombatiskola-vezetőnek.

d) Szükséges, hogy jelleme példamutató, modora, beszédstílusa udvarias legyen. Ez érvényesüljön a tévedések helyreigazításánál, vagy a témától elkanyarodó hozzászólások tapintatos leállításánál.

e) Fontos, hogy jól tagoltan, hallhatóan beszéljen.

f) Semmiképpen ne önmagát helyezze a középpontba, hanem az Igét. Ne beszélje végig a szombatiskolát, még ha a legjobbakat mondaná is, hanem a testvérek képességeinek fejlesztésére törekedjék.

Tanácsok

a) Az átvétel során a következőkre ügyeljen:

– A kérdéseket úgy tegye fel, ahogyan a tanulmányban szerepelnek, ne fogalmazza át, mert ez zavart okozhat, mivel eltér attól, ahogy a testvérek otthon tanulták a szombatiskolát.

– Az adott kérdéshez tartozó igét vagy igéket olvastassa fel. Ez azért fontos, hogy mindenképpen az Ige álljon a középpontban. (Egyre inkább törekedni fogunk arra a szombatiskolai tanulmányok összeállításánál, hogy ne legyen sok ige vagy hosszú igeszakasz az egyes kérdéseknél.)

– Igyekezék kihozni ezután a pontos választ az adott kérdésre oly módon, hogy ha testvérek közül nem adja meg valaki a megfelelő választ, akkor rávezető kérdéseket fogalmazzon meg. (Jó ezeket előkészíteni az otthoni készülésnél.) A lényeg az, hogy a szombatiskolai osztály tagjai együtt fedezzék fel és értsék meg azt az igei igazságot, amelyre a kérdés és a megadott ige irányul.

– Fordítson figyelmet a bizonyágtételi idézetekben rejlő kincsek felfedezésére is, kérdezzen rá ezekre, illetve hívja fel a figyelmet rájuk.

– Ha az átvétel során valaki oda nem tartozó megjegyzést tesz, vagy oda nem illő tapasztalatot mond el, tapintatosan terelje vissza a szót az adott gondolatmenethez. A téves hozzászólást udvariasan javítsa ki, semmiképpen ne hagyja helyesbítés nélkül.

– Adjon lehetőséget arra, hogy a szombatiskolai osztály tagjai feltehessék személyes, külön kérdéseiket. Ha nem tudja ezekre azonnal a megfelelő választ, nyugodtan mondja el, hogy utána kell járnia a pontos feleletnek, és vissza fog térni a témára a lehető legközelebbi alkalommal.

- Ha az adott kérdésre kialakult a megfelelő válasz, akkor ne buzdítson további hozzászólásokra, hanem haladjon tovább.

b) A tanulmány átvétele során tartsa be az időbeli fegyelmet. Jól ossza be az időt, hogy az egész tanulmányon végig tudjanak haladni a megbeszélés során. Pontosan kezdje és fejezze be a tanítást. (Ha rendkívüli esetben nem teljesíthető, hogy az összes kérdést átvegyék – mivel fontos beszélgetés alakult ki az első kérdések valamelyikénél, és ezt nem lett volna helyes megszakítani vagy leállítani –, akkor kapkodva nem érdemes végighaladni a további kérdéseken. Ehelyett biztasson az elmaradt rész még egyszeri, ott-honi elolvasására, hogy semmi el ne vesszen, és maradandó legyen a megértett igék hatása az életükben.)

c) A szombatiskolai csoportjába járó testvéreket igyekezzék jól megismerni. Kívánatos, hogy otthon is látogassa meg őket. Amiről nem beszélhet velük nyilvánosan, azt az ilyen látogatások alkalmával megteheti. (Általában kevés a gyülekezeti összejöveteleken kívüli testvéri kapcsolat, a szombatiskolai tanító látogatásai hiányt pótolhatnak, jelentősen javíthatják a helyzetet.)

d) Ha vendégek ülnek be a csoportjába, rájuk külön figyelmet fordítson. Előjoga, hogy velük is közelebbről megismerkedjék a szombatiskolai tanítás végén.

e) Ha sikerül a tanítónak jól gazdálkodnia az idővel, akkor igen hasznos, ha a tanulmány átvételének lezárásaként megkérdezi a csoport tagjaitól, hogy mi ragadta meg leginkább a figyelmüket, mit visznek el magukkal? Továbbá mit szeretnének megvalósítani a Szentlélek segítségével a következő héten, a tanultakat megszívlevélve?

A szombatiskolai csoportok kialakítása

A csoportok létszáma 5–8 fő között legyen, a 10 főt semmiképpen ne haladja meg. A kisebb csoportlétszám több lehetőséget ad a testvéreknek a megbeszélésen való aktív részvételre, és a felmerülő kérdések tisztázására is több idő jut.

Újra felhívjuk a figyelmet arra, hogy legyen külön ifjúsági szombatiskolai csoport akkor is, ha azon csak néhány fiatal vesz részt. A korhatár 15–25 év, legfeljebb 30 év legyen. Ezzel elősegítjük azt, hogy a fiatalok jobban megnyíljanak, és aktív résztvevői legyenek a szombatiskolai megbeszélésnek.

Ahol az istentiszteleti termen kívül kisebb helyiségek is rendelkezésre állnak, ott használjuk ki ezt a lehetőséget. A gyermek- és ifjúsági szombatiskolai osztályon kívül a felnőttcsoportok is külön helyen vegyék át a szombaiskolát, amennyiben ez megoldható, a csoportok közötti áthallás csökkentése, elkerülése érdekében.

A tanítógyűlés rendeltetése

Nagyobb gyülekezetekben, ahol több csoportban folyik a tanítás, kívánatos, hogy legyen tanítógyűlés.

A tanítógyűlés célja nem a tanulmány kérdésenkénti átvétele, mint később az osztályokban. A nehezebben érthető kérdéseket beszéljék meg a tanítók, és legyen alkalom a bennük felmerült kérdések megvitatására. Határozzák meg a heti tanulmány hangsúlyos részeit, továbbá azt is, hogy mire hívják fel a figyelmet a tanulmány átvételekor. A súlypontok meghatározása után egyezzenek meg az időbeosztásban azt illetően, hogy mire hagynak több időt, és hol igyekeznek gyorsabban továbbhaladni a következő kérdésre. Osszanak meg egymással módszertani javaslatokat, beszéljék meg a nehezebben megválaszolható kérdésekhez kapcsolható rávezető kérdéseket. Hívják fel egymás figyelmét a White-idézetek leginkább hangsúlyozandó részeire is.

Az ember és Isten megismerése – kegyelem és felelősség

(Rm 1,1–2,16)

1 Hogyan mutatkozik be az apostol a levél elején? Milyen megbízatásra hivatkozik a saját evangéliumhirdetői szolgálatát illetően? Ki az evangélium középpontja?

- „Pál, Jézus Krisztusnak szolgája, elhívott apostol, elválasztva Isten evangéliumának hirdetésére, melyet előre megígért az ő prófétái által a szent írásokban, az ő Fia felől, aki Dávid magvából lett test szerint, aki megbizonyított hatalmasan Isten Fiának a szentség Lelke szerint, a halálból való feltámadás által, a mi Urunk Jézus Krisztus felől, aki által vettük a kegyelmet és az apostolságot, hitben való engedelmesség okáért, minden nép* között, az ő nevéért.” (Rm 1,1–5)

.....
.....

Keressünk választ további kérdésekre is, a megjelölt igeszakasz átgondolása alapján: *Kicsoda Jézus? Mit jelent az a meghatározás, hogy „hitben való engedelmesség okáért” hirdettetik az evangélium?*

* Pontosított fordítás szerint.

„Pál apostol egy új és fontos szakasz kezdetének tekintette élete munkájában azt az alkalmat, amikor formális felszentelést nyert... A továbbiakban innen számította a maga apostoli szolgálatát a keresztény egyházban.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1911. május 11.; vö. Ap csel 13,1–4.)

„Az ő Fia felől» – nevezetes igerészlet ez, mert arra tanít minket, hogy az egész evangélium Krisztusban foglaltatik, úgyhogy aki csak egy lépést is eltávolodik Krisztustól, az az evangéliumtól távolodik el. Ugyanis mivel Ő az Atya élő és tiszta képmása, nem csoda, ha az Írás úgy állítja Őt elénk, hogy egész hitünkkel egyedül Őhöz kell igazodnunk és Őreá kell támaszkodnunk. Ez tehát úgy szólván az evangélium rövid jellemzése, amivel Pál azt is megjelöli, hogy mi annak a leglényegesebb tartalma.” (Kálvin János: *A Római levél magyarázata*, Bp., 1954, 9. o.)

2 Milyen közelebbi meghatározást ad az apostol az evangélium lényegéről a továbbiakban?

- „Nem szégyellem a Krisztus evangéliumát, mert Isten hatalma az minden hívő üdvösségére, zsidónak először meg görögnek. Mert Isten igazsága jelentetik ki abban hitből hitbe, miképpen meg van írva: Az igaz ember pedig hitből él.” (Rm 1,16–17)
- Vö. Jn 1,12

„Isten hatalma” három területen is megmutatkozik azok életében, akik befogadják az evangéliumot: 1. A régi természet legyőzésében, a jellem átalakulásában, ami a csodák csodája, és ami csak-

is isteni hatalom által mehet végbe. 2. Isten megáldja, önfelülmúlás szintjére fokozza az ember képességeit és lehetőségeit az evangélium szolgálatában. 3. Isten hatalmas sokféleképpen megnyilatkozik a hívő embert körülvevő gondviselésben is (vö. 1Pt 1,5).

Az *igazságnak* fordított eredeti kifejezés (*dikaioszüné*) valakinek az igaz voltát, gyakorlati igazságát, az igaz életét jelenti. Az evangélium bemutatja Krisztust, aki Isten igazságának megtestesülése. Ő elmondhatta: „Én vagyok... az igazság” (Jn 14,6). Jézus földi élete az igazság mértéke minden ember számára. Az evangélium által nemcsak megismerjük ezt az igazságot, nemcsak beszámíttatik nekünk kegyelemből, hanem részesülünk is benne. Az *üdvösségnek* fordított szó (*szótéria*) jelentése: *megmentés, megtartás, megváltás, üdvösség.*

„Krisztus igazsága »hitből hitbe« jelentetik ki, azaz a te jelenlegi hitedből, a hitnek egy magasabb rendű megértésére kell jutnod, annak a hitnek a megértésére, amely szeretet által munkálkodik és megtisztítja a szívet.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1908. szeptember 18.)

„Az igaz ember hitből él” ószövetségi ige (Hab 2,4) idézésével tanúsítja Pál apostol, hogy a hit általi megigazulás – amely az evangélium fő üzenete és levele fő témája – valójában nem új tanítás. A Habakuk próféta könyvéből idézett ige szerint az igaz ember nemcsak e pillanatban, hanem ezután is, mindenkor a hite által fog élni. Az élő hit összekapcsol az örökkévaló, mindenható Istennel, Ő pedig folyamatosan valódi életet, lelki és fizikai életet közvetít az embernek. Az is nyilvánvaló az apostol szavaiból, hogy hitünk nem maradhat ugyanazon a szinten, hanem folyvást növekednie, erősödnie kell.

A „zsidónak először meg görögnek” kifejezés megértése is fontos. A *görögök* megnevezés az összes pogányokat jelölte az apostol korában gyűjtőfogalomként. (A görög nyelv volt akkor a világnyelv a római birodalomban, és a rómaiak által adoptált görög kultúra hatotta át a korabeli társadalmat.) Tehát az evangélium egy-

aránt szükséges és egyaránt szól zsidóknak és pogányoknak. Anynyiban először a zsidóknak, hogy ők őrizték az igaz Isten ismeretét és az eljövendő megváltás ígéreteit Jézus földre jövelete, illetve az evangélium kinyilatkoztatása előtt. A pünkösd utáni apostoli igehirdetésben is elhangzott: „Isten az ő Fiát, Jézust elsősorban néktek támasztván...” (Ap csel 3,26) A zsidók mellett viszont azonnal említi a pogányokat is, akik szintén meghívtak, hogy az evangélium áldásaiban részesedjenek (vö. Ap csel 2,39).

Érdemes összevetni a „zsidó és görög” kifejezést a 14. versben található „bölcsek és tudatlanok” (eredetiben: „görögök és barbárok”) kifejezéssel. Szellemi szempontból a görögök voltak az elsők az emberiségben belül. A görög műveltséggel nem rendelkező népek összefoglaló neve ez volt: *barbárok*. Vallási és lelki szempontból viszont a zsidók voltak az elsők a föld nemzetei között, hozzájuk képest pogány volt az összes többi nép, beleértve a görögöket is.

Az apostol tehát már itt, az 1. fejezetben érinti azt a kérdést, amely a hit általi megigazulás mellett egy másik nagy téma lesz a Római levélben, ez pedig a zsidók és pogányok kérdése. A zsidók általában (kivéve közülük a valóban megtért Krisztus-követőket) megvetették a pogányokat és nem tartották őket az üdvösség egyenjogú részeseinek. A görögök, illetve a pogányok közül megtértek pedig hajlamosak voltak megvetni a zsidókat, és úgy gondolkodni, hogy ők mindenestől elvették, hogy mostantól fogva a pogányok foglalják el helyüket (lásd 11,1–5.19–20). Az apostol rendet teremt majd ebben a kérdésben is levele 9–11. fejezetében.

3 Miért van szükség az evangéliumra? Milyen állapotban van az emberiség, a pogányok tömegei? Milyen következményrel jár az erkölcs területén az ember hitetlensége?

■ **„Nyilván van az Isten haragja mennyből az emberek minden hitetlensége és hamissága ellen, akik az igazságot hamissággal feltartóztatják. Mert ami Isten felől tudható, nyilván van őbennük,**

mert Isten megjelentette nékik. Ami Istenben láthatatlan, tudniillik az ő örökkévaló hatalma és istensége, a világ teremtésétől fogva az ő alkotásaiból megértetvén megláttatik, úgyhogy ők menthetetlenek. Mert bár Istent megismerték, mindazonáltal mint Istent nem dicsőítették, sem néki hálát nem adtak, hanem okoskodásaikban hiábavalókká lettek, és balgatag szívük megsötétedett. Magukat bölcseknek vallván, balgatagokká lettek. Az örökkévaló Isten dicsőségét felcserélték mulandó emberek, madarak, négy lábú és csúszó-mászó állatok képmásával. Annakokáért Isten is adta őket tisztátalanságra, szívük kívánságaiban, hogy egymás testét megszeplőítsék. Mint akik Isten igazságát hazugsággá változtatták, és a teremtett dolgokat tisztelték, szolgálták a Teremtő helyett, aki mindörökké áldott. Annakokáért Isten tisztátalan indulatokra adta őket, mert asszonynépeik is elváltoztatták a természet folyását természetellenesre, hasonlóképpen a férfiak is elhagyván az asszonynéppel való természetes élest, egymásra gerjedtek bujaságukban, férfiak férfiakkal fertelmeskedvén, és az ő tévelygésük méltó jutalmát elvévén önmagukban. És amiképpen nem méltatták Istent arra, hogy ismeretükben megtartsák, azonképpen adta Isten őket méltatlan gondolkozásra, hogy illetlen dolgokat cselekedjenek. Akik teljesen minden hamissággal, paráznasággal, gonoszsággal, kapzsisággal, rosszasággal, rakva irigységgel, gyilkossággal, versengéssel, álnoksággal, rossz erkölccsel. Súsárlók, rágalmazók, Istengyűlölők, dölyfösek, kevélyek, dicsekedők, rosszban mesterkedők, szüleiknek engedetlenek, balgatagok, összeférhetetlenek, szeretet nélkül valók, engesztelhetetlenek, irgalmatlanok." (Rm 1,18–31)

.....

.....

.....

.....

Keressünk választ még a következő kérdésekre is: *Miben áll a természet tanúságtétele Istenről? Hogyan szól a Szentírás a napjainkban annyira elterjedt és mindinkább elfogadott homoszexualitásról?*

Nagyobb gondolati egység kezdődik itt a levélben, amely a 3. fejezet 9–23. versében ér véget, ezekkel a kijelentésekkel: „Zsidók és görögök mindnyájan bűn alatt vannak..., hogy az egész világ Isten ítélete alá essék..., mert nincs különbség..., mindnyájan vétkeztek és szűkölködnek Isten dicsősége nélkül.”

Miután az apostol tett egy alapvető kijelentést az evangéliumról, nem annak részletes kifejtésével folytatja tanítását, hanem előbb megmutatja az egész emberiség – pogányok és zsidók – bűnben elveszett állapotát. Úgy tűnik, azért szól először a pogányokról, hogy utána drámai erővel mutasson rá arra a tényre: gyakorlati magatartásukat illetően a zsidók sem különbek, a nekik adott nagy világosság ellenére. Felelősségük, vétkeességük ezért nem kisebb, hanem nagyobb.

A pogányok bűnös állapotának bemutatását nem az erkölcsi bűnök felsorolásával kezdi. Legelőször a Teremtő és minden jót adományozó Istennel szembeni önző, hálátlan, hitetlen, lázadó magatartásra mutat rá az apostol, ami egyetemes és alapvető emberi bűn. Minden további rossz ennek a gyümölcse és következménye.

Pál apostol rámutat arra, hogy két alapvető tény készítené természetesen módon Isten keresésére és az iránta való szeretetre, engedelmességre a pogányokat, az írott kinyilatkoztatás ismerete híján is: az egyik a természet tanúságtétele, a másik a lelkiismereté.

Először az előbbiről szól az apostol. Azt állítja, hogy a természet világosan utal egy hatalmas bölcs és szeretetteljes felsőbbrendű Lény létezésére. Az ember látná, értené ezt a tanúságtételt, ha nem lenne hitetlen és lázadó. Ugyanazt mondja az apostol itt is, amit Ap csel 14,16–17-ben (vö. Zsolt 19,1–5).

„Istennek a természet világában levő műveit félig sem értjük, félig sem becsüljük. Ezek a néma igehirdetők hirdetik nekünk az Úr tanításait, ha jó megfigyelők vagyunk.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1897, 131. levél)

„A bűn elhomályosította az ember látását, így nem tudja helyesen értelmezni a természetet anélkül, hogy Isten fölé ne helyezné... Az Isten igaz ismeretével rendelkezők azonban nem fognak úgy beleszédülni az anyag törvényeibe és a természet működésébe, hogy ne vegyék észre vagy ne ismerjék el Isten állandó működését a természetben. A természet nem Isten, soha sem volt Isten. A természet hangja bizonyosságot tesz Istenről, a természet mégsem Isten. Mint Isten alkotásai, egyszerűen Isten hatalmáról tanúskodnak... A világ bölcssei Isten tökéletlen ismeretére jutottak alkotásaiból, és balgaságukban a természetet és a természet törvényeit magasztalták a természet Istene fölé.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1898. november 8.)

A hitetlenség és a lázadás lelkülete abban áll, hogy az ember nem akar tudomást venni Istenről, mert nem akar tudni a neki járó hála és engedelmesség kötelezettségéről. Ez a hitetlensége és lázadása ugyanakkor vakká, bolonddá teszi: a teremtett dolgokat imádja a Teremtő helyett. Ez nemcsak ésszerűtlen és igaztalan, hanem méltatlan és lealacsonyító is az ember számára. Mennyivel méltóbb lenne hozzá, mennyivel inkább felemelné őt, ha a csodált dolgok hatalmas, bölcs, igaz és jóságos Teremtőjét imádná!

Nem érvényesül-e ez a balgatag csere a mai napig is? Az ember imádja a teremtett dolgokat a tudomány és a művészetek által, mert érzékeli a természetben rejlő bölcsességet, szépséget, és nagyra tartja az emberi képességeket és teljesítményeket is. Mindezek azonban csak teremtmények, illetve a teremtményekben tükröződő, rész szerinti dicsőség és értékek. Fölöttük áll a tökéletes Teremtő, akitől mindezek származnak. Milyen balgaság is – amellet,

hogy igazságtalan és bűnös – elutasítani Őt, az önző becsvágy, a függetlenségi törekvések és az evilági kívánságokhoz való ragaszkodás miatt.

Az „Isten haragja” kifejezés is elgondolkodtató. Jog és igazság alapján az ember viselkedése felháborító, a legszigorúbb ítéletre és büntetésre méltó. Isten jellemében azonban csodálatos egységben van az igazság és az irgalmasság. Miközben gyűlöli, megveti a bűnt az emberben, őt magát – mint szerencsétlen, elveszett teremtményét – szereti és megmenteni kívánja.

Az „adta őket” kifejezés mögött álló eredeti szó jelentése: „*átadta, kiszolgáltatta*”. Nem arról van szó tehát, hogy Isten vitte volna bele az embereket ezekbe a gonosz dolgokba, vagy bocsátotta volna rájuk őket mintegy büntetésül. Istentől semmi rossz, semmi gonosz nem származik (Jak 1,13.17). Mivel azonban gőgjükben és hitetlenségükben elutasítják maguktól Istent, magukra hagyja őket, átadja, kiszolgáltatta őket a saját, megromlott kívánságaiknak.

Ismeretes, hogy az apostol korában az erkölcsi elfajulás súlyos beérlelődése volt tapasztalható, az emberi kapcsolatokban, a vagyoni dolgokban és mindenben, csakúgy, mint napjainkban. Ma, a végidőben, még súlyosabb az erkölcsi romlás. Jézus a „Lót napjai” hasonlattal kiemelten utalt a szexuális erkölcs teljes felborulására, a homoszexualitás, illetve a lesbikusság ragályszerű elterjedésére (Lk 17,28–30). Ma sokan szeretnék elfogadtatni a homoszexualitást az emberi társadalomban, sőt a kereszténység körében is mint normális dolgot. Isten ihletett Igéjének az ítélete azonban világosan tárul itt a szemünk elé. Elgondolkodtató ez a mondat: „tévelygésünknek méltó jutalmát elvevén önmagunkban”. Isten „méltatlan gondolkozásról” beszél ezzel kapcsolatban.

Nem csupán a szexuális bűnöket látja azonban tragikusnak az apostol. A kapzsiság, a versengés, a dőlyfösség, a dicsekedés, a rosszban mesterkedés, az összeférhetetlenség, az engesztelhetetlenség és irgalmatlanság mind ott vannak ezen a nyomasztó bűnlistán, noha ezeket nem mindig részesítjük kellően elmarasztaló erkölcsi ítéletben.

Napjainkban vajon nem a hitetlenség és az Isten elleni lázadás gyümölcse-e az erkölcsi elfajulás? A minden korábbinál súlyosabb lázadásnak minden korábbinál súlyosabb erkölcsi elfajulás lett a következménye.

4 Milyen mélységig juthatnak el egyesek az Isten elleni lázadásban? Hol leplezi le magát az ember azt illetően, hogy tudja mi az igazság?

- „Akik jóllehet Isten végzését ismerik, hogy akik ilyeneket cselekesznek, méltók a halálra, mégis nemcsak cselekszik azokat, hanem az akképpen cselekvőkkel egyet is értenek.” (Rm 1,32)
- „Annakokáért menthetetlen vagy, ó, ember, bárki légy, aki ítélisz. Mert amiben mást megítélsz, önmagadat kárhoztatod, mivel ugyanazokat műveled te, aki ítélisz. Tudjuk pedig, hogy az Isten ítélete igazság szerint van azokon, akik ilyeneket cselekesznek. Vagy azt gondolod, ó ember, aki megítéled azokat, akik ilyeneket cselekesznek, és te is azokat cselekszed, hogy te elkerülöd az Isten ítéletét? Avagy megveded az ő jóságának, elnézésének és hosszútűrésének gazdagságát, nem tudva, hogy az Isten jósága téged megtérésre indít? De te a te keménységed és meg nem tért szíved szerint gyűjtesz magadnak haragot a haragnak és az Isten igaz ítélete kijelentésének napjára.” (Rm 2,1–5)

.....
.....
.....

„Ez már a gonoszság csúcspontja... Ezt a reménytelen gonoszszágot így jellemzi a Szentírás: »Dicsekednek, amikor gonoszt cselekedtek.« (Péld 2,14) Hasonlóképpen: »...dicsekedett gonoszságában« (Ezék 16,25). Mert aki szégyelli magát, az még gyógyítható.

Ahol azonban a vétkezés megszokása folytán a szemérmertlenség oly nagy fokra hágott, hogy a bűnök erényekként tetszéssel és helyesléssel találkoznak, ott már egyáltalán nincs remény a megjobbulásra... Nyomorult emberek, elvetve mindennemű szemérmességet, Isten igazságával szemben vállalják a bűnök védelmét.” (Kálvin, i. m., 31. o.)

Mások cselekedeteinek megítélésénél minden emberről kiderül, hogy valójában tudja, mi a helyes és mi a helytelen erkölcsileg. Ha ítélezni merünk mások felett, ugyanakkor magunkban tűrjük a bűnt, olyan ez, mintha kérkednénk azzal, hogy amazok vétkesek, és bűnhődjenek csak, mi viszont biztonságban lévőknek tekintjük magunkat a saját vétkeink felől, arra számítva, hogy mi elkerüljük Isten ítéletét. Veszélyes dolog megvetni Isten jósága, elnézése hoszszútűrése gazdagságát, amelyet megtérésünk reményében tanúsít irántunk.

5 Hogyan mutatja be az apostol Isten „igaz ítélezését”?

- **„Megfizet mindenkinek az ő cselekedetei szerint. Azoknak, akik a jó cselekedetben való állhatatossággal dicsőséget, tisztességet és halhatatlanságot keresnek, örök élettel. Azoknak pedig, akik versengők, akik nem engednek az igazságnak, hanem engednek a hamisságnak, búsulással és haraggal... Mert Isten előtt nincs személyválogatás. Mert akik törvény nélkül vétkeztek, törvény nélkül vesznek is el, akik a törvény alatt vétkeztek, törvény által ítéltetnek meg. (Mert nem azok igazak Isten előtt, akik a törvényt hallgatják, hanem azok fognak megigazulni, akik a törvényt betöltik.” (Rm 2,6–13)**
-
-
-

Figyeljük meg a 7. versben ezt a meghatározást: „a jó cselekedetben való állhatatossággal”. A 8. versben pedig ezt a megfogalmazást: „nem engednek az igazságnak, hanem engednek a hamisságnak”.

Mind a zsidók, mind a pogányok megítélése az örök erkölcsi törvény szerint lesz. De nem annak ismerete, hanem annak cselekvése lesz a mérték. A cselekvés kívánalmát pedig az ismeret mértékéhez szabja Isten. Ezért a pogányokon nem az írott törvény cselekvését kéri számon, hanem a lelkiismeret törvényét, amint ezt a továbbiakban kifejti még. A zsidók esetében viszont az írott törvény a mérték, mégpedig abban az értelemben, hogy nem elégséges annak hallgatása vagy ismerete, hanem a *betöltése* kívántatik meg.

Gondoljuk át mélyebben a 13. vers mondanivalóját! A hit általi megigazulás milyen téves értelmezését dönti romba ez a kijelentés?

6 Mi által lepleződik le, hogy a pogányoknak is van bizonyos fogalmuk az igazságról, a törvény, vagyis az írott kinyilatkoztatás ismerete nélkül is?

- **„Amikor a pogányok, akiknek törvényük nincs, természettől a törvény dolgait cselekszik, akkor ők – törvényük nem lévén – önmaguknak törvényük. Mint akik megmutatják, hogy a törvény cselekedete be van írva szívükbe, egyetemben bizonyágot tévén arról lelkiismeretük és gondolataik, melyek kölcsönösen vádolják vagy mentegetik egymást.”** (Rm 2,14–15)

.....
.....
.....

„Száz évig is hiába prédikálnák nekünk a törvényt, mint valami számárnak, ha az nem lenne beleírva a szívünkbe. Ezért ismerjük el azonnal, ha figyelmeztetnek rá: ez a helyes.” (Luther Márton)

„Van tehát valamiféle természetes megértése a törvénynek, mely ezt jónak és kívánatosnak, amazt pedig utálatosnak mondja. Figyeljük meg azonban, mily finoman jellemzi a lelkiismeretet, amikor azt mondja, hogy jutnak eszünkbe olyan gondolatok, melyekkel védelmezzük, amit helyesen cselekedtünk, viszont olyanok is, amelyek vétkeink miatt vádolnak minket és azokat ránk is bizonyítják.” (Kálvin, i. m., 41–42. o.)

*Az e heti adomány az Eleki Vendégház munkáját támogatja.
– Hozzájárulás a vendégházban folyó egészségügyi-lelki
missziómunka költségeihez.*

Az emberi áligazság leleplezése – az igazzá válás egyetlen lehetősége

(Rm 2,17–3,23)

1 Hogyan mutatja be az apostol a korabeli zsidók vélt öngazságát?

- „Ímé, te zsidónak nevezted, a törvényre támaszkodsz, és Istennel dicsekszel. Ismered az ő akaratát, és választást tudsz tenni azok között, amelyek különböznek attól, mivelhogy a törvényből megtanítottál. Azt hiszed magadról, hogy te a vakok vezetője, a sötétségben levőknek világossága, a balgatók tanítója, a kiskorúak mestere vagy, bírván a törvényben az ismeret és igazság formáját.” (Rm 2,17–20)

.....

.....

.....

A pogányok állapotának bemutatása után rátér az apostol a zsidók gondolkodásmódjának és öngazultságának a jellemzésére. Figyeljük meg jól az alábbi felsorolást, hogy miként vélekedtek ők magukról, az apostol szerint:

- „a törvényre támaszkodsz”,
- „Istennel dicsekszel”,
- „vakok vezetője, sötétben lévők világossága, balgatók tanítója, kiskorúak mestere vagy”,
- „bírván a törvényben az igazság és az ismeret formáját”.

Eszünkbe juttatja-e mindez a laodiceai gyülekezet vélekedését önmagáról (lásd Jel 3,14–17)?

2 Hogyan szembesíti az apostol ezután a zsidókat a dicsekvésük és tényleges cselekedeteik közötti ellentéttel?

- **„Aki azért más tanítasz, magadat nem tanítod-e? Aki azt hirdeted, hogy ne lopj, lopsz-e? Aki azt mondod, ne paráználkodj, paráználkodsz-e? Aki utárod a bálványokat, szentségtörő vagy-e? Aki a törvényben dicsekszel, a törvénynek megrontása által az Istent gyalázod-e? Mert az Isten neve miattatok káromoltatik a pogányok között, amint meg van írva.”** (Rm 2,21–24)
- Vö. Zsolt 50,16–21

.....

.....

.....

Nem kell-e szembesülnünk vajon nekünk is hasonló valósággal? A kik Isten nevére nevezik magukat, vagyis igazsága letéteményeseinek és képviselőinek vallják magukat a világban, azok azt a felelősséget veszik magukra, hogy az emberek az ő cselekedeteiket látva ítélnék Isten jelleméről és igazságáról. Cselekedeteik minőségének megfelelően Isten neve dicsőítettik vagy káromoltatik (vö. Mt 5,16; 6,9).

„Amint egykor rászolgáltak a zsidók a dorgálásra, mert a törvény pusztá ismeretében elbizakodva semmivel sem éltek különbül, mintha nem is lett volna törvényük, azonképpen óvakodnunk kell, hogy ma ellenünk ne forduljon ez a feddés. Pedig bizony nagyon ráillik sokakra, akik az evangéliumnak valamilyen ritka ismeretével kérkednek, s emellett éppen úgy el vannak merülve a tisztátalanság mindenféle nemében, mintha az evangélium nem az ételszabály volna.” (Kálvin János: *A Római levél magyarázata*, Bp., 1954, 45–46. o.)

3 Ér-e valamit a körülmetélkedés szövetségi jele a törvényszegő cselekedetek egyidejű jelenléte mellett?

- „Használ ugyan a körülmetélkedés, ha a törvényt megtartod, de ha a törvényt áthágod, a te körülmetélkedésed körülmetéletlenséggé lett. Ha tehát a körülmetéletlen pogány megtartja a törvény parancsolatait, az ő körülmetéletlensége nem körülmetélkedésül tulajdoníttatik-e néki? A természettől fogva körülmetéletlen ember pedig, ha a törvényt megtartja, megítél téged, aki a betű és körülmetélkedés mellett is a törvények megrontója vagy. Mert nem az a zsidó, aki külsőképpen az, sem nem az a körülmetélés, ami a testen külsőképpen van: hanem az a zsidó, aki belsőképpen az, és a szívnek – lélekben, nem betű szerint való – körülmetélése az igazi körülmetélkedés, amelynek dicsérete nem emberektől, hanem Istentől van.” (Rm 2,25–29)
- A körülmetélkedés szimbolikus jelentésére vonatkozóan lásd: 5Móz 10,16; Jer 4,4.
- Vö. Mt 3,8–9

.....

.....

.....

A körülmetélkedésen és a keresztségen túl, érvényes a fenti okfejtés mindennemű egyházszerzetben vagy egyházi névben való bizakodásra vonatkozóan is. Az ezekhez való külső hozzátartozás semmit sem ér, ha hiányzik a lelki közösség azok eredeti rendeltetésével vagy jelentésével. Viszont a lelki közösség e külső jegyek híján is valóság és érték. A körülmetélkedés „használ akkor, ha az ember a törvényt megtartja”. Hasonlóképpen hasznos a keresztség és az Ige szerinti hívő néphez vagy névhez tartozás is, ha a lelki közösség és azonosság is megvan (vö. Fil 3,3).

„A zsidók tévesen értelmezték Isten ígéletét az Izráel iránti örök kegyelemről. »Ezt mondja az Úr, aki adta a napot, hogy világítson nappal, aki törvényt szabott a holdnak és a csillagoknak, hogy világítsanak éjjel, aki felháborítja a tengert és annak habjai zúgnak, Seregek Ura az ő neve: Ha eltűnnek e törvények előlem, azt mondja az Úr, az Izráelnek magva is megszakad, hogy soha énelöttem nép ne legyen. Ezt mondja az Úr: Ha megmérhetik az egeket ott fenn, és itt alant kifürkészhetik a föld fundamentumait: én is megutálom Izráelnek minden magvát, mindazokért, amiket cselekedtek – ezt mondja az Úr!« (Jer 31,35–37)

A zsidók Ábrahámától való természetes származásuk alapján ígényt tartottak erre az ígérethez. Szemet hunytak azonban az Isten által szabott feltételek fölött. Az Úr, mielőtt az ígéretet adta, így szólt: »Törvényemet az ő belsejükbe helyezem, és az ő szívükbe írom be, és Istenükké leszek, ők pedig népemmé lesznek. (...) Mert megbocsátom az ő bűneiket, és vétkeikről többé meg nem emlékezem.« (Jer 31,33–34) Isten kegyelme arra a népre árad, amelynek szívébe van írva törvénye. Ők egyek vele. De a zsidók elszakadtak Istentől. Bűneik miatt elszenvették ítéleteit. Ezért voltak pogány nép szolgátságában. Értelmüket elhomályosította a törvényszegés, és mivel az elmúlt időkben az Úr oly kegyelmes volt irántuk, mentséget is találtak bűneikre. Hízelegtek maguk-

nak, mintha másoknál jobbak volnának, és jogot formáltak Isten áldásaira. (...)

János kijelentette Izráel tanítóinak, hogy büszkék, önzők és kegyetlenek, inkább hasonlítanak mérges kígyók fajzataihoz – ami halálos átok az embereknek –, mint Ábrahám igaz és engedelmes gyermekeihez. Az Istentől kapott világgosság fényében rosszabbak voltak a pogányoknál, akiknél sokkal felsőbbrendűnek érezték magukat. (...)

Egy fa értékét nem a neve, hanem a gyümölcse határozza meg. Ha a gyümölcs értéktelen, a név nem mentheti meg a fát a pusztulástól. János kijelentette a zsidóknak, hogy Isten előtti helyzetüket jellemük és életük határozza meg. Hitvallásuk semmit sem ér. Ha életük és jellemük nincs összhangban Isten törvényével, akkor ők nem az Ő népe. (...)

A farizeusok Ábrahám gyermekeinek vallották magukat. Jézus elmondta nekik, hogy ezt az igényüket csak akkor érvényesíthetik, ha Ábrahám cselekedeteit művelik. Ábrahám igaz gyermekeinek hozzá hasonlóan Istennek engedelmeskedő életet kell élniük. (...) Az Ábrahámtól való egyenes leszármazás önmagában értéktelen. Ha nincsenek vele lelki kapcsolatban, vagyis nem ugyanaz a lelkület munkálkodik bennük, és nem ugyanazokat a dolgokat cselekszik, akkor nem az ő gyermekei.

Ez az alapelv ugyanúgy érvényes egy másik kérdésben, mely régóta foglalkoztatja a keresztény világot, ami az apostoli jogfolytonosság. Az Ábrahámtól való leszármazást nem a név vagy a vonal biztosítja, hanem a jellem hasonlósága. Ugyanígy az apostoli jogfolytonosság sem az egyházi hatalom továbbadásában rejlik, hanem a lelki rokonságban. Az apostoli jogfolytonosság valódi bizonyítéka az apostoli lelkülettől indított élet, az általuk tanított igazság továbbadása és elhívése. Ez teszi az embert az evangélium első tanítóinak egyenes leszármazottjává.” (Ellen G. White: Jézus élete, 78–80.; 394–395. o.)

4 Ha zsidó és pogány ennyire egyenlő Isten előtt – mind az ítélkezés, mind a kegyelem szempontjából –, van-e valami kiváltsága vagy előnye a zsidóságnak?

- **„Mi tekintetben különb hát a zsidó? Vagy micsoda haszna van a körülmetélkedésnek? Minden tekintetben sok. Mindenekelőtt, hogy az Isten rájuk bízta az ő beszédeit.”** (Rm 3,1–2)
-
-
-

„Isten rájuk bízta a beszédeit” – ez valóban nagy kiváltság, igen nagy kiváltság. Nagy lehetőség adatott a zsidóknak Isten megismerésére, a lelki növekedésre és a pogányokért való szeretetszolgálatra. Istennél csak ilyen természetű kiváltság létezik. Csakis az ilyen kiváltság adományozása egyeztethető össze Isten minden nép és ember iránt egyenlőképpen igazságos és irgalmas jellemével. Olyan kiváltság, amely személyválogató előnyt biztosítana a bána smódban vagy az ítéletben egyeseknek vagy egy kiválasztott népnek – Isten előtt nem létezik. Az előbbi értelemben vett kiváltsággal pedig mindig együtt jár a megnövekedett felelősség is. Ebben is Isten igazsága érvényesül.

A régi Izráelhez hasonlóan laodicea népe is hajlik a kiváltságosság-tudatra és az elbizakodásra. Az ő kiváltságuk is csupán abban áll azonban, hogy „Isten rájuk bízta a beszédeit”. Nagy kegyelem ez, de nem jelent kivételezett helyzetet Isten ítélete vagy kegyelme szempontjából semmiképpen sem, sőt megnövekedett felelősség jár együtt vele.

Emlékezzünk arra, hogy miképpen nyilatkozott Jézus egykor, egy hasonló kérdésben a samáriai asszonyoknak: „Az üdvösség – a Messiás – a zsidók közül támadt”, és ők „azt imádják, akit ismernek.” Vagyis kétségtelen, hogy a helyes Isten-ismeret birtokában

vannak és részük van Isten üdvterve beteljesítésében. De az igazi imádók – akiket Isten elfogad – közülük is csak azok, akik „lélekben és igazságban” imádják Istent. És egyenlőképpen Isten gyermekei a pogányok közül is azok, akik ugyanezt cselekszik, a maguk világosságának megfelelően (lásd Jn 4,19–24).

Arról van szó tehát egyszerűen – és ezt kell megértenie a mai Izraelnek is –, hogy Isten ajándéka sohasem az ember érdeme, és az ember nem dicsekedhet vele úgy, mintha „nem kapta volna” (lásd 1Kor 4,7). Ki-ki a saját, legszemélyesebb erkölcsi választása szerint ítélte meg a néki adott világosság mértékének megfelelően.

5 Hogyan hangzik mindezek után az apostol végső összegzése az emberiség állapotára vonatkozóan, beleértve a zsidókat is?

- **„Micsoda tehát? Különbek vagyunk-e? Semmiképpen nem. Mert az előbb megmutattuk nyilván, hogy zsidók és görögök mindnyájan bűn alatt vannak. Amint meg van írva, hogy nincsen csak egy igaz is. Nincs, aki megértse, nincs, aki keresse az Istent. Mindnyájan elhajlottak, egyetemben haszontalannokká lettek, nincs, aki jót cselekedjék, nincsen csak egy is.”** (Rm 3,9–18)
- Lásd még a 13–18 verset is!

.....
.....
.....

Figyeljük meg, hogy milyen határozottan válaszol az apostol a „különbek vagyunk-e” kérdésre. A mai napig is hamis mindenemű, a zsidókéhoz hasonló hívő fölényérzet.

Ezután egy ószövetségi idézetgyűjteménnyel jellemzi az apostol az emberiség általános állapotát. (Az idézetek a 14., 5., 140., 10. és

36. zsolnárból való, valamint Ésaías próféta könyvének 59. fejezetéből.) Az idézetekből ugyanaz a kép bontakozik ki előttünk, mint amit a pogányokról vázolt fel az apostol az 1. fejezetben. A súlyos romlás gyökere az Isten-keresés elutasítása, az értelem elzárkózása a valódi Isten-értés elől. Ebből származik a bűnök gyümölcsstermése a beszédben és a cselekedetekben, aminek a következménye viszont a békesség hiánya és a nyomorúság. Éppen ezért a felsorolás végén ez a megállapítás áll, hogy „nincs istenfélelem szemük előtt”, mivelhogy ez a végső oka az erkölcsi elfajulásnak.

Kiemelkedik e jellemzésben a határozott megállapítás: „Nincs csak egy igaz is, (...) nincs, aki jót cselekedjék, nincsen csak egy is.” (10,12) Ez a 14. zsolnárból idézett mondat egybecseng Jézus kijelentésével: „Senki sem jó, csak egy, az Isten.” (Mt 19,17) Természetesen nem azt jelentik ezek a megállapítások, hogy emberi mérték szerint jót vagy igazat sem tud cselekedni senki sem. Az evangéliumban azonban „Isten igazsága” jelentetik ki, mert csakis az igazságnak ez a mennyei mértéke érvényes Isten előtt. Ezt az igazságot viszont senki sem tudja betölteni, megcselekedni pusztán csak a saját erejéből.

6 Milyen telibe találó és vitathatatlan megállapítást tesz az apostol ezután? Mi tehát az egyetlen reménység, az igazává válás egyetlen útja, pogánynak és zsidónak egyaránt?

- **„Tudjuk pedig, hogy amit a törvény mond, azoknak mondja, akik a törvény alatt vannak, hogy minden száj bedugassék, és az egész világ Isten ítélete alá essék. Annakokáért a törvénynek cselekedeteiből egy test sem igazul meg öelötte: mert a bűn ismerete a törvény által van. Most pedig törvény nélkül jelent meg az Istennek igazsága, amelyről tanúbizonyságot tesznek a törvény és a próféták, Istennek igazsága pedig a Jézus Krisztusban való hit által mindazokhoz és mindazoknak, akik hisznek. Mert nincs különbség, mert mindnyájan vétkeztek, és szűkölködnek az Isten dicsősége nélkül.” (Rm 3,19–23)**

A *törvény* szó itt az írott Igét, az akkor már meglévő ószövetségi iratgyűjteményeket jelöli. Ekkor még nem volt használatos az Ószövetség elnevezés, így utaltak erre az iratgyűjteményre: „a törvény, a próféták és a zoltárok” (lásd Lk 24,44), vagy rövidebben: „a törvény és a próféták” (Mt 5,17–18), vagy még rövidebben: „a törvény” (lásd Mt 5,18; Jn 10,34–35).

Az apostol tehát mintegy tükörként fordítja szembe az idézett igéket a zsidókkal, mintha csak ezt mondaná: ez rólatok szól, nem a pogányokról. Hiszen ami az Írásban van, az mindenekelőtt az Írás népének szól, akiknek a körében íratlak ezek, prófétai bizonyoságtételek születtek eredetileg, elsődlegesen szóltak ezek az igék. Az Ószövetség tanúságtétele szerint tehát a zsidók is bűnben elveszettek és megromlottak, éppúgy mint a pogányok.

Mindezek alapján kimondható az a tétel, hogy a törvény saját erőből való megcselekvése alapján egyetlen ember sem nyilvánítatik igaznak Isten ítélőszéke előtt. Mert íme a zsidók sem igazak Isten szemében a saját igyekezetük vagy teljesítményük alapján, egy sem közülük. Mert a törvény csak az igazság és a bűn ismeretére tanít meg, kimutatja a kettő közötti különbséget, de nem tudja összhangba hozni a bűnös embert az általa kijelentett isteni igazsággal.

Mivelhogy a törvény önerőből való cselekvéséből senki sem juthat el Isten igazságára, logikus a következtetés: reménység csak akkor van, ha valamilyen más úton is elérhető az igazság, éspedig „Isten igazsága”. És az evangélium éppen ezt az örömhírt közli, hogy most egy más úton – nem azon az úton tehát, hogy „tartsd meg a törvényt és élsz” – vált elérhetővé Isten igazsága.

A másik út pedig ez: Jézus Krisztusban való hit által. Ez a lehetőség mindazoknak nyitva áll, „akik hisznek”. És ezen a ponton

megint leszögezi az apostol, hogy nincs különbség zsidó és pogány között. Nincs különbség abban – amint ezt az előbbieken kifejtette –, hogy mindnyájan vétkeztek, és hogy hiányzik belőlük az isteni jellem dicsősége. Ezért nincs különbség köztük abban sem, hogy csakis hit által, a Jézus Krisztusban való hit által lehetnek részesek Isten igazságának.

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

A hit általi megigazulás mint az üdvösség egyetlen útja kezdettől fogva

(Rm 3,24–4,25)

1 Hogyan mutat rá az apostol arra, hogy a megigazulást csak is ingyen kegyelmi ajándékként nyerheti el az ember, az értünk adott váltság alapján?

- **„Megigazulva ingyen az ő kegyelméből a Krisztus Jézusban való váltság által.”** (Rm 3,24)
-
-

Előzőleg világossá tette az apostol, hogy az ember nem tud eljutni az örök erkölcsi törvény isteni igazságmértéke szerinti betöltésére saját teljesítményként. Ez azt jelenti, hogy sohasem nyilváníthat igaznak a saját cselekedetei vagy érdemei alapján. Így viszont csak egy lehetőség marad. Ha egyáltalán megigazulhat az ember valamiképpen, akkor ez csak Isten ingyen, kegyelmi ajándéka lehet.

„Senkinek se legyen olyan korlátozott, szűklátókörű felfogása, hogy azt képzelje, bármilyen emberi cselekedet is csök-

kentheti törvényáthágása adósságát, akárcsak a legkisebb mértékben is. Ez végzetes öncsalás. (...) Mégis oly homályosan értik meg ezt a dolgot, hogy ezrek és ezrek (...) a saját cselekedeteikben bíznak.” (Ellen G. White, 50. kézirat, 1900)

„Minthogy az emberekre önmagukban semmi más nem várna, csak az, hogy Isten jogos ítéletétől megsemmisülve elpusztuljanak, ezért az ő könyörületességéből ingyen igazulunk meg. Mert ebben a nyomorúságban Krisztus jön segítségül, és közli magát a hívőkkel, hogy egyedül őbenne találjanak meg mindent, aminek híjával vannak. Nincs talán az egész Szentírásban kiválóbb hely a szóban forgó igazság erejének megvilágítására. (...) Tehát (...) Isten műve az egész, nem pedig a miénk.” (Kálvin János: *A Római levél magyarázata*, 67. o.)

Azt gondolnánk, hogy az elveszett emberiség örömmel fogadja az ingyen kegyelmi ajándékot. A valóság azonban az, hogy a bűnös önértet és a büszkeség miatt sokan ezt megalázónak találják. A vallásos (igazán meg nem tért) emberek is minden áron ragaszkodnak a saját, vélt igazságukhoz. Semmiképpen sem akarják elfogadni az ingyen kegyelmi ajándékot, mert nem akarják elismerni tehetetlenségüket és gyengeségüket sem önmaguk, sem mások előtt. Nem akarnak megalázkodni még Isten előtt sem, nem akarnak lemondani a saját érdemeikkel és teljesítményükkel való dicsekvésről.

A vámszedő és a farizeus imájában olvassuk, hogy a vámszedő, aki méltatlansága tudatában Isten kegyelmi ajándékáért kiáltott, „megigazulva ment alá az ő házához” (Lk 18,9–14). „Aki semmi bizalmat nem helyezett a saját cselekedeteibe, az megigazult, aki viszont a saját igazságát akarta bizonyítani, az nem nyerhette el a megigazulást. Mindenki megkaphatja a megigazulás ingyen kegyelmi ajándékát, aki kéri, de ahhoz egy színvonalra kell helyeznie magát a többi bűnösökkel, és így kiáltania: »Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek!«.” (Ellet J. Waggoner: *Bible Studies on the book of Romans*, Palmwoods, Ausztrália, 1981, 10. o.)

2 Hogyan magyarázza meg közelebről az apostol az előző alapvető kijelentés utolsó részletét: „a Jézus Krisztusban való váltság által”?

- „Akit az Isten eleve rendelt engesztelő áldozatul, hit által, az ő vérében, hogy megmutassa az ő igazságát az előbb elkövetett bűnök elnézése miatt, Isten hosszútűrésénél fogva, az ő igazságának megbizonyítására, a mostani időben, hogy igaz legyen Ő és megigazítsa azt, aki a Jézus hitéből való.” (Rm 3,25–26)
 - „Ha kegyelmet nyer a gonosz, nem tanul igazságot, az igaz földön is hamisságot cselekszik, és nem nézi az Úr méltóságát.” (Ésa 26,10)
-
-
-

Az engesztelő áldozatnak fordított eredeti szó: *hilasztérion*, amely a *könyörület* és *irgalmasság* cselekedetére utal. Ószövetségi megfelelője a *kappóret*, aminek az elsődleges jelentése: fedél (a bárka fedele is *kappóret* az Ószövetségben). A héber *káfar* igéből származik ez a főnév, aminek a jelentése: *'befedezni, betakarni'*. *Kappóret*-nek nevezték a frigyláda fedelét is, szó szerinti és átvitt értelemben is. Erre hintettek ugyanis a helyettes áldozat véréből a nagy engesztelési napon. A szertartás értelme ez volt: helyettes áldozat vére befedezi, betakarja, védelmébe veszi a bűnöst a törvény igazságszolgáltatást kívánó ítéletével szemben.

Nem Isten érzelmi kiengeszteléséről van szó tehát, és nem is a bűn elnézéséről, hanem valami egészen más, csodálatos isteni eszméről. A bűn igazságos megbüntetéséről van szó egy helyettes áldozat által, ami eleget tesz a törvény igazságos követelésének, de egyben szabadulást, mentséget szerez a bűnösnek, nem az igazság

eltörlésével, hanem annak megerősítésével. A magyar nyelvünkben (és egyébként más nyelvekben is) használt *engesztelés*, *engesztelő áldozat* fogalma megtévesztő, mivel úgy értelmezhető, hogy az Atya haragját engeszteli ki Jézus a maga véres áldozatával. Azt sugallja, hogy csak az Atyát kell engedékenységre, könyöriültre bírni a bűnösök iránt. De abszolút nem erről van szó. Az Atya gyűlöli a bűnt, de szereti a bűnöst. Az Atya éppúgy súlyos áldozatot hoz az emberért, mint a Fiú. Váltásádjira, a helyettes áldozatra azért volt szükség, hogy Isten „*megmutassa az ő igazságát*”, és „*igaz legyen*”, miközben igaznak nyilvánítja a bűnösöket. Tehát az igazság töretlen fenntartása, sőt megerősítése miatt volt szükség a bűnt igazságosan megbüntető, ugyanakkor a bűnöst megmentő áldozatra.

„Nem azért volt szükség a nagy áldozatra, hogy szeretetet érezzen az Atya szívében az ember iránt. (...) Semmiképpen sem! Hiszen »úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta érte« (Jn 3,16). Az Atya nem Krisztus áldozata következtében szeret bennünket, hanem azért hozta ezt az áldozatot, mert szeret minket.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Isten szeretete az ember iránt c. feje.)

Isten a bűnösök sokaságának adott bocsánatot már az első bűneset óta. Hosszútűrést tanúsított a bűnösök iránt kezdettől fogva. Meg kellett történnie a súlyos áldozatnak, hogy senki ezt félre ne értse, tévesen ne értelmezze. Mert az ingyen bocsánat önmagában nem a bűnös gyógyulását és megmenekülését eredményezné, hanem még nagyobb veszttét, a bűnben való még mélyebb elmerülését. Még könnyelműbbé tenné ugyanis az életét pusztító bűnnel szemben. Az engesztelő áldozat által azonban félreérthetlenné tette Isten, hogy múlt- és jelenbeli hosszútűrése a bűnösök iránt nem gyengeség és megalkuvás a bűnnel szemben. Bűn büntetlenül nem maradhat. Az igazság pedig – ami az élet és a boldogság fundamentuma – meg nem rendülhet soha. Nem a bűn „elnezéséről” van szó, hanem Isten végtelen könyöriületéről, hogy úgy segít a bű-

nösön, hogy maga veszi magára bűne büntetését. Ő gondoskodik helyettes áldozatról a saját kimondhatatlan szenvedése árán, mivel a bűn igazságos ítélete el nem maradhat, miközben a bűnöst viszont szánja és meg akarja menteni.

„Az Úr nem törvénye eltörlésével ment meg bűnösöket, hiszen az kormányzásának alapja mennyen és földön. (...) Isten trónjára nem vetülhet a bűn árnyéka sem. A világ teremtése előtt az Atya és a Fiú egységét kötött, (...) hogy amennyiben az ember hűtlenné válik Isten iránt, Krisztus – aki egy az Atyával – vállalja a törvényszegő helyettesítését, elviseli a büntetést, melynek le kell sújtania.” (Ellen G. White, 145. kézirat, 1897)

„Amikor a bűnbánó, megtört lelkű bűnös felismeri Krisztus érte hozott befedező áldozatát – mint az erre és az eljövendő életre vonatkozó reménységét –, bűnei bocsánatot nyernek. Ez a hit általi megigazulás. Minden megtért léleknek teljesen Isten akaratahoz kell szabnia magát, meg kell maradnia a bűnbánat és alázat állapotában, gyakorolnia kell a megváltó elfedező érdemeibe vetett hitet, és erőről erőre, dicsőségről dicsőségre, jellemről jellemre kell fejlődnie.

A bűnbocsánat és a megigazulás egy és ugyanaz. A bűnös a maga lázadó álláspontjáról, a bűn és Sátán gyermeke állapotából, hit által Isten hűségese alattvalója álláspontjára tér át, nem a benne levő jóság következtében, hanem mert Krisztus gyermekének fogadja el őt. (...) Az Atya előjoga megbocsátani vétkeinket és bűneinket, mivel Krisztus vette magára azokat, az Ő igaz életét pedig nekünk beszámítani. Krisztus áldozata teljes elégtétel a törvény követelésére. A megigazulás a kárhoztatás ellentéte. Isten határtalan kegyelmet gyakorol a teljesen érdemtelenek iránt, Jézusért, aki elfedező áldozat lett bűneinkért. Krisztusba vetett hit által a törvényszegő bűnös Isten által megkegyelmezett lesz, és az örök élet erős reménységét nyeri el.” (Ellen G. White, 21. kézirat, 1891)

„Mi a megváltás? Visszavásárlás. Az igazság, amit a bűnös elnyer, végtelen ajándék, amit Isten végtelen áron vásárol meg. Ez az igazság ingyen ajándék nekünk, de Isten fizet érte. Krisztus vére volt a fizetség érte.” (Ellet J. Waggoner, i. m. 10. o.)

„Mint ahogyan a szivárvány íve a felhőben a napsugár és az esőpára egymásra hatásából keletkezik, az Isten trónját körülvevő szivárvány is a kegyelem és az igazság összekapcsolódásából származó lelki hatalmat ábrázolja.” (Ellen G. White, 11. levél, 1890; vö. Jel 4,3)

3 Mit zár ki teljesen az ingyen kegyelemből való megigazulás?

- **„Hol van tehát a dicsekedés? Kirekesztetett. Mely törvény által? A cselekedeteketé által? Nem, hanem a hit törvénye által. Azt tartjuk tehát, hogy az ember hit által igazul meg, a törvény cselekedetei nélkül. Avagy Isten csak a zsidóké-e? Avagy nem a pogányoké is? Bizony a pogányoké is. Mivelhoggy egy az Isten, aki megigazítja a zsidót hitből és a pogányt hit által.” (Rm 3,27–30)**
-
-
-

Amint az előbbieken rámutattunk, sok büszke ember visszautasítja az ingyen kegyelemből való megigazulás ajándékát. Arról is szóltunk, hogy milyen nehéz kiirtani a dicsekvést vallásos emberek életéből. Sokak részéről önigazult fölényérzet nyilatkozik meg. Kérkednek vallásos ismereteikkel, büszkék évtizedes egyháztagságukra vagy tisztségükre. A felekezeti öntudat és büszkeség is gyakran tapasztalható, szomorú jelenség.

„Üzzünk ki sorainkból az értelmi gögöt. Felemelem figyelmeztető szavamat a lelki gög minden fajtája ellen. Bővében vagyunk ennek a gyülekezetben.” (Ellen G. White: Válogatott bizonyosságtételek, II. köt., 232–233. o.)

„Itt nem az emberi érdem kisebbitéséről vagy mérsékléséről van szó, hanem arról, hogy Pál egy csöppnyit sem hagy meg belőle.” (Kálvin, i. m., 71. o.)

Az igaz hit mindennemű dicsekedést kizár. Amit hit által – Isten Szentlelkének a bennünk való munkálkodása, az általa ajánlékozott bölcsesség, erő és szeretet által – cselekszünk, azért nem minket illet a dicsőség. Figyeljük meg az alábbi igékben, hogy Pál apostol – aki igazán „hitből élt” – mennyire nem tulajdonított magának soha semmi érdemet az igaz életben, avagy az evangéliumhirdetés szolgálatában elért eredményeit illetően (Fil 3,9; 1Kor 15,10).

„Jézushoz kell mennünk úgy, amint vagyunk, bűneinket megvallva és segítség nélküli lelkünket átadni az irgalmas Megváltónak. Ez legyőzi a szív büszkeségét és keresztre feszíti az énünket.” (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1889. március 5.)

„Mi a hit általi megigazulás: Isten műve, amikor porba hualtja az emberi dicsőséget, és azt teszi az emberért, amit saját erejéből senki sem képes megtenni. Ha az emberek belátják saját semmi voltukat, akkor készültek fel arra, hogy Krisztus igazságába öltözzenek.” (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1902. szeptember 16.)

Mivel semmi ok nincs dicsekvésre, nincs semmi különbség zsidó és pogány között. Ezt az apostol ismét leszögezi. Emiatt a határozott tanítása miatt gyűlölték meg őt annyira a nemzeti felsőbbrendűségükhöz és vallási kiváltságaikhoz ragaszkodó, elvakult zsidók (lásd Ap csel 20,27–29; 22,21–22.7).

4 Milyen félreértést hárít el még az apostol mindezen fejtegetések után, mégpedig a leghatározottabb módon?

- „A törvényt tehát hiábavalóvá tesszük a hit által? Távol legyen! Sőt inkább a törvényt megerősítjük.” (Rm 3,31)

„Nem abban áll az evangélium munkája, hogy meggyengítse Isten szent törvénye kívánalmát, hanem abban, hogy olyan szintre hozza az embert, hogy megtarthassa a törvény előírásait. (...) Az a Krisztusban való hit, amely megmenti a lelket, nem olyan, mint amilyennek sokan bemutatják. »Higgyél, higgyél – kiáltják –, csak higgy Krisztusban, és üdvözülsz! Mindössze ennyit kell tenned.« Az igaz hit azonban – miközben teljesen Krisztusban bízunk az üdvösség tekintetében – elvezet az Isten törvénye iránti teljes tisztelethez és engedelmességhez. A hit cselekedetek által nyilvánkozik meg. János apostol kijelenti: »Aki azt mondja, hogy ismeri őt, de nem tartja meg az ő parancsolatait, hazug az.« (1Jn 2,4) (...) Az ellenség mindenkor azon dolgozott, hogy elválassza egymástól a törvényt és az evangéliumot. Azok azonban kéz a kézben haladnak. (...) Az Úr törvénye a fa, az evangélium pedig annak illatos virága és gyümölcse.” (Ellen G. White: 119. levél, 1897)

„A bűnösre kiterjesztett kegyelem állandóan közelebb vonja őt Krisztushoz. Ha erre a vonzásra pozitív választ ad, ha közeledik Istenhez bűnbánattal, bűnvallomással, ha hisz az evangélium által elé tárt reménységben, akkor Isten nem fogja megvetni a megtört és aláztatos szívet. Így nem Isten törvénye gyengül meg, hanem a bűn hatalma törik meg és a kegyelem pálcája kinyújtatik a bűnbánó bűnösre.” (Ellen G. White: 11. levél, 1890)

5 Milyen két példa által teszi nyilvánvalóvá az apostol, hogy a hit általi megigazulás nem új és nem eretnek tanítás az Ószövetséghez képest?

- **„Mit mondunk tehát, hogy Ábrahám a mi atyánk nyert volna test szerint? Mert ha Ábrahám cselekedetéből igazult meg, van mivel dicsekednie, de nem Isten előtt. Mert mit mond az írás? Hitt pedig Ábrahám az Istennek, és tulajdonítták az önéki igazságul. Annak pedig, aki munkálkodik, a jutalom nem tulajdoníttatik kegyelemből, hanem tartozás szerint. Ellenben annak, aki nem munkálkodik, hanem hisz abban, aki az istentelent megigazítja, az ő hite tulajdoníttatik igazságul. Amint Dávid is boldognak mondja azt az embert, akinek az Isten igazságot tulajdonít cselekedetek nélkül. Boldogok, akiknek megbocsáttattak az ő hamisságaik, és elfedeztettek az ő bűneik. Boldog ember az, akinek az Úr bünt nem tulajdonít.”** (Rm 4,1–8)
- Vö. 1Móz 15,6; Zsolt 32,1–2

.....

.....

Ábrahám és Dávid – az egyik Izráel ősatyja, a másik legkiválóbb királya. Megdönthetetlenek, támadhatatlanok voltak ezek az érvek a zsidók számára, és azok a mi számunkra is.

A hit általi megigazulás tanítása – sőt még a kifejezőmódja is – nem az Újszövetségben jelenik meg először, hanem a Biblia legelején, Mózes I. könyvében, a 15. fejezet 6. versében. Itt olvasunk először Ábrahám történetében arról, hogy nem a saját cselekedetei és erőfeszítései eredményeképpen jut el az ember az igazságra, hanem *„tulajdoníttatik vagy számíttatik”* neki a hite alapján. Dávid is ugyanezt a kifejezést használja a 32. zsoltárban, nyilván nem véletlenül, hanem a Szentlélek ihletésére. A két példa egymást kiegészítve azt mutatja meg, hogy a hit általi megigazulásnak, vagy igaznak nyilvánításnak két oldala van:

1. Isten az embernek tulajdonítja, beszámítja a helyettes áldozat igazságát, azaz Krisztus igaz életét.

2. A törvényszegéseit viszont nem tulajdonítja, nem számítja be neki, hanem azok közé a bűnök közé számítja, amelyekért a Megváltó a büntetést elszenvedte.

A *tulajdonítás* vagy *beszámítás* kifejezés jelentése világos: érdem nélkül a javára írni valakinek azt, ami nem az övé, avagy nem írni a számlájára azt, ami az övé. Ha az igaznak nyilvánítást a mi saját teljesítményünk – a bűn nem cselekvése és a törvény megcselekvése alapján kapnánk meg, akkor lehetetlen lenne ezt a kifejezést alkalmazni. Akkor tartozásként, nem pedig kegyelmes tulajdonításként vagy beszámításként nyilváníthatnánk igaznak. Ámde nincs ember, akinek bármi dicsekednivalója – vagyis tiszta számlája és érdeme – lehetne Isten előtt a saját teljesítménye alapján.

„Egyetlen ember sem tud semmi olyat cselekedni, ami megállhatna Isten ítéletében akár csak egy percig is. Ebben a tekintetben teljesen egyre megy, hogy hitvalló keresztényről vagy ateistáról van-e szó. Mert nincs olyan Krisztus-hívő, aki Isten ítélőszéke elé merne állni akár egyetlen napnak a cselekedeteivel is, kérve az ennek megfelelő megítélést. Nem lenne bátorsága ahhoz, hogy a saját cselekedeteitől tegye függővé a sorsát.” (Ellet J. Waggoner, i. m., 12. o.)

6 Kiknek az atyja tehát Ábrahám, és kik lesznek a neki adott ígéret örökösársai?

- „Ez a boldogság tehát a zsidónak vagy a pogánynak is tulajdoníttatik-e? Mert azt mondjuk, hogy Ábrahámnak a hit tulajdonított igazságul. Miképpen tulajdonított tehát? Körülmetélt vagy körülmetéletlen állapotában? Nem körülmetélt, hanem körülmetéletlen állapotában. [1Móz 15,6 vö. 1Móz 17,9–11] És a körülmetélkedés jegyét körülmetéletlenségében tanúsított hite igazságának pecsétjéül nyerte, hogy atyja legyen mindazoknak, akik körülmetéletlen létükre hisznek, hogy

azoknak is tulajdonítsák az igazság. És hogy atyja legyen a körülmetélteknek is, azoknak, akik nemcsak körülmetélkednek, hanem követik is a mi atyánk, Ábrahám körülmetéletlenségben tanúsított hitének nyomdokait. Mert nem a törvény által adott az ígélet Ábrahámnak vagy az ő magvának, hogy e világnak örököse lesz, hanem a hit igazsága által." (Rm 4,9–13)

Az apostol rámutat arra, hogy Ábrahám még körülmetéletlen korában igaznak nyilvánított hite alapján. Így nyilvánítható igaznak, őszinte hitük alapján, a körülmetélkedés, illetve – újszövetségi nyelven szólva – a keresztség jelét nem viselő modern pogány tömegek közül is sokan. Mindazok, akik követik Ábrahám hitének nyomdokait, Ábrahám gyermekeinek számíthatnak. Elveszítik viszont ezt a kiváltságot az ősatya egyenes, testi leszármazottai – a körülmetélkedés jele ellenére is –, ha nem követik Ábrahám hitét. Így jut el az apostol ahhoz a megállapításhoz – ami a fentiekből logikusan következik –, hogy a pogányok örökösársak.

Az a nevezetes ígélet, hogy Isten nagy néppé teszi Ábrahám utódait, és megáldja bennük a Föld összes népeit és nekik adja a megígért Földet, nem a testi leszármazottakban és nem Palesztína földjén teljesedik be végső értelmé szerint. A valóságban az összes hívő, az összes hit által megigazított, megváltott ember Ábrahám fia, bármely nép fiai közül, és ezáltal az újjáteremtett Föld, az igazi ígélet Földje örököse is. Hasonlítsuk össze az apostolnak ezt a tanúságtételét Keresztelő János üzenetével (Mt 3,9)!

*Az e heti adomány az Útjelző Alapítvány által fenntartott
internetes televízió működését támogatja.*

A valódi hit

– a megigazulásban megnyilatkozó csodálatos isteni kegyelem

(Rm 4,17–25; 5. fejezet)

1 Hogyan mutatja be az apostol Ábrahám hitét mint a valódi hit mintáját? Hogyan kövessük Ábrahám hitének példáját?

- „[Ábrahám hitt Istenben,] aki a holtakat megeleveníti, és azokat, amelyek nincsenek, előszólítja mint meglévőket. Isten ígéretében sem kételkedett hitetlenséggel, hanem erős volt a hitben, dicsőséget adva Istennek, és teljesen elhitte, hogy amit Ő ígért, meg is cselekedheti. Ezért is tulajdoníttatott néki igazságot. De nemcsak ő érte iratott meg, hogy tulajdoníttatott néki igazságot, hanem miértünk is, akiknek majd tulajdoníttatják, azoknak tudniillik, akik hisznek abban, aki feltámasztotta a mi Urunkat, Jézust a halálból, aki a mi bűneinkért halálra adatott, és feltámasztatott a mi megigazulásunkért. (Rm 4,17–25)

Milyen vonatkozásokban szükséges hinnünk abban, hogy Isten „a holtakat megeleveníti, és azokat, akik nincsenek, előszólítja mint meglévőket”?

– Minket is meg tud eleveníteni a bűn miatt holt állapotunkból, azaz meg tud szabadítani bűneinkből, és igaz, boldog, mások áldására élő emberekké tud tenni.

– Ugyanezt meg tudja tenni másokkal is, ezért nem hiábavaló az evangéliumhirdetés művében végzett szolgálatunk. „Isten a kövekből is támaszthat fiaikat Ábrahámnak.” (Mt 3,9)

– Feltámasztatásunk az utolsó napon semmiből teremtés lesz, mint amilyen a kezdeti teremtés volt. Istennek nincs szüksége semmilyen maradványra földi testünkből, mert Ő őrzi személyiségünk titkát, és egyszerűen újra teremt minket magasabb rendű testben.

– Hogy Isten minden ígérete bizonyos, mert „amit Ő ígért, azt meg is cselekedheti”. Mindenható hatalma és erkölcsi megbízhatósága egyaránt bizonyos valóság.

Miért is cipeljük bűneinket, amikor Krisztus elé járulhatnánk erős hittel, kérve, hogy szabadítson meg ezektől, elevenítsen meg a halálból? Miért is nem indulunk el igazán a lélekmentés szolgálatába, miért riadunk vissza, eredménytelenségtől tartva, ha egyszer Isten a halálból is megeleveníthet, a kövekből is támaszthat fiaikat? Kétségtelen, hogy a lelki teremtés titkait éppúgy nem láthatjuk át teljesen, mint ahogy a fizikai teremtés titkait sem. Nem tudjuk nyomon követni Isten végéremehetetlen bölcsessége és szeretete munkáját, amellyel megváltoztathatja a gondolkodást, az érzelmeket és az akaratot. Mélyen igaz azonban az alábbi megállapítás:

„Olyan tudatlanok vagyunk Isten felől, akár a kisgyermek, de kisgyermek módjára szerethetjük Őt és engedelmeskedhetünk neki.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VIII. köt., 279. o.)

Éppúgy nem értjük Isten gondolatait és bölcsességét, mint a kisgyermek apja vagy anyja felnőtt gondolkozását. De amint a kisgyermeknek minden tapasztalati bizonyossága megvan ahhoz, hogy bízson szüleiben – akiknek szeretete, gondoskodása és hűsége nyilvánvaló iránta –, úgy van meg nekünk is minden alapunk ahhoz, hogy bizzunk Istenben.

„Sok hitvalló keresztény, aki rendelkezik a Szentírás ismeretével és hiszi az igazságot, kudarcot vall a gyermeki bizalom tekintetében, amely Jézus vallásának lényeges eleme mindenkor. Nem nyújtják ki kezüket azzal a különleges érintéssel, amely gyógyító erőt közvetít a léleknek.” (Ellen G. White: *Redemption – The Miracles of Christ*, 97. o.)

Isten csak a valódi hit megszületésekor cselekedhet értünk. Mert amikor bűnösségünket és gyengeségünket teljesen beismerjük és hőn sóvárogjuk a szabadítást, akkor szívünk indítéka tiszta, önzésmentes. A cselekedeteink még nem igazak, érdemünk semmi nincs, de személyiségünk legmélyén felvillan, megszületik bizonyos tiszta látás, vágy és akarás, ami oly értékes Isten szemében. Milyen kegyelmes Isten, hogy ezt a tiszta pillanatot azonnal megragadja! Azonnal érvényessé teszi ránk nézve Krisztus helyettes áldozatát, és ez alapján igaznak nyilvánít. Ennek nyomán pedig felruház a Szentlélek erejével, hogy Ővele együttműködve megvalósíthassuk valódi szándékunkat a cselekvés szintjén is.

Végtelenül fontos számunkra ez a kijelentés: „Krisztus feltámasztotta a mi megigazulásunkért”. Jézus feltámasztása által adott Isten örök ígéretet nekünk, hogy mindazokat a bűnöket, amelyekért Krisztus meghalt, amelyeket hitben rá helyeztünk, megbocsátja. Olyan teljes mértékben teszi ezt, hogy feloldoz minket „a bűn zsoldja a halál” törvény alól, ennek nyomán pedig feltámaszt az örök életre Jézus visszajövetelekor.

2 Mi a hit általi megigazulás azonnali következménye? Milyen nagy kiváltságot és ajándékot nyerhet el az Isten előtt igaznak nyilvánított ember?

- **„Megigazulván azért hit által, békességünk van Istennel, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Aki által van a menetekünk is hitben ahhoz a kegyelemhez, amelyben állunk, és dicsekedünk az**

Isten dicsőségének reménységében. Nemcsak pedig, hanem dicsekedünk a háborúságokban is, tudván, hogy a háborúság békességes túrést nemz, a békességes túrés pedig próbatételt, a próbatétel pedig reménységet, a reménység pedig nem szégyenít meg, mert az Isten szerelme kitöltetett szívünkbe a Szentlélek által, aki adatott nekünk." (Rm 5,1-5)

.....

.....

.....

A hit által elnyert megigazulás következményeit így tárja elénk az idézett igeszakasz:

1. Szabad bejárásunk van Isten kegyelméhez, kérhetjük a Szentlelket és az ő gazdag kegyelmi ajándékait minden szükségletünkhöz és szolgálatunkhoz.

2. Szüntelen örülünk az eljövendő, végső szabadulás reménységének, mert elnyertük annak előízét és zálogát Istennel való békeségünk révén, a Szentlélek közössége által.

3. A felmerülő háborúságok sem tudják megrontani vagy elpusztítani örömünket, mert megvan az a bizonyosságunk, hogy Isten javunkra fordítja ezeket, és állhatatosságunkat fogja növelni általuk. Tudjuk, hogy az állhatatosság csak próbatételek által fejlődhet ki bennünk. Azt is tudjuk, hogy ezekben a próbatételekben mindenkor élő reménységünk lehet, amely nem szégyenít meg.

4. Az örömnél és reménységnél pedig az az alapja, hogy elnyertük Isten irántunk való szeretetének a bizonyosságát a bennünk lakozó Szentlélek által. Továbbá Isten irántunk megnyilatkozó szeretete szeretetet támaszt bennünk a körülöttünk élő emberek, minden felebarátunk iránt.

Vizsgáljuk meg hitbéli tapasztalatunkat ezen a mérlegen: Ténylegesen a megigazulás állapotában vagyunk-e? Valódi békeségünk van-e Istennel? Abban mutatkozik meg ez, hogy nem félünk

Krisztus elé járulni, és bizalommal kérni tőle. Nem félünk Jézus eljövételétől sem, hanem előre örvendezünk az eljövendő dicsőség reménységében. Nem tudják megrontani békességünket, megoldani az örömünket a földi életben elmaradhatatlan háborúságok sem. Nem kételkedünk Isten irántunk tanúsított szeretetében, sőt bizonyosak vagyunk benne. Ennek hálás öröme tölti be szívünket.

„Sokan azt gondolják, hogy bizonyos érzést kell tapasztalniuk, amelyet, mint Isten békéjét fognak majd felismerni. Sátán adhat nekik bizonyos boldog érzést, és ha olyan keresztények, akik csak az érzésre támaszkodnak, akkor megcsalathatnak. Isten dolgaiban nem az érzések, hanem a tények számítanak. (...) Egyetlen feltétele van annak, hogy az embernek békessége legyen Istennel: önmagunk mindenestől való átadása Istennek. Ekkor béke lesz a szívben. (...) »A te törvényed kedvelőinek nagy békességük van...« (Zsolt 119,165) »Bárcsak figyelmeztél volna parancsolataimra, olyan volna békességed, mint a folyóvíz, és igazságod, mint a tenger habjai!« (Ésa 48,18) Milyen gazdag vigasztalás rejlik ezekben a szavakban! »Jézus Krisztus tegnap és ma mindörökké ugyanaz« (Zsid 13,8). Az Ő békéje a folyó szüntelen áramlásához és a tenger állandó hullámlásához hasonló.” (Ellet J. Waggoner: *Bible Studies on the book of Romans*, 18. o.)

Nem a futó érzések számítanak, hanem a stabil állapot. És nem az érzéseket kell keresni a megigazulás bizonyosságául, hanem a megigazulás tényszerű megvalósulásának a feltételeit kell betöltenünk, akkor bizonyos, hogy megnyerjük a szilárd, tartós békesség állapotát. A lelkiismeret békességének a nagy ajándékáról számos íge szól a Szentírásban (1Jn 3,19–22; 1Pt 3,21; Rm 8,31.34).

„A hit és az érzés olyan távol van egymástól, mint a napkelet a napnyugattól. A hit nem az érzéseken múlik, és nem is függ azoktól. Komolyan, hittelt kiáltunk Istenhez – akár érzünk valamit, akár nem –, és azután élünk imánknek megfelelő módon. Biztosítékunk és bizonyosságunk Isten szavában van. Miután annak megfelelően kértünk, hinnünk kell kételkedés nélkül...” (Ellen G. White, 7. levél, 1892)

3 Hogyan szól az apostol Isten irántunk való szeretetének a csodájáról és mélységéről?

- **„Krisztus, mikor még erőtelenek voltunk, a maga idejében meghalt a gonoszokért. Bizonyára igazért is alig hal meg valaki, ám a jóért talán csak meg merne halni valaki. Isten pedig hozzánk való szeretetét abban mutatta meg, hogy mikor még bűnösök voltunk, Krisztus érettünk meghalt.”** (Rm 5,6–8)
-
-

Egyedülálló megvilágítása ez a kijelentés a Krisztus áldozatában megnyilatkozó isteni szeretetnek. Krisztus az ellenségeiért, iránta gonoszul viselkedő, ellene lázadó teremtményeiért adta az életét.

„Valóban igen ritkán akad példa az emberek között arra, hogy valaki képes volna az igazért meghalni, bár ez néha megtörténhet. De ha ezt megengedjük is, olyan embert egyet sem találunk, aki a gonoszért akarna meghalni. Ezt Krisztus tette meg... Emberek között nem található az áldozatnak olyan példája, amelyet Krisztus mutatott mi irántunk... [Az Atya is] irántunk való... legteljesebb szeretetét nyilvánítja ki azáltal, hogy a bűnösök kedvéért nem kímélte Fiát... Mert abból tűnik ki szeretete, hogy anélkül, hogy mi szeretnénk volna, Ő már előbb szeretett minket (1Jn 4,10), amint János mondja.” (Kálvin János: *A Római levél magyarázata*, 102. o.)

Amikor a nagy áldozat elhatározott az Atya és a Fiú részéről, az egyesek és az egész emberiség is még a megváltás erőinek megjobbító hatalma nélküli állapotában tárult Isten előre ismerő, mindent tudó tekintete elé. Bűnében, lázadásában, reménytelen elvezettségében szemlélte Isten világunkat, és elhatározta a kimondhatatlan áldozatot – az ellenségeiért.

Sokatmondó ez a megfogalmazás is: „*Krisztus, amikor még erőtelenek voltunk...*”. Isten mély részvételre és a végtelen áldozatra készíti az a tény, hogy valami kis jóra való készség, megmenthe-

tőség mutatkozik még bennünk, de teljes az erőtelenség. Önmagától képtelen az ember arra, hogy ez a kis készség akárcsak a felszínre is jöjjön, és érdemben megnyilatkozzék. A megváltási terv elhatározásakor és azóta is megindul Isten erőtlenségünkön (lásd Zsid 4,16; Mk 14,38; Ésa 42,3; 2Kir 14,26; 5Móz 32,36). Krisztus áldozatának megmentő ereje az „erőtleneknek” nyilatkozik meg. A büszkéken és öntelteken nem tud segíteni.

4 Mindezeket meggondolva milyen igazság tárul fel előttünk, erős vigasztalással?

- **„Minekutána azért most megigazultunk vére által, sokkal inkább megtartatunk a harag ellen Őáltala. Mert ha, mikor ellenségei voltunk, megbékéltünk Istennel az ő Fiának halála által, sokkal inkább megtartatunk az ő élete által, minekutána megbékéltünk vele.”** (Rm 5,9–10)

.....

.....

Isten azt akarja, hogy *„erős vigasztalásunk legyen nekünk, akik odamenekültünk, hogy megragadjuk az előttünk lévő reménységet”* – írja Pál apostol a Zsidókhoz írt levélben (6,18). A fenti igék is ilyen *„erős vigasztalásul”* szolgálnak. Ha Isten már akkor is szeretett minket, amikor még csak nyers, büntől átítatott, megromlott állapotban látott minket, ha már akkor elhatározta a kimondhatatlan áldozatot értünk, mennyire szerethet minket, amikor már némi kis eredménye, gyümölcse is mutatkozik bennünk érettünk küzdő szeretetének!

Mit jelent az, hogy *„miután megtartattunk az ő halála által, most megtartatunk az ő élete által”*? Nemcsak Krisztus halálának van szerepe megtartásunkban, hanem az Ő életének is. Lényeges és sokszor figyelmen kívül hagyott igazság ez. Miként tartathatunk

meg Krisztus élete által, minekutána megbékéltünk vele? Krisztus halála által nyerünk bűnbocsánatot, megigazolást, élete által pedig a megszentelődés, a részesített igazság törvényszerűségeit érthetjük meg, amint ezt bővebben kifejti még az apostol a későbbiekben.

5 Isten kegyelmességének milyen további átgondolására ad késztetést az apostol?

- **„Egy ember által jött be a világra a bűn és a bűn által a halál, és akképpen a halál minden emberre elhatott, mivelhogy mindenek vétkeztek... De a kegyelmi ajándék nem úgy van, mint a bűneset; mert ha amaz egynek elesése miatt sokan haltak meg, az Isten kegyelme és a kegyelemből való ajándék, mely az egy ember Jézus Krisztusé, sokkal inkább elhatott sokakra. És az ajándék sem úgy van, mint egy vétkező által, mert az ítélet egyből lett kárhozottá, az ajándék pedig sok bűnből van megigazolásra. Mert ha egynek bűnesete miatt uralkodott a halál az egy által, sokkal inkább az életben uralkodnak az egy Jézus Krisztus által azok, kik a kegyelem és az igazság ajándékának bővülködésében részesültek. Bizonyára azért, miképpen egynek bűnesete által minden emberre elhatott a kárhozat, azonképpen egynek igazsága által minden emberre elhatott az élet megigazolása. Mert miképpen egy embernek engedetlensége által sokan bűnösökké lettek, azonképpen egynek engedelmsége által sokan igazakká lesznek.”** (Rm 5,12.15–19)

.....

.....

Itt jelenik meg Pál apostol fejtegetésében az a gondolat, amivel a Korinthusi I. levél 15. fejezetében is találkozunk: Krisztus a „második Ádám”. Ádám és az emberré lett Jézus között mindenekelőtt az a hasonlatosság, hogy egy ember személye és élete meghatáro-

zó lett az egész emberiségre nézve. Ezen az alapvető hasonlóságon túl azonban véges-végig az ellentét a jellemző:

– Ádám egyetlen bűnös tette nyomán halál és kárhozat hatott el minden emberre. Krisztus egyetlen cselekedete, nevezetesen az ő helyettes áldozata által viszont Isten kegyelme hatott el sokakra.

– Ádám bűnének következménye egy még érintetlen, ereje teljében lévő emberiséget rontott meg, és döntött a halálba. Krisztus áldozata viszont egy tönkrement emberiségre hat ki, bűneikben erőteleneket és holtakat elevenít meg. Nem ugyanannyi bűnnel be-teggé tenni, mint sok bűnnel terhelt embert egészségessé tenni.

– Ádám bűnesete által a halál jutott uralomra az emberiség felett, Jézus Krisztus által viszont élő emberek jutnak uralomra. Viszszanyerik az uralmat először a saját lényük felett, majd végül az új-játeremtett Föld felett is.

Nemcsak Krisztus áldozata hat az emberiségre, hanem „igazsága” és „engedelmessége” is. Ádám esetében az ő bűne, engedetlensége hatott, a bűn fertőzését vitte át mindenkire, ami viszont a kárhozat ítéletét vonta maga után. Jézus igazsága és engedelmessége viszont ennél nagyobb csodát tesz, mert igazzá és engedelmessé tesz embereket, akik a bűn foglyai voltak. Ezért azt mondhatjuk, hogy sokkal hatékonyabb, mint Ádám bűne. A helyreállítás mindig hatalmasabb tett, mindig nagyobb energiát követel, mint a romba döntés.

„Gondoljuk meg, hogy mit jelent Krisztus engedelmessége számunkra! Azt jelenti, hogy az Ő erejében mi is engedelmelkedhetünk. Krisztus emberi lény volt, és emberi lényének minden erejével szolgálta mennyei Atyját. Kettős természete volt: egyszerre volt emberi és isteni. Isten és ember volt, együtt, egyszerre. Krisztus azért jött ebbe a világba, hogy megmutassa nekünk, mit cselekedhet Isten, és mit cselekedhetünk mi, Istennel együttműködve.” (Ellen G. White, 76. kézirat, 1903)

„A második Ádám szabad erkölcsi lény volt, felelőséggel a cselekedeteiért. Körül volt véve erős, szövevényes befolyások-

kal. Sokkal kedvezőtlenebb helyzete volt a büntelen élet eléréséhez, mint az első Ádámnak. Mégis, a bűnösök közepette Ő ellenállt minden kísértésnek és megtartotta ártatlanságát. Mindörökké büntelen volt.

Az első Ádámtól nem nyertünk mást, mint a bűn fertőzését és a halál ítéletét. Krisztus azonban megjelent, áthaladt azon a csatamezőn, ahol Ádám elesett, és elviselt minden próbát és kísértést az ember megmentéséért. Jóváteszi Ádám szégyenletes hibáját és bukását azáltal, hogy fényes győzelemmel jön ki minden próbatételből. Ezzel előnyös helyzetet teremt az embernek Istennel való megbékéléséhez és a győzelemhez. Olyan helyzetet teremt az embernek, hogy ha elfogadja Őt mint Megváltóját, akkor isteni természet részesévé válhat, és ezáltal egygyé lehet, összekapcsolódhat Istennel és Krisztussal.” (Ellen G. White, 68. levél, 1899)

6 Mit mondhatunk mindezek után az isteni kegyelem természetéről és csodájáról?

- **„A törvény pedig bejött, hogy a bűn megnövekedjék, de ahol megnövekedik a bűn, ott a kegyelem sokkal inkább bővelkedik. Hogy miképpen uralkodott a bűn a halálra, azonképpen a kegyelem is uralkodjék igazság által az örök életre a mi Urunk Jézus Krisztus által.”** (Rm 5,20–21)

Isten nem alkuszik meg a bűnnel. Amikor a bűn eluralkodott a világon a bűneset nyomán, közbelépett először a törvényadással, hogy, „a bűn megnövekedjék”, azaz hogy megmutassa a bűn súlyát, elhatalmasodását az ember felett és emiatt az ember elítélt, elveszett helyzetét. Nemcsak ennyit tett azonban, hanem a törvény-

adás után eljött a Megváltó Krisztus, olyan bőséges kegyelemmel, amint ezt az előbbiekben láttuk, ami a bűn minden hatalma ellenében is dicső diadalt arat. A végső kiteljesedése pedig ennek a megváltó munkának az lesz, amikor „az igazság fog uralkodni a föld felett az örök életre”.

A megváltásnak ez a „menetrendje” az egyes ember életében: Isten megengedi ugyan, hogy a bűn előretörjön, uralkodjék, elhatalmasodjék, de azután a kegyelemnek annál nagyobb erejével jelenik meg, hogy teljességgel eltörölje a bűn hatalmát. Egyéni életünkben is először a törvénnyel, az igazsággal szembesülünk, aminek nyomán „megnövekszik a bűn”, azaz megnövekszik az ismeretünk róla, meglátjuk annak jelenlétét és hatalmát a saját életünkben és a világ életében. De a bűnnek ez a fajta „megnövekedése” a gyógyulás előcsarnoka. Mert feltárul ezután előttünk Isten kegyelme is, amely még sokkal inkább bővelkedik, a legelburjánzottabb, legmeggyökeresettebb bűntől is megszabadít.

Csodálatos igazság ez: Isten szeretete nem elfogy, elhal, amikor a bűn megsokasodik, hanem inkább felbuzdul, óriásivá nő, hogy kimondhatatlan szeretetével megmentsen, kiszabadítson a bűn legnagyobb mélységéből is. Az isteni szeretet jellemző tulajdonsága az el nem fogyatkozó hűség, sőt megnövekedett kegyelem az erőtlenek, bűnben elveszettek iránt.

Legyünk hasonlónak Őhozzá! Olyan legyen a mi szeretetünk is a bűn megsokasodásával szemben – akár szereteteink, akár ellenségeink esetében –, mint az övé. Mi is tapasztalni fogjuk – mindazok esetében, akik vissza nem utasítják –, hogy az ilyen szeretetnek teremtmő, halálból is életre keltő hatalma van.

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

– Hozzájárulás a Bibliaiskolák Közössége Könyvkiadónál megjelentetett kiadványok és a kiadó működési költségeihez.

A hit általi megigazulás és a bűntől való tényleges szabadulás

(Rm 6. fejezet)

1 Milyen kérdéssel indul a 6. fejezet? Mi a válasz erre a kérdésre?

- „Mit mondunk tehát? Megmaradjunk-e a bűnben, hogy a kegyelem annál nagyobb legyen? Távol legyen, akik meghaltunk a bűnnek, miképpen élénk még abban? Avagy nem tudjátok-e, hogy akik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusba, az ő halálába keresztelkedtünk meg?” (Rm 6,1–3)
-
-
-

A bűn lényege az önzés. Az önzésnek pedig jellegzetes tulajdonsága, hogy visszaél a szeretettel, hajlamos arra, hogy pusztán csak kihasználja az iránta megnyilatkozó áldozatkésztséget, anélkül, hogy ez megjobbulásra készítetné. A Jézus Krisztus áldozatában megnyilatkozó isteni szeretettel is sokan bánnak így. Sajnos sok keresztény szól magában – amolyan féltudatosan –

körülbelül így: „Ha a kegyelem megsokasodik ott, ahol a bűn megnövekedik, akkor tovább vétkezhetek, a kegyelem nagyobb lesz ennél.”

Az ilyen felfogással, illetve a keresztyén bűnnel való kiegyezésével szemben Pál apostol a keresztség jelképes cselekedetében foglalt hitvallásra és elkötelezettségre hivatkozik. Mit is jelent az, hogy akik megkeresztelkedtek, azok „Krisztus Jézus halálába keresztelkedtek meg”? Mit végez el a megtérő ember lelkében Krisztus halálának a valódi megértése és hitbeli elfogadása?

„Az a halálos ítélet, amellyel Isten Krisztusban a világ bűneit sújtotta, úgy visszhangzik lelkiismeretünkben, mint a mi saját bűneink halálos ítélete. Kényszerítve érezzük magunkat arra, hogy szakítsunk a bűnnel, amelyért Krisztus ezt a halált szenvedte. (...) A keresztyén megszentelődésnek ez a titokzatos meghalás az alapja. (...) A keresztyéneknél a bűnnel való szakítása fokozatos ugyan megvalósulása szerint, de elvben abszolút és végleges. Amikor az ember ténylegesen szakítani akar egy olyan régi barátal, aki sokáig ártalmas befolyása alatt tartotta, akkor nem elegendők a félmegoldások. Az egyetlen hathatós eszköz az, ha az ember őszinte kibeszélgetéshez folyamodik, amelyet azután teljes szakítás követ. Ez a kibeszélgetés és szakítás a továbbiakban azután olyan lesz, mint valami előre emelt védőbarikád, amely minden újabb közeledést elhárít. Ahhoz, hogy a bűnnel szakítsunk, ugyanilyen határozott, radikális tette van szükség: sőt még ennél is többre. Isten cselekvésére, amely birtokba veszi a lelket. A továbbiakban azután ez az Isten segítségével történt szakítás mindig oda fog állni a hívő akarata és a bűn közé. Ez az egyszerű isteni és emberi cselekvés hit által megy végbe, a Krisztus áldozatába vetett hit által.” (Frederic Godet, idézi Alfred Vaucher: *Az üdvösség története*, 238. o.)

„Keresztségünkkel elkötelezzük magunkat arra, hogy minden közösséget megszakítsunk Sátánnal és eszközeivel...” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1906. május 17.)

2 Milyen igazságokat kell tehát megértenünk és komolyan vennünk a keresztség lelki tartalmát illetően?

- **„Eltemettünk azért övele együtt a keresztség által a halálba, hogy miképpen feltámasztatott Krisztus a halálból az Atyának dicsősége által, azonképpen mi is új életben járjunk. Mert ha az ő halálának hasonlatossága szerint vele eggyé lettünk, bizonyára feltámaszásáé szerint is azok leszünk. Tudván azt, hogy a mi ó emberünk övele megfeszítettett, hogy megértlenüljön a bűnnek teste, hogy ezután ne szolgáljunk a bűnnek, mert aki meghalt, felszabadult a bűn alól. Ha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy élünk is övele. Tudván, hogy Krisztus, aki feltámadott a halálból, többé meg nem hal, a halál többé rajta nem uralkodik, mert hogy meghalt, a bűnnek halt meg egyszer, hogy pedig él, az Istennek él. Ezenképpen gondoljátok ti is, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek a mi Urunk Jézus Krisztusban.” (Rm 6,4–11)**
-
-
-

Krisztus példaadása és a Szentírás tanítása szerinti keresztség egyszeri esemény életünkben, de mindvégig erőt kell merítenünk lelki tanításából és a benne foglalt ígéretből. Sok hívő ember életéből hiányzik ez. Megkeresztelkedtek, de további keresztény életükre nincs érdemi kihatása az egykor megtörtént keresztségnek.

A keresztség nemcsak meghalás, hanem feltámaszás is. Nemcsak a bűnnek való meghalás kifejezése, hanem az Isten ereje által való feltámaszás, és az új életben járás ígéretét is magában foglalja. Ha ez elhomályosul keresztségünk után, akkor ennek az lesz a következménye, hogy a saját erőnkre akarunk építeni. Amikor pedig ez kudarcot vall, akkor elcsüggedünk, megadjuk magunkat a bűnnek, mond-

ván, hogy szép az eszme, amit elfogadtunk, de a gyakorlatban nem lehet követni. A magunk erejéből valóban nem, Krisztus feltámadásának az ereje szükséges hozzá. De ez az erő mindennap, mindnyájunknak rendelkezésére áll, ha igényeljük a magunk javára.

A feltámadás erejének elnyerése viszont csakis azok esetében lehetséges, akiknél a bűnnek meghalás, a bűnnel való szakítás valószínűleg megtörtént, és naponta történik. Akkor tudunk csak „eggyé lenni Krisztussal az ő feltámadásának hasonlatossága szerint”, ha előzőleg „eggyé lettünk vele, az ő halálának hasonlatossága szerint”.

„A keresztségben átadjuk magunkat az Úrnak. (...) Hitvallásunk szerint énünk meghal a bűnös élet számára. (...) Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében a kereszttelendő eltemetkezik Krisztussal a keresztségben, s előjön a vízből, hogy az Istenhez való hűség új életét élje.” (Ellen G. White, 57. kézirat, 1900)

„Ritka tapasztalat az újjászületés. Ezért van annyi baj a gyülekezetekben. Sokan alámerítkeztek, de nem temetkeztek el. Énjük, önzésük, rossz jellemvonásaik nem haltak meg, így nem támadtak új életre Krisztusban.” (Ellen G. White, 148. kézirat, 1897)

„A mi óemberünk övele megfeszítettett, hogy megerőtlenüljön a bűn teste.” A régi, önző, ösztönös természet tehát nem hal meg, de a keresztségkor „megerőtlenül”. A bűnnek meghalás ugyanis a belső emberben történik, az ember szabad erkölcsi választásának a döntésével. Ezt a döntést pedig folytonosan, naponta fenn kell tartani, meg kell újítani. A 11. versben ezt mondja az apostol: „Ezenképpen gondoljátok meg ti is, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek Istennek, a mi Urunk, Jézus Krisztus által.” Mivelhogy a meghalás és feltámadás a tudatban és az akarat által megy végbe. Amíg legbensőbb énünknek ezt a hitbéli magatartását fenntartjuk, „erőtlen a bűnnek teste”, azaz nem tud uralomra jutni az életünkben. De ha hitbéli döntésünkben meggyengülünk, ha „elengedjük” magunkat, ha megszűnünk „vigyázni és imádkozni” (Mk 14,38), akkor tüstént

megelevenedik, és ismét uralomra tör felettünk régi énközpontú természetünk. Ellen G. White írásaiban találkozunk ezzel a fogalommal: „hűség keresztségi fogadalmunkhoz”:

„Az Atya, a Fiú és a Szentlélek elkötelezik magukat a megszentelt emberi szövetségesekkel való együttműködésre. Ha mi hűségesek maradunk keresztségi fogadalmunkhoz, akkor a mennyel való közösségnek olyan kapuja nyílik meg számunkra, amelyet sem emberi kéz, sem sátáni erők be nem zárhatnak. (...) Az Atya, a Fiú és a Szentlélek, a menny három fensége kötelezik el magukat, hogy a menny minden adománya rendelkezésünkre áll, ha érvényesítjük azt, amire keresztségi fogadalmunk kötelez minket: »Jöjjetek ki közülük, szakadjatok el tőlük, (...) és tisztátalant ne érintsetek...« Ha mi hűek vagyunk ehhez a fogadalomhoz, Isten így szól: »Én magamhoz fogadlak titeket.«” (Ellen G. White, 85. kézirat, 1901)

3 Mire kötelez bennünket keresztségi fogadalmunk?

- **„Ne uralkodjék tehát a bűn a ti halandó testetekben, hogy engedjete néki a kívánságaiban, se ne szánjátok oda a tagjaitokat hamisság fegyvereiül a bűnnek, hanem szánjátok oda magatokat Istennek, mint akik a halálból életre keltetek, és a tagjaitokat igazság fegyvereiül Istennek.”** (Rm 6,12–13)

.....

.....

A bűn jelentkezik a kívánságok által, még a legőszintébb újjászületés és keresztség után is. Megromlott természetünktől, amelyen keresztül Sátán kísérteni tud, csak testünk újjáteremtésekor, a feltámadás vagy az elváltóság nyomán szabadulunk meg, Jézus

visszatérésekor (lásd Fil 3,20–21; 1Kor 15,42–44.47–49). Amíg e földön élünk, újra és újra meg kell tagadnunk a bűnt önmagunkban. Jézus világosan tanította: az igazi tanítványság abban áll, hogy mindennap megtagadjuk önmagunkat (Lk 9,23).

Nem létezik olyan megtért vagy megszentelődött állapot ezen a földön, amikor a szüntelen vigyázás szükségessége megszűnne. Krisztus földi életében is törvény volt ez mindenkor (Zsid 5,7–9). Az újjászületés nagy jelentősége azonban abban van, hogy elménk és lelkiismeretünk már világos, és tudjuk, kihez folyamodjunk győzelmes erőért. Ezek a kifejezések: „ne engedjetez neki”, „ne szánjátok oda”, „szánjátok oda” – mind a szabad választáson alapuló személyes döntésre utalnak. Nem vagyunk a Sátánnak és a bűnnek való engedelmeskedés kényszere alatt, hanem odaszánhatjuk magunkat „igazság fegyvereiül Istennek”. Visszanyertük tényleges választási szabadságunkat.

4 Lehetséges a bűnnek szolgálni a kegyelem uralma alatt? Más szavakkal: lehet-e két úrnak szolgálni?

- „A bűn rajtatok nem uralkodik, mert nem vagytok törvény alatt, hanem kegyelem alatt. Mit is tehát? Vétkezzünk-e, mivelhogy nem vagyunk törvény alatt, hanem kegyelem alatt? Távol legyen! Avagy nem tudjátok, hogy akinek odaszánjátok magatokat szolgálakul az engedelmességre, annak vagytok a szolgálói...? Vagy a bűnnek halálra, vagy az engedelmességnek igazságra. De hála Istennek, hogy jöllehet a bűn szolgálói voltatok, de szívetek szerint engedelmeskedtek a tudomány azon alakjának, amelyre adattatok. Felszabadulván pedig a bűn alól, az igazság szolgálivá lettetek.” (Rm 6,14–18)

- Vö. Lk 16,13

.....
.....

Pál apostol ismét felveti itt azt a kérdést, hogy szabadon vétkezhet-e az ember a kegyelem uralma alatt? Szükséges erről szólnia, mert olyan könnyen megtörténik, hogy elfeledkezik a keresztyén arról, hogy a tudatos vétkezés Krisztus megbántása, árulás, keresztségi fogadalmával szemben. Sokan – túl sokan – elfogadják azt az elméletet, hogy a kegyelem uralma alatt sem lehet mást tenni, mint vétkezni, mintha ez törvényszerű és megengedett volna. Azért vagyunk a kegyelem alatt, hogy bűneink ismét és ismét megbocsáttassanak – vélik sokan. Ez azonban súlyos, sőt tragikus félreértés! A kegyelem uralma alatt nem azért vagyunk, hogy tovább vétkezzünk, hanem azért, hogy megszentelődjünk!

Milyen állapotváltozás történik életünkben az újjászületéssel és a keresztséggel? *„Nem vagyunk többé a törvény alatt, hanem a kegyelem alatt”* – állapítja meg az apostol. Ezt a kijelentését azonban sokan félreértik. A *„törvény alatt”* kifejezés itt jelenik meg először a Római levélben. Nem azt jelenti, hogy nem vagyunk többé az örök erkölcsi törvény hatálya és ítélete alatt. Ilyen állapot nincs, nem is lesz soha, egyetlen teremtmény számára sem. Azt jelenti a kifejezés, hogy megszűnt az az állapot, hogy csak a törvényt ismerjük, de a kegyelmet nem, és ott állunk tehetetlenül, bűnnel megköttözötten, az erkölcsi törvény ítélete alatt. Ismerjük már a kegyelem erejét, ami által betölthetjük a törvényt!

„Nem merjük elhinni, hogy a keresztyén élet bűn nélkülivé lehet. Nem merjük hinni és prédikálni ezt. Ez viszont azt jelenti, hogy nem prédikáljuk Isten törvénye kívánalmát igazán. Vajon miért nem? Azért, mert nem értjük a hit általi megigazulás hatalmát. (...) A hit általi megigazulás nem helyezi hatályon kívül a törvényt, és nem is csökkenti annak jelentőségét, hanem ellenkezőleg: egyedül ennek ismerete és tapasztalata magasztalja fel a törvényt. (...) Krisztus talán a bűn szolgálja? Kinek a szolgálói vagyunk mi, amikor bűnt követünk el? Akkor bizony a bűn szolgálói és Sátán szolgálói vagyunk. Az az állapot, hogy a keresztyén ideje egy részében vétkezik, a többi részében pedig igazságot cselekszik, csak úgy volna elképzelhető, ha Krisztus és Sátán valamiféle társviszonyra lépnének egymással. Ez

azonban lehetetlen. Csak egy urunk lehet, mert meg van írva, hogy nem lehet két úrnak szolgálni. Nincs semmiféle megegyezés a világgosság és a sötétség, Krisztus és Beliál között. Éltre-halálra szóló ellentét és harc van közöttük, a bűn végső megsemmisüléséig.” (Ellet J. Waggoner: *Bible Studies on the book of Romans*, 44. o.)

5 Milyen felhívással fordul ezek után az apostol minden hívőhöz?

- **„Emberi módon szólok a ti testetek erőtlensége miatt. Amiképpen odaszántatok tagjaitokat a tisztátalanság és a hamisság szolgálául a hamisságra: azonképpen szánjátok oda most a tagjaitokat szolgálául az igazságnak a megszenteltetésre. Mert amikor a bűn szolgálói voltatok, az igazságtól szabadok voltatok. Micsoda gyümölcsét vettétek akkor azoknak, amiket most szégyelltek? Mert azoknak vége a halál.” (Rm 6,19–21)**

„Emberi módon szólok a ti testetek erőtlensége miatt”: erőfeszítéseket tesz az apostol, hogy – hasonlatokkal, ismétlésekkel, több oldalról megvilágítva – a bűnnel való kiegyezés miatt elhomályosult elménk számára világossá tegye az egyébként olyannyira nyilvánvaló és kézenfekvő dolgokat. Ezáltal igyekszik meggyőzni és a helyes útra terelni minket. Amilyen odaadással, igyekezettel szolgáltunk eddig a bűnnek, olyan odaadást és engedelmességet tanúsítunk most az Istennek végzett szolgálatban, és meg fogjuk látni a csodálatos eredményt! Gondoljuk meg, hogy a kegyelem uralma alatt nem rendül meg az igazság törvénye. Nem változik meg az a törvényszerűség, hogy „amit vet az ember, azt aratja is” (Gal 6,7). Gondoljuk meg, milyen gyümölcsét arattuk a bűn szolgálatának! És azt is, hogy mi a vége és gyümölcse az igaz Isten-szolgálatnak!

„Mindnyájan ismerősek vagyunk ezzel a kifejezéssel: »a nagy küzdelem Krisztus és Sátán között«. Kiért folyik ez a küzdelem? Emberek lelkéért és a fölöttük való uralomért. (...) Ahelyett, hogy a saját erőnkkel védekeznénk Sátán ellen, adjuk át magunkat Krisztusnak, és ismételjük újra meg újra a zsoltáros szavait: »Uram, én bizonyára a te szolgád vagyok. Szolgád vagyok én, a te szolgálóleányod fia, te oldoztad ki az én köteleimet.« (Zsolt 116,16.) Sátán megkötözött szolgája voltam, de amint kimondtam Krisztusnak, hogy »én a te szolgád vagyok«, Ő »kioldozta köteleimeket, amely oly terhes volt nekem«. Amikor tehát Sátán jön, hogy visszaszerezzen magának, hogy újra megkötözött szolgájává tegyen, Krisztus megütközik velem, amint tette ezt földi életében. Te csak mondd egyszerűen a saját szívednek, (...) hogy Krisztusé vagy, Ő oldotta ki a te köteleidet. Akkor valószínűleg megszabadulsz. Felmérted az árat, szabadon választottál és őszintén ismétled Dávid szavait. (...) Nem jelentette-e ki Krisztus, hogy övé minden hatalom mennyen és földön? Jegyezd meg ezeket az értékes igéket: Eféz 1,19–21. (...) A keresztyény ereje az Istennek való átadásban rejlik. A győzelem abban van, hogy átadjuk magunkat Krisztusnak, hogy megtartsa minket és »elrejtse az Ő sátrának rejtekében«. Akkor nem számít, milyen nagy a próba vagy a kísértés. Ha Krisztus velünk van, béke lesz a szívünkben.» (Ellet J. Waggoner, i. m., 45–46. o.)

6 Milyen alapvető igazságokat szögez le az apostol e tanítások végén?

- **„Most pedig, minekutána felszabadultatok a bűn alól, szolgálóivá lettetek pedig Istennek, megvan a gyümölcsötök a megszenteltetésre, a vége pedig örök élet. Mert a bűn zsoldja halál, Isten kegyelmi ajándéka pedig örök élet, a mi Urunk Krisztus Jézusban.” (Rm 6,22–23)**

A szabadítás művének rendje, a keresztény növekedés egészséges folyamata a következő:

- felszabadulás a bűn alól, Isten szolgájává válás (újjászületés, megtérés),
- gyümölcstermés, a Lélek gyümölcsei a megszentelődés folyamatában (vö. Gal 5,22),
- „a vége pedig örök élet” (az üdvösség mint végcél).

„A megszentelődés teljes odaszentelődés Istennek. A lélek alárendeli magát Istennek. Az akarat, sőt még a gondolatok is megegyezésre jutnak Krisztus akaratával. Jézus szeretete betölti a lelket, és ez folytonos tiszta, üdítő folyamként árad ki a szívből, mások örömeire és áldására.” (Ellen G. White, 33. kézirat, 1911)

Az pedig változhatatlan törvény, hogy „a bűn zsoldja a halál, Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet”. Ez keresztényekre vonatkozóan is érvényes. Ha megtérésünk ellenére, keresztségünk után is a bűn szolgái maradunk, akkor keresztény nevünk ellenére a bűn zsoldját fogjuk elvenni. Ha „az igazság szolgálóként élünk, és megvan a gyümölcsünk a megszentelésre”, akkor is „ajándék lesz számunkra az örök élet, a mi Urunk Jézus Krisztus által”. Hiszen Ő fizette meg a váltságdíjat, Ő halt meg, elszenvedve bűneink büntetését, hogy bocsánatot nyerjünk törvényszegéseinkre, és az Ő feltámadásának ereje ad nekünk erőt az igazság cselekvéséhez, a Szentlélek által.

*Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.
– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola
működési költségeihez.*

Fájdalmas kettősség az újjászületést követően is – sóvárgás a Szabadító után

(Rm 7. fejezet)

1 Mit ért az apostol a törvény alól való felszabaduláson, milyen hasonlatot alkalmaz?

- „Avagy nem tudjátok-e atyámfiai – mert törvényismerőkhöz szólok –, hogy a törvény uralkodik az emberen, amíg él? Mert a férjes asszony, míg él a férj, hozzá van kötve törvény szerint, de ha meghal a férj, felszabadul az asszony a férj törvénye alól. Azért, ha az ő férjének életében más férfihoz megy, paráznának mondatik, de ha meghal a férje, szabaddá lesz a törvénytől, úgy, hogy nem lesz parázna, ha más férfihoz megy. Azért atyámfiai, ti is meghaltatok a törvénynek a Krisztus teste által, hogy legyetek máséi, azé, aki a halálból feltámasztott, hogy gyümölcsöt teremjünk Istennek.” (Rm 7,1–4)

Az apostol hangsúlyozza e szakasz kezdetén, hogy „törvényismerőkhöz szól”. A zsidók tekintették magukat „törvényismerőknek” (vö. 2,17–20). Főképpen a római gyülekezet zsidó tagjainak

szól tehát az apostol fenti érvelése. A zsidók gondolkodása teljességgel a törvényszövetséghez kötődött. Ez volt a lényege felfogásuknak: tartsd meg a parancsolatokat, akkor elnyered az üdvösséget jogosság alapján. Sok-sok formai szabályt tettek hozzá az írástudók az isteni rendelkezésekhez, így vélték biztosítani azok szigorú betartását. Valójában eltávolodtak a törvény lelki lényegétől. Mivel a külső formákat többé-kevésbé be lehetett tartani, elámították magukat azzal, hogy törvénytisztelők lévén, különbek, mint a pogányok, az üdvösség méltán jár nekik.

Ezt a gondolkodásmódjukat figyelembe véve kellett megközelíteni őket, hogy valamiképpen meghallják, megértsék az evangélium üzenetét. Hasonlóképpen áttörésre van szükség Laodicea népénél is ahhoz, hogy a gyülekezet megtérésre készséges maradéka befogadja a hit általi megigazulás üzenetét.

Előzőleg, a 6. fejezetben már kimondta az apostol, hogy Krisztus tanítványai nincsenek „a törvény alatt, hanem a kegyelem alatt” (15. vers). Eloszlatta továbbá azt a gyanakvást, amely mindig jelen volt a zsidók részéről, tudniillik, hogy a törvény uralmának eltörlése, a kegyelem és a hit általi megigazulás hangsúlyozása veszélyes, mivel csökkenti az erkölcsi törvény erejét, és felszabadít a bűn elkövetésére. Sok laodiceai hívőben is ott él ez a gyanakvás.

Miután erőteljesen megmutatta az apostol a 6. fejezetben, hogy egyáltalán nincs megalkuvás a bűnnel a kegyelem uralma alatt, sőt Krisztus feltámadásának erejét nyeri el az ember a bűnnel szembeni ellenálláshoz és az igaz élethez, rátérhet most már a törvény alatti állapot, vagy törvényuralom eltörlésének kérdésére. Szeretettel igyekszik rávezetni erre a törvényeskedő gondolkodással megkötözött zsidókat. Gondolkodásmódjukhoz alkalmazkodva akarja rávezetni őket arra, hogy megértsék a váltást a törvény és a kegyelem uralma között.

A házassági szövetség olyan erős és szent, hogy csak a halál szüntetheti meg. Izrael szövetségét Istennel gyakran hasonlították az ószövetségi íráskorhoz a házassági szövetséghez (lásd Hóseás könyve, Ezék 16. fejt., Jer 3,20 stb.). Ebben a szövetségben bekövetkezett

egy haláleset – érvel az apostol –, mégpedig a Messiás, Krisztus halála, aki valójában az ószövetség törvényadó Istene, Izráel „férje” volt. Halála szabaddá tesz a Mózes által közvetített szövetségtől, feltámadása pedig alapot teremt egy új szövetséghez. Izráel, a zsidó nép nem lesz tehát „parázna”, ha új szövetségre, új „házasságra” lép Istennel, a kegyelem szövetségének kötelékében, amely ugyanúgy a bűntől való szabadulást és az igaz cselekedetek gyümölcstermését szolgálja, mint az ószövetség, de ez a szövetség immár eredményesen.

Az Ószövetség is arra volt szánva, hogy „Krisztushoz vezessen” (Gal 3,24), hogy előkészítse a népet egy magasabb rendű szövetségre, az örök kegyelmi szövetségre. Ezenfelül a zsidóság vallási tanítói eltorzították az első szövetséget. Külső szabályok halmozásává tették, amely súlyos igaként nehezedett a népre, de a bűntől való szabaduláshoz nem segített hozzá. A rabbinikus törvényuralom képmutatáshoz, önelégültséghez, a bűnben való megkeményedéshez vezetett, ahelyett, hogy az üdvösség felé terelte volna, annak útját torlaszolta el.

2 A törvényszövetség kudarcát látva mit mondhatunk: a törvény maga volt rossz?

- **„Mert mikor a testben voltunk, a bűnök indulatai a törvény által dolgoztak tagjainkban, hogy gyümölcsözzenek a halálnak. Most pedig megszabadultunk a törvénytől, minekutána meghaltunk arra nézve, amely által lekötve tartattunk, hogy szolgáljunk a léleknek újságában és nem a betű óságában. Mit mondunk tehát? A törvény bűn-e? Távol legyen, sőt inkább a bűnt nem ismertem, hanem csak a törvény által, mert a kivánságról sem tudtam volna, ha a törvény nem mondaná: Ne kívánjad... Én pedig éltem régen a törvény nélkül: de ama parancsolat eljöveteleivel felelevenedett a bűn, én pedig meghaltam, és úgy találtatott, hogy az a parancsolat, mely életre**

való, nékem halálomra van... Azért ám a törvény szent, és a parancsolat szent, igaz és jó. Tehát a jó nékem halálom lett-e? Távol legyen, sőt inkább a bűn az, hogy megtelessék a bűn, mely a jó által nékem halált szerez, hogy felette igen bűnös legyen a bűn a parancsolat által.” (Rm 7,5–7.9–10.12–13)

.....

.....

.....

A „törvény alatti” állapotot így is lehet jellemezni: „amikor testben voltunk”. Mert a „test”, azaz a megromlott emberi természet készletesei szabadon uralkodtak ebben az állapotban. Így nem az üdvösségre, hanem a „halálra gyümölcsözött” ez a szövetség a valóságban. Krisztus evangéliumának a hitbeli elfogadása viszont valóságos felszabaduláshoz segíti azokat, akiket eddig megkötözött, a torzult, törvényeskedő gondolkodásmód. Találónan nevezi az apostol „a betű óságának” ezt a szövetségi viszonyt. A paragrafusokhoz, a holt betűhöz tapadtak ugyanis, egyfajta emberszabású, jogszerű gondolkodáshoz, miközben szem elől tévesztették a törvény lelki lényegét, az igaz szeretetet, amely messze meghaladja a pusztá jogszerűséget.

„Ha a törvény kötelékének annyira nem volt semmi ereje a test megférékezésére, hogy inkább a vétkezésre való ösztökévé vált, akkor azért kell megszabadulnunk tőle, hogy megszűnjünk vétkezni. Akkor szabadulunk meg a törvényszövetségtől, amikor annak merév végrehajtása és a vele járó kárhozzátás alól feloldatván, Isten a maga Lelkével tölt el bennünket, hogy így az Ő útjain járjunk.” (Kálvin János: *A Római levél magyarázata*, 135. o.)

Fontos ponthoz érkezik el itt fejtegetésében az apostol. Feltárja azt, hogy különbség van a törvényszövetség (amit ráadásul még emberi hozzátételek is eltorzítottak) és az annak magvában rejlő örök erkölcsi törvény között. Maga az isteni törvény „szent, igaz és

jó”. A törvény nélkülözhetetlen szolgálata: az isteni igazság érzékeny, biztos mércéjének a megmutatása és a bűn kimutatása.

A 8–11. vers nehezen érthető, és félreérthető az általunk használt fordításban. Így lehetne érthetőbbé tenni: De a bűn – felszínre jövén a parancsolat által – előhozott belőlem (megmutatott bennem, megláttatott velem) minden kívánságot, mert a törvény nélkül holt a bűn (értsd: nem ismerem, nem tudok róla, olyan mintha nem is léteznék számomra). Én pedig élő voltam egykor a törvény nélkül (értsd: a törvény igaz ismerete híján, a vele való tényleges szembesülést megelőzően, noha „törvényismerő” zsidó volt, ezért igaznak, „élőnek”, nem pedig a bűn miatt holtnak tartotta magát). De ama parancsolat eljövételével (értsd: a 10. parancsolat megértésével, ami megláttatta vele bűneit, igazi állapotát), felelevenedett a bűn, (értsd: egyszerre kinyílt a szeme, és látta, tapasztalta, mennyire megvan benne a bűn, mennyire hatalom az életében). Én pedig meghaltam (értsd: kárhozottnak, elveszettnek érezte magát a törvény ítélete alatt). És úgy tűnt, hogy az a parancsolat, amely az életre való, nekem halálomra van. Mert a bűn – felszínre jövén ama parancsolat által (értsd: a 10. parancsolat által, amely őt igazi látáshoz segítette), megcsalt engem, és azután megölt a parancsolat által. (Értsd: Sátán először megcsal a kívánság csalárdságával, és beleset a bűnbe, azután pedig ott hagy meghalni a törvény ítélete alatt, sőt cinikusan még maga is emlékeztet a törvényre, hogy két-ségbeesésbe döntsön.)

„Pál azt mondja, hogy a törvénybeli igazság tekintetében – ami a külső cselekedeteket illeti – »feddhetetlen« volt (Fil 3,5.6), de amikor a törvény lelki lényegét felismerte, amikor e szent tükörbe nézett, bűnösnek látta meg magát. Emberi mérték szerint tartózkodott a büntől, de amikor belepillantott Isten törvénye mélységeibe, akkor úgy látta meg magát, ahogy Isten látja őt. Ekkor alázattal lehajtotta fejét és elismerte bűnös voltát. (...) A saját tapasztalata révén egy fontos igazságra mutat rá az apostol a megtérés munkáját illetően. Azt

mondja, hogy »ő élő volt a törvény nélkül egykor« – vagyis nem érzett semmiféle elítéltséget. »De a parancsolat eljövételével« – vagyis amikor Isten törvényével igazán szembeesült a lelkiismerete – akkor »megelevenedett a bűn és én meghaltam«. Tehát ekkor bűnösnek, Isten törvénye által elítéltnak látta meg magát. Figyeljük meg jól, hogy Pál halt meg (vagyis ismerte fel halálra ítélt voltát), nem pedig a törvény.” (Ellen G. White: *Spirit of Prophecy*, IV. köt., 297. o.)

3 Hogyan fedezte fel az apostol az emberi természetben lakozó bűn tényét és erejét, önmagára és minden megtért keresztényre vonatkozóan?

- **„Tudjuk, hogy a törvény lelki, de én testi vagyok, a bűn alá rekesztve. Mert amit cselekszem, nem ismerem, mert nem azt művelem, amit akarok, hanem amit gyűlölök, azt cselekszem. Ha pedig azt cselekszem, amit nem akarok, megegyezem a törvénnyel, hogy jó. Most azért nem én cselekszem már azt, hanem a bennem lakozó bűn. Mert tudom, hogy nem lakik én bennem, azaz a testemben jó, mert az akarás megvan bennem, de a jó véghezvitelét nem találom. Mert nem a jót cselekszem, melyet akarok, hanem a gonoszt cselekszem, melyet nem akarok. Ha pedig én azt cselekszem, amit nem akarok, nem én művelem már azt, hanem a bennem lakozó bűn.”** (Rm 7,14–20)

A 14. vers alapján, ahol Pál így szól: „de én testi vagyok, a bűn alá rekesztve” (pontos fordítás szerint: „eladva a bűnnek”), többen arra következtetnek, hogy itt az újjá nem született emberről van szó. Ezt azonban mind az előző mind az utána következő kijelentések kizárják. Az előzőek már világosak előttünk. Láttuk, hogy Pál

apostol éppen azt fejtette ki az előző mondatokban, hogy miként jutott el ő az igazi bünfelismerésig, amikor Isten parancsolata a lelkiismeretébe világított, és ő meglátta, hogy halott és elítélt a bűn miatt. Ez egyértelműen a valódi megtérés tapasztalatára utal.

„A törvény úgyszólván mennyei és angyali igazságot kíván, amelyen semmiféle szenny sem mutatkozik, s amelynek tisztasága semmi kívánnivalót nem hagy maga után, én azonban, a testi ember, mást nem tudok, mint ellenkezni vele. »*Eladva a bűnnek*« – természeténél fogva nem kevésbé szolgája az ember a bűnnek, mint a megvásárolt rabszolgák, akiket gazdáik kényük-kedvük szerint éppen úgy kihasználják, mint az ökröket és szamarakat. Teljesen így hajszol minket a bűn uralma is. (...) Nem kényszerről van szó, mert hiszen önként vétkezünk, mert a bűn nem volna bűn, ha nem volna szándékos. De annyira rabjai vagyunk a bűnnek, hogy önmagunktól nem tudunk semmi mást, csak vétkezni, mert a bennünk uralkodó kényszer erre ragad minket. (...) Ez a küzdelem, amelyről az apostol beszél, csak azóta van meg az emberben, amióta az Isten Lelke megszentelte. Mert a maga természetére hagyott ember mindenestül, ellenkezés nélkül rohan a kívánságokba. (...) Ez a keresztény harc a test és a lélek között, melyről Pál a galatákhöz írt levelében is beszél. (...) Pál itt (...) azt írja le, a maga személyes tapasztalata alapján, hogy milyen, mekkora a hívők erőtlensége.

Az apostol azokat a cselekedeteket, amelyeket a test erőtlensége folytán követ el, nem ismeri el a magáénak, mert utálja azokat. (...) Pál itt a hívőkről beszél, akikben bizonyos mértékig már hathatósan működik a Lélek kegyelme.

Pál azt állítja itt, hogy őt már nem tartja teljesen hatalmában a bűn, lelkének már csak valamely részében székel a bűn, mert szívének komoly érzése szerint törekszik és áhítozik az Isten igazságára. (...) Azt mondja az apostol, hogy ami a természetet illeti, nem lakik őbenne semmi jó. (...) Nem akármiféle emberről beszél, hanem csakis a hívőről, aki a test maradványai és a Lélek kegyelme miatt önmagában megosztott, vagyis kettészakadt.” (Kálvin, i. m., 140–144. o.)

4 Hogyan ábrázolta az apostol az újjászületett elme (vagy szív) és a megromlott természet egymással való megütközését és annak eredményét?

- **„Megtalálom azért magamban, aki a jót akarom cselekedni, ezt a törvényt, hogy a bűn megvan bennem. Mert gyönyörködöm az Isten törvényében a belső ember szerint. De látok egy másik törvényt az én tagjaimban, mely ellenkezik az elmém törvényével, és engem rabul ad a bűn törvényének, mely van az én tagjaimban.”** (Rm 7,21–23)
-
-
-

Újra nyilvánvalóvá válik, hogy az ember csak akkor tudja igazán meglátni, hogy a bűn akarától függetlenül is létezik, „megvan benne”, amikor már elszántan cselekedni akarja a jót. Addig nem hisszük el ezt, illetve nem vesszük komolyan.

Ezekben a versekben ismét meggyőző bizonyosságát találjuk annak, hogy itt a megtért emberről van szó. Mert lehetne-e megtéretlen emberről azt mondani, hogy „gyönyörködik Isten törvényében”, vagy hogy az immár „elméjének a törvényévé” lett? Amíg az ember nem születik újjá, amíg még mindenestől „testi” (nem pedig csak a természete szerint, mint Rm 7. embere), „fel sem foghatja Isten Lelkének dolgait” (ezen belül mindenekelőtt a törvény lelki lényegét), „mivelhogy bolondságok néki” (1Kor 2,14). Itt olyan emberről van szó, aki természete szerint továbbra is testi és holt a bűn miatt, de lelke, belső embere már élő az igazság miatt, amelyet befogadott (lásd Rm 8,10). Rm 7,8 is tanúsítja ezt, ahol az apostol a múltra visszatekintve mondja: „mert mikor a testben voltunk...”. Úgy szól tehát erről a mindenestől fogva testi állapotról, mint amely már a múlté, ahhoz az állapothoz képest, amiben jelenleg

van, amikor az akarás megvan benne a jó cselekvésére, és elméjében is gyönyörködik az Isten törvényében.

Megdöbbenően tárul itt elénk az önző természet hatalma, túlereje! Ilyen nagy az ereje még akkor is, amikor a belső ember már megújult az újjászületés által!

5 Hogyan kiáltott fel az apostol, amikor a fentiek tudatosultak benne? Hogyan tett bizonyoságot ugyanakkor – szinte egy lélekzetvétellel – arról is, hogy van szabadulás ebből az állapotból?

- **„Óh, én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből? Hálát adok Istennek, a mi Urunk Jézus Krisztus által...”** (Rm 7,24–25)
-
-
-

Újjá nem született emberről lenne szó itt, mivelhogy nyomorult, halál törvénye alá vetett embernek ismeri fel magát? Súlyos félreértés lenne így gondolkodni. Éppen azt kell meglátnunk és megértenünk, hogy önmagunkban, még a valódi újjászületés után is nyomorultak és tehetetlenek vagyunk a bűn természetünkön keresztül megnyilatkozó túlerejével szemben. Nagy baj, ha ezt nem látjuk meg! Ez a laodiceai hívők baja (lásd Je1 3,17). Tegyük fel a kérdést: Megtért, vagy megtéretlen ember volt-e Ésaiás, amikor így kiáltott fel: „Jaj nekem, elvesztem, mert tisztátalan ajkú vagyok, és tisztátalan ajkú nép között lakom” (Ésa 6,5)?

A Római levél 7. fejezetével párhuzamos igeszakasznak tekinthető az Ószövetségben a 119. zsoltár. Olyan hívő ember beszél e zsoltárban, aki „gyönyörködik Isten törvényében” (14., 16., 92., 162.

vers), a „hamisságot pedig gyűlöli és útálja” (163. vers), mégis így kiált fel, ismételten: „Lelkem a porhoz tapad, eleveníts meg engem...! A hamisságnak útját távoztasd el tőlem...! Fordítsd el szememet, hogy ne lássanak hiábavalóságot...! Tévelygek, mint valami elveszett juh, keresd meg a te szolgádat!” (25., 29., 37., 176. vers)

„Vannak, akik noha már érezték Krisztus megbocsátó szeretetét, és őszintén Isten gyermekei kívánnak lenni, de ismerik jellemük fogyatékoságát, életük bűnös voltát, ezért kételkednek abban, hogy valóban megújította-e szívüket a Szentlélek. Ezeknek szeretném odakiáltani: Ne ingadozzatok, ne esetetek kétségbe! Gyakran kell még térdre borulnunk, gyakran fogunk még sírni Krisztus lába előtt bűneink és fogatkozásaink felett, mindazáltal nem szabad elcsüggednünk.

Ha átengeditek magatokat Néki, az üdvösség bennetek megkezdett munkáját folytatni fogja, és befejezi Jézus Krisztus napjáig. Legyen imátok bensőségesebb, és hitetek szilárdabb! (...) Minél közelebb kerülünk Jézushoz, annál nyilvánvalóbb lesz saját bűnös voltunk, látásunk megtisztul, felismerjük fogatkozásainkat, az Ő tökéletes jellemének éles ellentétéként. Ez a legfőbb bizonyítéka annak, hogy Sátán csalásai elvesztették erejüket, és munkálkodik bennünk Isten Lelkének éltető ereje. Bűnös voltunk felismerése ellenállhatatlanul ahhoz hajt bennünket, akinél bocsánatot nyerhetünk. Ha szívünk tehetlenségében hozzá vágyakozik, Ő hatalmasan megnyilatkozik. Minél inkább űz minket bűneink tudata Őhöz és az Ő Igéjéhez, annál magasztosabbnak fogjuk látni jellemét, és annál tökéletesebben tükrözzük vissza az Ő képmását.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, A tanítványság próbaköve c. feje.)

E vigasztaló és bátorító bizonyágtételek után arra is rá kell mutatnunk, hogy ebben az állapotban nem szabad megrekedni. Sok hívő életnek az a tragédiája, hogy felismerik ugyan, hogy a bűnös természet fogságában élnek újjászületésük után is, és fel

is kiáltanak Pálhoz hasonlóan, de nem keresik meg a megoldást. Róluk írja Ellen G. White:

„Szomorú, ha azok, akiknek tisztességes edénnyé kellene lenniük, megengedik maguknak, hogy kiszolgálják alacsonyabb rendű természetüket, és olyan ösvényen járjanak, amelyet lelkiismeretük elítél. Krisztus követőinek tartják magukat, mégis alacsony szintre süllyednek, szüntelen panaszkodnak hibáik miatt, de soha nem győzik le azokat, sohasem taposnak Sátán fejére. Büntudat és kárhoztatás terheli lelküket, s így kiálthatnának föl: »Óh, én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg e halálnak testéből?«” (*Bizonyságtételek*, VI. köt., 52–53. o.)

Rm 7,24. felkiáltása tehát pozitív abban az esetben, ha nem nyugszunk, amíg a szabadulást meg nem találjuk Jézus Krisztus által – de tragédia, ha megrekedünk ebben az állapotban.

6 Milyen megállapításban összegzi végül az apostol az eddig követett gondolatmenetet?

- **„Azért jóllehet én magam, az elmémmel, Isten törvényének szolgállok, de testemmel a bűn törvényének.”*** (Rm 7,25)
-
-

A 7. fejezet utolsó mondata, a 25. vers második része – az előzőek összegzéseként – ténymegállapítás: az ember nem bízhatja el magát a megtérése után, mert ha az elméjével teljes mértékben Isten törvénye oldalán áll is, „testével”, azaz a természetével akkor is a bűn tör-

* Pontosított fordítás szerint.

vényének szolgál, szándéka ellenére, mivel természete révén továbbra is a bűn törvényéhez van kötözve. Azt állapítja meg tehát az apostol, hogy ha csak ő egyedül, Krisztus nélkül próbál meg igaz életet élni újjászületése után, ez még ekkor sem megy. Isten törvényében gyönyörködő és a bűnt gyűlölő új látásával és lelkületével sem tudja ezt megvalósítani, mert minden igaz és jó szándék megtörik a bűn törvényétől áthatott, ösztönös természet túlerejével szemben.

Ez a megállapítás előremutat már a következőkre. A 8. fejezetben a megoldás módját fejt ki majd az apostol. Ennek lényege az a felismerés lesz, hogy nem egyedül kell megvívnia a csatát, mert ehhez a megtért ember sem elég erős. A megoldásra utalt már előre ezzel a felkiáltással: „Hálát adok Istennek, az én Uram, Jézus Krisztus által!”

A 25. vers ezen első része – „Hálát adok Istennek a mi Urunk, Jézus Krisztus által” – igazi keresztény hitvallás. Megtért keresztény vallhatja csak Jézus Krisztust Úrnak, ő tudja csak, hogy a kétségbeesés, a legyőzetés pillanatában kihez kell folyamodnia segítségért, mégpedig késelem nélkül. Az idézett kiáltás a hit kiáltása, a bűnbocsátó, megmentő, büntől szabadító Megváltóban való bizakodás kifejezése. Lehetetlen, hogy egy megtéretlen ember kiáltana fel így elesése pillanatában. Olyan hálaadó, bizakodó, Isten segítségébe azonnal belekapaszkodó kiáltás ez, mint Mikeás próféta vallomása: „De én az Úrra nézek, várom az én szabadításom Istenét, meghallgat engem az én Istenem! Ne örülj, én ellenségem! Elestem ugyan, de felkelek, mert ha még a sötétségben ülnék is, az Úr az én világosságom!” (7,7.8) A hit komoly szintje, amikor az ember nem vesztegel a bűnben, a legyőzetés keserűségében, hanem azon nyomban a bűnt megbocsátó és a büntől megtisztító Üdvözítő kegyelméért és segítségéért folyamodik.

Az e heti adomány a médiaosztályt támogatja.

- Hozzájárulás a közösség által terjesztett hanganyagok készítéséhez és az osztály működtetéséhez..

Miképpen lehetséges természetünk legyőzése és a törvény betöltése?

(Rm 8,1–27)

1 Milyen örömteli megállapítással kezd az apostol egy új gondolatsort?

- „Nincsen azért immár semmi kárhoztatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak, akik nem test szerint járnak, hanem Lélek szerint. Mert a Jézus Krisztusban való élet lelkének törvénye megszabadított engem a bűn és a halál törvényétől.” (Rm 8,1–2)
-
-
-

Új fogalom jelenik meg itt: „akik nem test szerint járnak, hanem Lélek szerint”. Az előbbieken láttuk, hogy – fájdalmas ellentmondásként – még az elméjében Istennek szolgáló ember is nagyrészt „test szerint” jár tetteiben, mindaddig, amíg meg nem találja a megromlott természet legyőzésének a titkát. Amíg azonban az ember a bűnt cselekszi – még ha nem is ő teszi már azt, hanem „a ben-

ne lakozó bűn” – másoknak kárt okozó és Isten ítélete kárhoztatja őt. Súlyos lelkiismereti teher ez egy őszinte kereszténynek, és arra készíti őt, hogy sóvárgó vágyakozással keresse a „halál testéből” való szabadulás útját.

Azzal a diadalmas kijelentéssel kezdődik ezek után a 8. fejezet, hogy a „Lélek szerint járás” megszabadít „a test szerint járástól”. A 2. versben pedig újabb különleges kifejezéssel találkozunk: „A Jézus Krisztusban való élet lelkének törvénye.” Mit jelent ez?

Az apostol előzőleg arról szólt, hogy egyedül nem tud győzni természete túlerejével szemben, még újjászületett emberként sem. Most pedig beszámol arról, hogy akkor nyerte el a vágyva vágyott szabadulást, amikor már nem egyedül próbálkozott, hanem eljuttott: „a Jézus Krisztusban való élet”-re. Ez a kifejezés párhuzamos az előzőleg alkalmazott „Lélek szerint járás”-sal. Krisztust a Szentlélek teszi jelenvalóvá szívünkben, életünkben. Másutt is azt találjuk az Igében, hogy Krisztus bennünk lakozása ugyanaz, mint a Lélek bennünk lakozása, mert a Szentlélek szívünkben állandósuló jelenléte és munkálkodása által valósul meg Krisztus bennünk maradása (lásd Eféz 3,16–17; Rm 8,9–10).

Az apostol, még közelebbről, a „Jézus Krisztusban való élet lelkének törvényéről” beszél. A Jézus Krisztusban való élet, avagy a „Lélek szerint járás” akkor hoz megoldást számunkra, ha ez nem alkalmi, időnkénti tapasztalat, hanem „törvényyé” lesz életünkben: amikor az önátadás, a Krisztusra támaszkodás, a szeretetből fakadó engedelmesség következetesen érvényesülő törvénnyé lett Pál életében, akkor végre igazán megszabadult „a bűn és halál törvényétől”. Nem tudott többé fölé kerekedni és uralkodni rajta, igazi akarata ellenére.

„Pál tudta, hogy a gonosz ellen vívott küzdelme élete végéig tart. Sőt megértette, szigorúan ügyelnie kell magára, hogy a földi vágyak ne vegyenek erőt lelki buzgalmán. Minden erejével folytonosan küzdött természetes hajlamai ellen. Figyelmét állandóan a kitűzött célra irányította, amit Isten törvénye

iránti engedelmesség által igyekezett elérni. Szavait, szokásait, szenvedélyeit – mindent – Isten Lelkének uralma alá helyezett.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Felhívás magasabb rendű életre c. fejt., 207. o.)

„A Jézus Krisztusban való élet lelkének törvénye” tehát felülírja, legyőzi bennünk „a bűn és halál törvényét.”

2 Miképpen valósulhat meg, hogy „a törvény igazsága beteljesül” a bűnös emberben?

- **„Ami a törvénynek lehetetlen volt, mivelhogy erőtlén volt a test miatt, Fiát elbocsátva bűn testének hasonlatosságában, és a bűnért, kárhoztatta a bűnt a testben. Hogy a törvény igazsága beteljesüljön bennünk, akik nem test szerint járunk, hanem Lélek szerint.”** (Rm 8,3–4)
-
-
-

Rövid, de igen jelentőségteljes kijelentéssel mutat rá az apostol arra, hogy hol, miként tárult fel előtte a győzelem titka: „Isten az ő Fiát elbocsátva bűn testének hasonlatosságában és a bűnért [inkább így fordíthatjuk: a bűn miatt] kárhoztatta [inkább így fordíthatjuk: megítélte] a bűnt a testben.” Valaki tehát legyőzte már a bűnt ugyanabban a testben, ugyanolyan megromlott, megkísérhető természetben, mint a miénk. Ez a valaki Isten Fia, Jézus Krisztus. A „bűn testének hasonlatosságában” kifejezés félreérthetetlenül arra utal, hogy Krisztus ugyanabban a bűnre való hajlamtól megköttözött állapotban vette magára emberi természetünket, mint amilyen állapotban Dávid minden leszármazottja viselte azt.

„[Krisztus] felvette az Ő büntelen természetére a mi bűnre hajló természetünket, hogy segíthessen azoknak, akik megkísértetnek.” (Ellen G. White, *Medical Ministry*, 181. o.)

„A mi emberi természetünket felöltözve kellett Krisztusnak jóvátennie Ádám törvényszegéseit. Pedig Ádámot még nem terhelték a bűn átkos következményei, amikor a Kísértő megtámadta. Tökéletes, érett férfiúságában állt szemben a Gonosszal, teljes testi, lelki és szellemi erejében. Fenséges édeni környezetében élt, és naponta érintkezett mennyei lényekkel. Egészen ellentétes körülmények között vonult Jézus a pusztába, hogy megmérkőzzék Sátánnal. Az emberiség már négyezer éven át fokozatosan gyengült testileg, lelkileg és jellembelileg. Az Üdvözítő mégis magára vette az elfajult emberiség minden gyengeségét. Mint Ádám minden leszármazottja, Ő is magára vette az átöröklés vasszabályait, minden kihatásukkal együtt. Ilyen örökséggel terheltén osztozott az emberi lét mindennapi fáradalmaiban és kísértéseiben, hogy a büntelen, tiszta élet példáját adja. (...) Sokan azt állítják, hogy az Üdvözítő a kísértésekben nem is eshetett volna el. Ez tévedés! Az Üdvözítő magára vette emberi természetünket minden gyengeségével, sőt azzal a lehetőséggel, hogy a kísértésekben elbukik. Minket nem terhelhet olyasmi, amit Ő el nem hordott értünk.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 117. o.)

„Sokan azt mondják, hogy Jézus nem olyan volt, mint mi, Ő nem úgy volt a világban, mint mi, Ő isteni volt, ezért mi nem győzhetünk úgy, ahogyan Ő győzött. Ez nem igaz, mert Ő nem az angyalok természetét vette magára, hanem Ábrahám magvának a természetét. (...) Maga is szenvedett megkísértetvén, és ezért segíteni tud azoknak, akik megkísértetnek. Krisztus tudja a bűnös megpróbáltatásait, ismeri kísértéseit, magára vette a mi természetünket.” (Ellen G. White: *Krisztus megkísértetett, mint mi*, 1894, 3–4. o.)

Mindazonáltal Jézus ebben a testben is feddhetetlen, büntelen életet élt. Isten kárhoztatta, megítélte ezáltal a bűnt az emberi testben. Nyilvánvalóvá vált, hogy a bűn még ebben a természetben is legyőzhető. Ezért nincs mentség arra, ha elménk megvilágosodása után továbbra is kiszolgáljuk természetünket, megalkuszunk azzal, hogy keresztényekként is a „test”, azaz a megromlott természet uralma alatt éljünk.

Azt a legfontosabb megértenünk, mi volt Jézus Krisztus győzelmének a titka. Ő nem egyedül győzött. „Ámbár Fiú” – mondja az Írás –, naponta esedezett mennyei erőért, hogy Isten Lelke erősítse meg az igazságot minden áron követni vágyó akaratát a „test” túlerejével szemben (lásd Zsid 5,7–9). Az Atya volt hatalmas szövetségese, aki a Szentlélek által benne lakozott (Jn 14,10). Így győzött minden kísértés felett.

A törvény igazsága ma is beteljesülhet tehát a megromlott természet fogságában vergődő emberek életében is, abban az esetben, ha nem egyedül próbálkozunk, hanem Krisztus győzelmének a titkát alkalmazva, a Lélek szerint járunk. Jézusban az isteni és az emberi erő egyesült. Ez a megoldás számunkra is. Mert mi magunk még az őszinte újjászületés után sem tudunk megbirkózni a bűn törvényének erejével, amely „törvényként megvan bennünk” (Rm 7,21), bele van írva a természetünkbe.

„[Jézus] gondoskodott arról, hogy mi isteni természet részesei lehessünk. Biztosít bennünket arról, hogy győzhünk, amint Ő győzött. Élete tanúsítja, hogy ugyanannak az isteni hatalomnak a segítségével, amelyet Ő kapott, lehetséges az ember számára is, hogy engedelmeskedjék Isten törvényének.” (Ellen G. White, 141. kézirat, 1901)

„Az istenség rejtélyes módon egybekapcsolódott az emberi természettel, Isten és az ember eggyé lett. Ebben az egységben találunk reménységet az elbukott emberi nemzetség számára.” (Ellen G. White, *The Signs of the Times*, 1896. július 30.)

3 Beteljesülhet-e a törvény igazsága életünkben addig, míg a test, azaz a természet uralkodik rajtunk? Milyen csodálatos lehetőség nyílik meg viszont számunkra, ha Isten Lelke bennünk lakozik?

- **„Mert a test szerint valók a test dolgaira gondolnak, a Lélek szerint valók pedig a Lélek dolgaira. Mert a test gondolata halál, a Lélek gondolata pedig élet és békesség. Mert a test gondolata ellenségeskedés Isten ellen, minthogy az Isten törvényének nem engedelmeskedik, mert nem is teheti. Akik pedig testben vannak, nem lehetnek kedvesek Isten előtt. De ti nem vagytok testben, hanem Lélekben, ha ugyan az Isten Lelke lakik bennetek. Akiben pedig nincs a Krisztus Lelke, az nem az övé. Hogyha pedig Krisztus tibennetek van, jóllehet a test holt a bűn miatt, a lélek ellenben élet az igazságért. De ha Annak a Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halálból, ugyanaz, aki feltámasztotta Krisztus Jézust a halálból, megeleveníti a ti halandó testeiteket is az ő tibennetek lakozó Lelke által.” (Rm 8,5–11)**
-
-
-

Jórészt a 7. fejezetben is élénk tárult már az, ami az 5–8. versben foglaltatik. Szükséges azonban ismételten tudatosítanunk, megerősítenünk magunkban azt a realitást, hogy önmagunkban tehetetlenek vagyunk, természetünk Isten törvényével való javíthatatlan ellenségeskedése folytán.

Különös figyelmet érdemel a 7. vers, amely egyértelmű kijelentés azt illetően, hogy a bűn törvényének örökségével megkötözött természetünk teljességgel alkalmatlan arra, hogy Isten törvényének engedelmeskedjék.

A 8. vers viszont a leghatározottabban leszögezi, hogy mégis le kell győzni a természetet, mert ha annak engedelmeskedünk, nem lehetünk kedvesek Isten előtt. Ha megtértünk is, ha elménk szerint Istennek szolgálunk is, valójában még mindig „testben” vagyunk, amennyiben gyakorlati életünkben jellemzően a természet diktálásai szerint járunk el. Pusztán az újjászületés által még nem leszünk „Lélekben” valók. Ez csak akkor valóság életünkben, ha Isten Lelke az adott pillanatban is „bennünk lakik”. Súlyos megállapítás: „akiben pedig nincs a Krisztus Lelke, az nem az övé” még akkor sem, ha meggyőződött az igazságról, megtért, és vágyakozik üdvösségre.

Ez nem azt jelenti, hogy Isten elvetette őt, vagy hogy nincs már számára remény. Azt jelenti viszont, hogy nincsen a fiúság állapotában, vagyis nincs igazán Isten oldalán, Isten nem számlálhatja őt az „övéi”, a hívő maradék közé. Hitvallása, vágyakozásai, és időnként fellobbanó komolyabb igyekezete ellenére is azokhoz tartozik, akikhez sok köze van még Sátánnak, akik sok vonatkozásban még az ő foglyai.

A 10. vers nyilvánvalóvá teszi, hogy maga a bűn hajlamaival terhelt természet nem változik meg az újjászületéskor, sőt még akkor sem, ha már Isten Lelke lakik bennünk, és ezáltal – belső emberünk szerint – „Krisztusban vagyunk”. A test ekkor is „holt a bűn miatt”. Isten Lelke azonban hatalmas, a halott természetet is meg-elevenítő erővel rendelkezik. Az a Lélek, aki a fizikai halálból feltámasztotta Jézust, minket is meg tud eleveníteni lelki értelemben, ha bennünk lakozik. El tudja végezni azt a csodát, hogy a „bűn miatt holt” test ellenére is igazságot tudjuk cselekedni.

Miképpen eleveníti meg a mi halandó testünket Krisztus a Lélek által?

„Betölti szívünket az engedelmesség lelkületével, hitbeli örömmel, békével, és képessé tesz minket arra, hogy önmagunkat neki alárendelve így szóljunk: »Ne az én akaratom, hanem a tiéd legyen meg, Uram!«” (Ellen G. White: 65/a levél, 1894)

Krisztus tehát folyamatosan szeretettel intő, vigasztaló, helyesbítő és bátorító munkát végez szívünkben, a bennünk lakozó Lélek által. Szüntelen formál minket belülről, bölcsességgel, türelemmel, tapintatos szeretettel. Erre is vonatkozik: „Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, és én is munkálkodom.” (Jn 5,17)

4 Milyen komoly felhívással fordul hozzánk ezek után az apostol?

- **„Annakokáért atyámfiái, nem vagyunk adósok a testnek, hogy test szerint éljünk! Mert ha test szerint éltek, meghaltok, de ha a test cselekedeteit a lélekkel megöldökölték, éltek. Mert akiket Isten Lelke vezérel, azok Istennek fiai.”** (Rm 8,12-14)
-
-

„Derekasán rációfol itt azokra is, akik a hit által való megigazulással kérkednek Krisztus Lelke nélkül. Igaz ugyan, hogy egyedül Isten könyörületeségéből igazulunk meg a Krisztusban, de hasonlóképpen igaz és bizonyos az is, hogy az Úr mindazokat, akiket megigazít, arra hívja el, hogy elhivatásukhoz méltóan éljenek. Tanulják meg tehát a hívők, hogy Krisztust ne csak az igazságra, hanem a megszentelődésre is magukhoz öleljék – mert hiszen Ő mind a két célra adatott nekünk...” (Kálvin János: A Római levél magyarázata, 159–160. o.)

Milyen örömhír ez, hogy nem vagyunk adósok a testnek, azaz nem vagyunk arra kötelezve, kényszerítve, hogy kívánságainak engedelmességgel éljünk! Nem tehetjük ezt semmiképpen sem! Bármennyire őszintén megtértünk, bármennyire ragaszkodunk az igazság felől való elvi meggyőződésünkhöz, mégis elveszünk, ha cselekedeteinkben az önző természet uralma érvényesül. Az egyetlen lehetőség „a test cselekedeteit” – amelyek óhatatlanul felszínre

törnek bennünk – „megöldökölni a Lélekkel”. Leginkább az imádság és az Isten előtti elcsendesedés idején megy ez végbe bennünk: jelentkeznek, uralomra próbálnak törni ugyan bennünk természetünk önző kívánságai, de a bennünk lakozó Lélek segítségével megtagadjuk, „megöldököljük” őket. Megromlott ösztönös természetünk így legyőzetik, megkötöztetik, „megerőtlenedik” (6,6).

Fontos meghatározás: „Akiket Isten Lelke vezérel, azok az Isten fiai.” Az újjászületés Isten gyermekeivé tesz minket a bűnbocsánat, a kegyelemből nekünk tulajdonított igazság alapján, érett fiakká azonban csak a megszentelődés folyamata által lehetünk. Sőt istenfiúságunknak a státuszát és a jogát is elveszítjük, ha bűnre hajló természetünk szolgálai maradunk, ha kereszteny létünkre is a bűn törvényének uralma alatt élünk. Nem azok tehát az Isten országára alkalmassá vált istenfiai, akik időnkénti felbuzdulások alkalmával kapcsolatba lépnek a Szentlélekkel, hanem azok, akikben jelen van, szívükben lakik Isten Lelke, és folyamatosan vezérli őket.

5 Milyen nagy ajándék és kiváltság az, hogy elnyerhetjük Isten Lelke bennünk lakozását?

- **„Nem kaptatok szolgaság lelkét ismét a félelemre, hanem a fiúság Lelkét kaptatok, aki által kiáltjuk: Abbá, Atyám! Ez a Lélek bizonyoságot tesz a mi lelkünkkel együtt, hogy Isten gyermekei vagyunk. Ha pedig gyermekek, örökösök is, örökösei Istennek, örököstársai pedig Krisztusnak, ha ugyan vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt is dicsőüljünk meg. Mert azt tartom, hogy amiket most szenvedünk, nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, mely nekünk megjelentetik.” (Rm 8,15–18)**

.....

.....

.....

A „törvény alatti” állapotban félelem jellemzi az embert: fél Istentől, az ő igazságszolgáltatásának szigorától. Amikor a Lélek, avagy a kegyelem uralma alá kerülünk, nem ismerjük többé a szolgai lelkületet. Isten Lelke a „fiúság lelke”. A Szentlélek ajándéka záloga annak, hogy fiak vagyunk, nem pedig szolgák. A bennünk lakozó Lélek állandóan arra bátorít minket, hogy bizalommal forduljunk Istenhez. Lelkünkben meggyőz minket a bűnbocsánat bizonyosságáról, arról, hogy Isten elfogadott minket, és hogy kegyelmének gazdag tárháza nyitva áll számunkra, hogy igénybe vegyük erejét a kísértések, valamint régi természetünk legyőzéséhez.

„A szolgaság lelkét támasztjuk fel, ha a törvényeskedő valás szerint igyekszünk élni, ha a magunk elejéből törekszünk megtartani a törvény követelményeit. Csak amennyiben az Ábrahám szövetsége alá jövünk, van reménységünk. Ez pedig a Krisztusba vetett hit által való kegyelem szövetsége. Az Ábrahámnak hirdetett evangéliumi örömmüzenet, melyből reménységét merítette, azonos volt a ma általunk hirdetett örömhírral, melyből a mi reménységünk fakad. Ábrahám Jézusra tekintett, aki a mi hitünk szerzője és bevégzője is.” (Ellen G. White, *The Youth's Instructor*, 1892. szeptember 22.)

A fiúság állapota örökösödési jogot is jelent. Örököstársaivá válnunk Krisztusnak, az igazi Fiúnak, a mi Megváltónknak és „idősebb testvérünknek” (Zsid 2,11).

Annak feltétele, hogy Krisztussal együtt örököljünk, a szenvedés vállalása is az elveszett világ megmentéséért. Akik önként, igaz szeretetből részt vállalnak a megváltás munkájában – áldozattól, szenvedéstől sem visszariadva –, azok örököstársaivá leszek Krisztusnak, hogy a megváltás műve célba érkezésekor osztozzanak vele a kimondhatatlan örömben és dicsőségben.

Milyen csodálatos ígélet! – Mily kevésbé hasonlítható a mi szenvedésünk és áldozatvállalásunk Krisztuséhoz! Az Ige mégis Krisztus testvéreinek és örököstársainak nevezi az önmagukat Istennek egé-

szen átadó keresztényeket, akik semmit vissza nem tartva, odaszentelik magukat a megváltás műve szolgálatára. Hozzáteszi még az apostol, hogy az önként, szeretetből vállalt szenvedések nem hasonlíthatók az eljövendő dicsőséghez. Annak fényében egészen eltörpülnek majd és végül még az emlékezetük is eltűnik (Ésa 65,17).

6 Mire vár „a teremtett világ”? Mire várnak még a „Lélek zsengejének birtokosai” is? Mi legyen a reménységünk jelenlegi – még mindig erőtlenségek – állapotunkban?

- **„A teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak megjelenését. Mert a teremtett világ hiábavalóság alá vettetett, nem önként, hanem azért, aki az alá vetette. Azzal a reménységgel, hogy maga a teremtett világ is megszabadul a rothadandóság rabságától az Isten fiai dicsőségének szabadságára. Mert tudjuk, hogy az egész teremtett világ egyetemben fohászcodik és nyög mind idáig. Nemcsak ez pedig, hanem maguk a Lélek zsengejének birtokosai, mi magunk is fohászcodunk magunkban, várván a fiúságot, a mi testünk megváltását. Mert reménységben tartattunk meg; a reménység pedig, ha láttatik, nem reménység; mert amit lát valaki, miért reméli is azt? Ha pedig amit nem látunk, azt reméljük, békességes türéssel várjuk. Hasonlatosképpen pedig a Lélek is segítségére van a mi erőtlenségünknek. Mert azt, amit kérünk kell, amint kellene, nem tudjuk, de maga a Lélek esedezik értünk kimondhatatlan fohászcodásokkal. Aki pedig a szíveket vizsgálja, tudja, mi a Lélek gondolata, mert Isten szerint esedezik a szentekért.” (Rm 8,19–27)**
 - Vö. Fil 3,20–21
-
-
-

A „teremtett világ”-nak fordított szó az eredeti görög szövegben a természet világra utal, nem pedig a világban élő emberekre. Mintegy megszemélyesíti itt az apostol a természet világát, amikor azt mondja róla, hogy jelenleg „nyög és sóhajt”, azaz vergődik és szenved a „hiáavalóság és a rothadandóság fogságában”, amibe az ember taszította. Sóvárogva vágyakozik az új örökösök – a megtért és megszentelt emberek – hatalomátvételére, hogy az a dicsőséges szabadság, amit Isten gyermekei részben már ezen a földön is élveznek, áthassa a természetet is, és uralkodóvá legyen ott is, mindenben.

Egyvalamire azonban Isten megváltott gyermekei is várnak még. Noha csodálatos ajándékokat kapnak a Lélek által, valamire még ők is sóhajtozva és sóvárogva várnak. Ez „testük megváltása”, újjáteremtése Jézus visszajövelekor (Fil 3,20–21). Akkor megszűnik a hosszú, olykor nehéznek tűnő harc természetünk ellenkező kívánságaival a saját lényünkön belül. Várjuk béketűréssel ezt a reménységet, amely bizonyos, hogy nem fog megszégyeníteni.

Előzőleg a Lélek bennünk lakozásáról volt szó, amikor Isten Lelke vezérel már minket minden dologban. Most mégis, ezt az állapotot is, csak a „Lélek zsengeje birtoklásának” nevezi az apostol. Bizonyára arra utal ezzel, hogy ez a földön elérhető legteljesebb közösség Istennel, még mindig csak „rész szerint való” (1Kor 13,9–10) ahhoz a teljes, Istennel, Isten Lelkével való közösséghez képest, amely Isten országában adatik meg majd a megváltottaknak.

A 26. versben „kimondhatatlan fohászkodás”-nak fordított kifejezés, az eredeti szöveg alapján inkább így adható vissza: „ki nem mondott, szótlan fohászkodás”. Vagyis a Lélek nem külön, önállóan könyörög értünk, mintha ez valamely kiegészítése lenne Krisztus szüntelen közbenjáró esedezésének (vö. 34. vers, ugyanebben a fejezetben). A Lélek imája néma, ki nem mondott, mert a mi imádságunkon keresztül szólal meg. A Lélek egyik legfontosabb szolgálata érettünk ugyanis abban áll, hogy imádkozni tanít minket, belülről ihleti, formálja imádságainkat.

„Krisztus, a mi Közbenjárónk és a Szentlélek állandóan munkálkodik emberek javára. A Szentlélek azonban nem úgy könyörög értünk, mint ahogyan Krisztus teszi, aki az Ő világ alapítása óta elhatározott áldozatára, kiontott vérére hivatkozik érdekünkben. A Lélek a mi szívünkben végez munkát: ösztönzi, bátorítja könyörgésünket és hálaadásunkat. A hála, amely ajkunkról árad, a Lélek munkájának az eredménye, aki megmozgatja szívünk húrjait, szent emlékezésre serkentve minket, és megszólaltatva bennünk a »szív muzsikáját.« (Ellen G. White, 73. kézirat, 1893)

Milyen csodálatos, milyen messzemenő Isten gondoskodása a bűn uralma alatt „erőtelenné” vált teremtményei iránt! Ne felejtjük el azonban, hogy a Szentlélek csak Krisztus közbenjárása általi bűnrendezés nyomán és csak szívből jövő kérésünkre költözik a szívünkbe és marad ott, amíg csak meg nem szomorítjuk. A bűn feletti győzelem viszont, valamint jellemünk krisztusivá alakulása csakis a lélek bennünk lakozása, szüntelen vezérlése által valósulhat meg.

Az e heti adomány a szociális osztályt támogatja.

– A közösség szociális osztálya a rászorulókat anyagi vagy természetbeni támogatásban részesíti, a szükségleteknek megfelelően és a lehetőségekhez mérten.

Az isteni üdvterv és az emberi szabad választás

(Rm 8,28–9,24)

1 Az isteni gondviselésnek milyen intézkedéséről szól Pál apostol a 8. fejezet utolsó gondolati egységében?

- **„Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden együtt munkálkodik a jóra, mint akik az ő végzése szerint elhívottak.”*** (Rm 8,28)
-
-

Láttuk az eddigiekben, hogy mi mindent cselekszik Isten az elveszett ember megmentéséért. Rámutatott az apostol arra, hogy még imádkozni is a Lélek ihlet és segít minket (8,26). Most pedig szólni kezd arról az isteni „végzésről”, amelyen az ember megmentését szolgáló, összes kegyelmes intézkedés nyugszik. „Azoknak, akik Istent szeretik, minden együttmunkálkodik a jóra” – állapítja meg. (Szó szerint így szól az eredeti görög szöveg.) A minden szó mindent magában foglal, a rossz dolgokat is, Sátán ellenünk irányuló támadásait is. Hatalmas kijelentés ez, mert e szerint semmi sem árt-

* Pontosított fordítás szerint.

hat ténylegesen az igazán hívők lelki érdekeinek. Ellenkezőleg, minden együttmunkálkodik azért, hogy elnyerjék az üdvösséget. Ez nem üres állítás, nem misztikus titok, hanem Isten végtelenül bölcs előre tervezése és rendelése áll e kijelentés mögött.

És mi az a „jó”, aminek az érdekében minden együttmunkálkodik azok életében, akik Istent szeretik? A következő 29. vers adja meg a választ. Ez a „jó” nem más, mint az, hogy Isten Fiához, Jézus Krisztushoz hasonlónak legyenek. Gondoljuk át, vajon nem ez-e a legfőbb jó? Vegyük számba, hogy mi minden pozitív következménye van annak, ha egyre inkább hasonlítunk Őhöz!

C. B. Haynes *Isten küldött egy embert* című könyve jól szemlélteti azt, hogy az Istent szeretőknek még az ellenük irányuló rossz dolgok is javukra válnak. József életéről ír a szerző, és úgy fogalmaz, hogy József számára – a Krisztushoz való hasonlóság iskolájában – az elemi iskola a hívő otthonban való neveltetése volt, a középiskola a rabszolgaságban töltött idő, és az egyetem az igazságtalanul elszenvedett börtön. Ennek eredményeként a legmagasabb pozíció sem tudta eltorzítani jellemét.

2 Kikre vonatkozik a szóban forgó isteni végzés, és közelebről mit foglal magában?

- **„Akiket előre ismert, azokat előre el is rendelte, hogy az ő Fia ábrázatához hasonlóak legyenek, hogy ő legyen az elsőszülött sok atyafi között. Akiket pedig előre elrendelt, azokat el is hívta, és akiket elhívott, azokat meg is igazította, akiket pedig megigazított, azokat meg is dicsőítette.”** (Rm 8,29–30)

.....

.....

Az „eleve ismert”, „eleve elrendelt” kifejezések „előre ismert”, „előre elrendelt” fordításra helyesbítése nagyon fontos. Az eleve

szó ugyanis azt a hangulatot kelti, mintha Isten eleve eldöntött volna dolgokat, az ember választásától, akaratától függetlenül. Azonban éppen nem erről van szó.

Az előző igevers (28.) azokra vonatkozóan szól Isten különleges végzéséről, „akik őt szeretik”. Ennek a meghatározásnak a 29. vers elején ez a megjelölés felel meg: „akiket ő előre ismert”. Összekapcsolhatjuk tehát a két párhuzamos kifejezést a következőképpen: „akik felől Isten előre ismerte, hogy őt szeretni fogják”. Isten az igazság megtestesítője. Aki Istent szereti, az az igazságot szereti, amely tökéletesen tükröződik az Ő jellemében. Így is visszaadhatjuk tehát a meghatározás lényegét: „Akik felől Isten előre ismerte, hogy Őt, illetve az igazságot szeretni fogják.”

Az ember szabad választása Isten részéről való tiszteletben tartására utal itt az ige. Mert a szabad választás, az erkölcsi értékválasztás kérdése az, hogy egy ember szereti-e Istent, és a Benne megtestesült igazat és jót, vagy pedig nem. Az „előre ismerte” kifejezés használata itt jelentőségteljes. Egy dolog létezik csak, amit Isten nem előre meghatároz, hanem csupán előre ismer, ez pedig teremtményei szabad választása.

Isten azokra az emberekre vonatkozóan hozta meg különleges végzését, akiknél előre ismerte azt a szabad, erkölcsi választásukat, hogy szeretni fogják Őt és az Ő igazságát. Isten azokat hívta el, akiknél ezt a lelki magatartást előre ismerte. Isten elhívása tehát az ember szabad választásának a függvénye, semmiképpen nem önkényes választáson alapul.

Isten egyedülálló bölcsességének a mélységes titka, hogy miként ismeri előre az ember „gondolatát”, szabad választását. A Szentírásban többszörösen is határozottan szól arról, hogy Isten rendelkezik az előre ismerés képességével (lásd Jer 1,5; 5Móz 31,21; Ezék 11,5).

És mi Isten végzésének a tartalma közelebről? A lényege ez: arra vonatkozóan hozott Isten döntést, hogy akik a saját szabad választásuk alapján szeretni fogják Őt és az Ő igazságát, azok Isten gondviselése oldaláról mindent megkapjanak ahhoz, hogy eljussanak a Krisztushoz való hasonlóságra. Isten tervezett és rendelke-

zett, hogy minden dolog, ami velük, körülöttük, vagy akár ellenük történik, együttműködjék e legfőbb cél és legfőbb jó érdekében, hogy alkalmassá váljanak az üdvösségre.

Magában foglalta Isten rendelkezése a gondoskodást arról is, hogy megismerjék az evangéliumot, a számunkra legalkalmasabb módon és időben, és ezáltal megkapják az elhívást. Eltervezte Isten azt is, hogy miként haladjanak tovább a célig a megigazítás és a megdicsőítés lépcsőfokain át. Azért szól az ihletett Ige múlt időben mindezekről, hogy érzékeltesse: Isten mindezt előre látta, elgondolta, elrendelte, mikor a megváltás tervét lefektette „a világ megalapítása előtt”, sőt „örök időktől fogva” (1Pt 1,20; Eféz 3,9).

3 Mi következik mindezekből? Milyen üdvbizonyosságunk lehet?

- „Mit mondunk azért ezekre? Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk? Aki az ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem őt mindnyájunkért odaadta, mi módon ne ajándékozna vele együtt mindent minékünk? Kicsoda vádolja az Isten választottait? Isten az, aki megigazít. Kicsoda az, aki kárhóztat? Krisztus az, aki meghalt, sőt aki fel is támadott, aki az Isten jobbán van, aki esedezik is érettünk. Kicsoda szakít el minket Krisztus szeretetétől? Nyomorúság vagy szorongattatás, vagy üldözés, vagy éhség, vagy meztelenség, vagy veszedelem, vagy fegyver-e? Amint meg van írva: Teéretted gyilkoltatunk mindennap, olybá tekintenek minket, mint vágó juhoikat. De mindezekben felettébb diadalmaskodunk, az által, aki minket szeretett. Mert meg vagyok győződve arról, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem következendők, sem magaság, sem mélység, sem semmi más teremtmény nem szakíthat el minket Isten szeretetétől, amely van a mi Urunk Jézus Krisztusban.” (Rm 8,31–39)

Ki van ellenünk, ki vádol, ki kárhoztat és „kicsoda szakít el minket Isten szeretetétől” – kérdezi az apostol. Ha Isten végzése alapján még a gonosz, rossz dolgok is együttműködnek a mi üdvösségünkre, akkor semmi sem árthat nekünk ténylegesen. Önmagunkon kívül senki és semmi nem akadályozhatja meg azt, hogy célba jusunk, beleértve Sátán legádázabb terveit, legravaszabb támadásait is. Amíg összekötetésben vagyunk Istennel, amíg érvényben van ránk vonatkozóan végzése, amíg Krisztus közbenjár értünk, semmi sem tántoríthat el minket a cél felé haladástól. Még az sem, ha üldöznek minket és úgy bánnak velünk, úgy tekintenek ránk, „mint a vágó juhokat” (36. vers). Isten szeretete erős, és oly messzemenően gondoskodott Ő az üdvtervben minden szükségletünkről, hogy „senki sem ragadhat ki kezéből” (Jn 10,28–29; lásd még 1Pt 1,5).

Különösen fontos három kijelentés ezen az igeszakaszon belül:

– A 32. vers örök, hatalmas ellenérv minden kételkedéssel szemben, amely valaha is felmerülhet bennünk Isten szeretetét illetően.

– A 34. vers Krisztus értünk való imádkozására, szüntelen közbenjárására irányítja a figyelmet, amelyet nem értünk és értékelünk kellőképpen.

„Krisztus közbenjárása tart meg minden embert, aki kitör Sátán rabságából, szakít szolgálatával és Immánuel fejedelem zászlajához csatlakozik. Krisztus, a mi képviselőnk, az Atya jobbján van, és szüntelenül figyelemmel kíséri az életünket. Mert éppolyan szükséges, hogy megtartson minket közbenjárása által, mint amilyen szükséges volt, hogy megváltson vére által. Ha csak egy pillanatra is magunkra hagyna, Sátán készenlétben áll, hogy elpusztítson. Akiket vérén váltott meg Jézus, azokat közbenjárása által tartja meg.” (Ellen G. White, 79. kézirat, 1893)

– A 37. vers rámutat arra, hogy a megváltottak győzelme azért csodálatos és bizonyos, mert a nehézségek és támadások sem tudják megsemmisíteni. „Mindezekben”, mindezek közepette „feletébb diadalmaskodnak”, Krisztus szeretetének az ereje által.

4 Milyen kérdés merül fel azonnal, ha Isten kiválasztásáról van szó, amint előzőleg a 29–30. versben?

- „Igazságot szólok Krisztusban, nem hazudok, lelkiismeretem velem együtt tesz bizonyosságot a Szentlélek által, hogy nagy az én szomorúságom és szüntelen való szívem fájdalma, mert kívánnám, hogy én magam átok legyek, elszakítva Krisztustól, az én atyámfiáiért, akik rokonaim test szerint, akik izraeliták, akiké a fiúság és a dicsőség és a szövetségek, meg a törvényadás, az istentisztelet, az ígéretek, akiké az atyák, és akik közül való test szerint a Krisztus, aki mindenekfelett örökké áldandó Isten. Ámen.” (Rm 9,1–5)
-
-

Izrael – kiválasztottsága ellenére – elvetette Jézust, a Messiást, és az evangéliumhirdetés műve ellenségévé lett. Hogyan lehetséges ez? A Római levél írása elején nehéz kérdés volt ez a római, nagyrészt pogány-keresztény gyülekezetben.

A zsidók tömegei hitték, hogy ők mint nép mindenestől és mindentől függetlenül az üdvösség várományosai, Isten kiválasztása és ígérete alapján. Komoly erőfeszítéseket kellett tenni e téves nézet megdöntésére. Laodicea népe is hajlamos a zsidó népéhez hasonló, téves szemléletre. Ezért ez a kérdés ma is időszerű.

Az apostol hivatkozik arra, hogy Ábrahámnak, Izrael ősatyjának két fia volt, és nem lettek kiválasztottak automatikusan, a testi leszármazás alapján, mindketten. Isten egyértelműen kijelentette, hogy csupán a két fiú egyike, Sára fia lesz áldásai örököse, aki Isten ígéreteibe vetett hit által született (Rm 4,16–22, vö. Zsid 11,11). Ezzel elvezet az apostol egy döntő igazságig. Ábrahám test szerinti leszármazottain belül is személy szerinti a kiválasztás, amelynek alapja a hit. Izrael népén belül, hitük előre ismerése alapján hozott Isten végzést az egyénekre vonatkozóan. Mert a hit ugyanaz, mint

Isten vagy az igazság szeretete, amelyről 8,28 szólt. Isten Izraelre vonatkozó ígéretei nem hiúsultak meg tehát a nép többségének elfordulása folytán. Az ígéretetek sohasem semmisülnek meg, nem mennek feledésbe. Azt kell csupán tisztán látni – Izrael esetében is –, hogy az ígéretetek csak a hívő izraelitákon, az „igazán izraelitákon” teljesednek be (vö. Jn 1,48).

Laodicea népe is hajlamos arra, hogy a látható gyülekezetre vonatkoztassa a végidő hívő népének adott ígéreteteket. Mint egykor a zsidó nép, hajlamos belekapaszkodni abba a vak hitbe, hogy valamilyen módon az egész nép megtartatik. Az ígéretetek azonban Isten népe hívő maradékának életében fognak beteljesedni a vég idején is. Nincs kollektív kiválasztás, csak egyéni létezik, a hit alapján.

5 Milyen további példával teszi a kérdést még világosabbá az apostol?

- **„....Rebeka is, aki egytől fogant méhében, Izsáktól, a mi atyánktól: mert amikor még meg sem születtek, sem semmi jót vagy gonoszt nem cselekedtek – hogy Isten kiválasztás szerint való végzése megmaradjon, nem cselekedetekből, hanem az Elhívótól –, megmondattott néki: a nagyobbik szolgál a kisebbiknek. Miképpen meg van írva: Jákóbot szerettem, Ézsaut pedig gyűlöltem. Mit mondunk tehát: Vajon nem igazságtalanság ez Istentől? Távol legyen! Mert Mózesnek ezt mondja: Megkönyörülök azon, akin könyörülök, és kegyelmezek* annak, akinek kegyelmezek. Annakokáért tehát nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.” (Rm 9,10–16)**
-
-

* Pontosított fordítás szerint.

Izráel második ősatyjának, Izsáknak is két fia volt, méghozzá ez esetben ikerfiak, egy anyától, Rebekától, aki szintén Ábrahám rokonságából való volt. Mégis, Isten még megszületésük előtt különbséget tett közöttük, és kijelentette, hogy a kisebbik (az ikerfiúk közül másodiknak született) lesz az áldások örököse. Ez a példa teljességgel kizárja azt a lehetőséget, hogy testi leszármazáson múlna a dolog. Laodicea esetében sem kötődik a kiválasztottság külső dologhoz. Minden esetben a szív döntése, tényleges indítéka, a szabad erkölcsi választás az alapja Isten végzésének.

Felmerül a kérdés, hogy minek alapján választotta Isten Jákóbot, és vetette el Ézsaut? Nyilvánvalóan nem a cselekedeteik alapján, hiszen a prófécia már akkor elhangzott felőlük, amikor még meg sem születtek. Ezenfelül olyan kemény megfogalmazást találunk Malakiás könyvében (Mal 1,2–3), hogy Isten Jákóbot szerette, Ézsaut viszont gyűlölte. Joggal merül fel a kérdés, hogy igazságos alapon választott-e Isten a két testvér között?

Nem a cselekedeteik, hanem a legbensőbb lelki indítékuk volt a kiválasztás alapja. Náluk is azt nézte Isten, hogy vajon szeretik-e Őt és igazságát, vagy sem (vö. 8,28–29). Isten az ellentmondásos tettek mögött is meglátja a valódi lelki magatartást. Cselekedetei alapján Jákób sem lett volna Isten választottja. Gondoljunk a csalására, hazugságára (1Móz 27. fej.). Isten azonban e bűnös cselekedetei mögött is meglátta benne az áldásokra sóvárgó szívet, az Isten- és igazságszeretetet. Ezt a lelkületet szerette benne minden jellembeli fogyatékosága és rút hibája ellenére is. Ézsau viszont egyáltalán nem becsülte a lelki áldásokat. Egy tál lencséért, hirtelen támadt étvágya kielégítéséért is kész volt esküvéssel lemondani róla (1Móz 25,29–34). Ezt csak a mának, az önös kívánságoknak élő, az igaz értékeket semmibe vevő lelkületet gyűlölte benne Isten.

Istennek ez az eljárása, hogy nem a cselekedeteket veszi alapul kiválasztásánál, hanem a legbenső indítékokat, nem igazágtalanságnak tekintendő, hanem irgalmasságnak, mindnyájunk esetében. Ezért is idézi a 15. versben az apostol az ígét 2Móz 33,19-ből, amely helyes fordítás szerint így hangzik: „Mert megkönyörülök azon, akik könyö-

rülök, és megkegyelmezek annak, akinek kegyelmezek.” Nem az önkényességet hangsúlyozza ez az ige, mintha Isten tetszése szerint válogatna, hogy kin könyörül és kinek ad kegyelmet, hanem Isten megszemenő irgalmasságát tárja elénk azok iránt, akiknek kegyelmet adhat. Az pedig, hogy kinek adhatja, egyedül csak az egyesek lelki magatartásán múlik. Kegyelmet nyer minden igazságot szerető, Isten kegyelméért folyamodó ember, még ha nagy bűnök terhelik is a cselekedetek szintjén. Elvettetik viszont minden igazságot megvető ember, még ha cselekedetei külsőleg simábbnak tünnének is.

Ennek ismeretében érthető a 16. vers, amely hiányos mondat. Kérdés, hogy milyen szóval kell kiegészítenünk, figyelembe véve a szövegösszefüggést, illetve az apostol gondolatmenetét. A dicsőség szó látszik a leghitelesebb kiegészítésnek. Úgy tűnik, Pál erre az igazságra akar rámutatni gondolatmenete zárásaképpen. Ha egy ember igazi hívőként küzd és üdvözülni végül, azért a dicsőség nem az övé. Mert minden, ami igazán jó benne, Isten kezdeményezésére kezdett kibontakozni, az Ő „hatalma őrizte őt az üdvösségre” (1Pt 1,5). Az az igazságszeretet, amelyet Isten előre lát bennünk még születésünk előtt, soha nem fejlődne „futássá és akarássá”, Isten kiválasztó kegyelme, csodálatos gondviselő terve és annak véghezvitele nélkül. A dicsőség az elért eredményekért tehát nem a tanítványé, aki fut és akar, hanem a könyörülő Istené. Amint egy énekünk verssora mondja: „Célt, ha érek, zeng az ének: Isten műve ez.” (229. számú ének)

6 Milyen elvet követ Isten azok esetében, akik nem kerültek a kiválasztottak közé, mert Isten előre látta, hogy az igazságszeretet nem fog megfoganni vagy megmaradni a lelkükben?

- **„Azt mondja az Írás a fáraónak: Azért támasztottalak téged, hogy megmutassam benned az én hatalmamot, és hogy hirdessék nevemet az egész földön. Annakokáért akin akar könyörül, akit pedig akar, megkeményít. Mondod azért nékem: Miért fedd hát engem? Hiszen az ő akaratának kicsoda áll el-**

lene? Sőt inkább kicsoda vagy te, ó ember, hogy versengsz az Istennel? Avagy mondja-e a készítmény a készítőnek: Miért csináltál engem így? Avagy nincsen-e a fazekasnak hatalma az agyagon, hogy ugyanazon gyuradékból némely edényt tisztességre, némely edényt pedig becstelenségre készítsen? Ha pedig Isten az ő haragját megmutatni, és hatalmát megismertetni kívánva, nagy békességstűréssel elszenvedte a harag edényeit, melyek veszedelemre készítették, és hogy megismertesse az ő dicsőségének gazdagságát az irgalom edényein, melyeket előre elkészített a dicsőségre, mit szólhatsz ellene? Akikül el is hívott minket nemcsak a zsidók, hanem a pogányok közül is." (Rm 9,17–24)

.....

.....

.....

Az egyiptomi kivonulás fáraója jó személtető példa. Ő nem akarta Istent és az Ő igazságát választani – ez nyilvánvaló. Sok bizonyoságot és felhívást kapott, mégis megkeményítette a szívét ezekkel szemben.

Azok az emberek is kapnak késztetést, hívást az üdvösségre, akik nem nyilvánítanak készséget Isten, avagy az igazság szeretetére. Emberi szemek számára rejtetten, csak a Szentlélek láthatatlan, belső, lelkiismereten keresztül megnyilatkozó bizonyosságtevésével történik ez. Amikor Isten kegyelmét végleg visszautasítják, megpecsételődik a sorsuk. Tulajdonképpen nincs értelme a további életüknek. Az újabb és további kegyelmi hívások csak megkeményítik őket, csak bűneiket szaporítják. Isten azonban mégis fenntartja önmaguk által elrontott életüket, felhasználja az Istent szeretők és a megváltási terv javára, tudtukon és akaratukon kívül is. Nem úgy azonban, hogy kényszerítené őket valamire, hanem úgy, hogy rossz cselekedeteiket, Isten népe és ügye elleni dühödt ellenkezésü-

ket is „elfordítja” azok érdekében, akik Istent szeretik (Zsolt 33,10). Beépíti negatív tetteiket az Ő tervébe úgy, hogy azok „együtt munkálkodjanak a jóra” (8,28).

Pál idézi a fáraóra vonatkozóan 2Móz 9,16 kijelentését, amely eredetileg így hangzott: „Ámde azért tartottalak fenn, hogy megmutassam néked az én hatalmammat, és hogy hirdessék nevemet az egész földön.” Úgy bánt Isten a fáraóval, és úgy bánik a hozzá hasonló emberekkel, mint a fazekas a kezében elromló anyaggal. Ezt a hasonlatot Jer 18,1–6-ból idézi Pál apostol. Igen világos az ábrázolás. A fazekas minden anyagból, amit a kezébe vesz, szép és jó edényt akar formálni, mint ahogy Isten is „azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön, és az igazság ismeretére eljusson” (1Tim 2,4). De ha elromlik az anyag a fazekas kezében, akkor az alacsonyabb rendű anyag nem fog ki a fazekason. Készít belőle egy más célt szolgáló, nem tisztességre való edényt. Így fogja Isten beépíteni tervébe és jóra fordítani a kegyelmét visszautasítók gonosz cselekedeteit. Azonban mivel ez egyedül Isten bölcsességéből és kegyelméből történik – tudtukon és akaratukon kívül –, nem lesz a javukra írva Isten ítéletében. A saját indítékaik szerint lesz igazságos ítéletük.

Magyarázatot igényel még az a kifejezés, hogy Isten „megkeményítette a fáraót”, és a hozzá fűzött megállapítás, mely szerint „akin akar, könyörül, akit pedig akar, megkeményít”. Mózes II. könyvében, a fáraó esetének leírásánál olykor azt olvassuk, hogy a fáraó keményítette meg a szívét, máskor pedig azt, hogy Isten keményítette meg őt.

Isten senkit sem készítet rosszra, semmilyen módon és formában (lásd Jak 1,13). Ha viszont kegyelmi hívást, készítetést ad egy embernek még azután is, hogy az illető már végérvényesen elutasította kegyelmét, akkor ez csak még nagyobb ellenállást vált ki belőle, ami még jobban megkeményíti őt, még inkább kihozza belőle igazi indulatait.

Ilyen értelemben keményítette meg Isten a fáraót is. Még azután is elküldte hozzá Mózeset a bizonyságokkal és felhívásokkal, amikor

a fáraó már visszafordíthatatlanul a Szentlélek elleni bűn állapotába jutott, a kegyelmet következetesen visszautasító magatartása miatt. Az újabb hívások még nagyobb ellenkezésre sarkallták a fáraót, ami viszont Isten dicsőségét növelte, és az Őt szeretők javára szolgált, mert szabadulásuk annál csodálatosabb lett. A fazekaspélda értelmében joga volt Istennek így bánni a fáraóval, mert „elromlott anyag” volt már ekkor, és mert továbbra sem kényszerítette őt semmilyen, akaratával ellentétes dologra. Olyan körülményeket teremtett azonban, amelyekben a fáraó igazi lényege még nyilvánvalóbbá lett. Isten tehát igazságosan jár el akkor is, amikor – csakis ebben az értelemben – megkeményít valakit. Nincs miért „perbe szállni a cserépnek alkotójával”, mert csak megszégyenül.

Az utolsó vers arról szól, hogy Isten nemcsak a zsidók, hanem a pogányok közül is hívott el embereket, hogy az irgalom edényeivé legyenek. Ez már bevezeti az új gondolatsort, a zsidókról és a pogányokról szóló kérdés teljes kifejtését, ami az eddigiekben feltárt elvek fényében érthető meg.

*Az e heti adomány az Eleki Vendégház munkáját támogatja.
– Hozzájárulás a vendégházban folyó egészségügyi-lelki
missziómunka költségeihez.*

A zsidók és pogányok kérdése a hit általi megigazulás fényében

(Rm 9,25–11,36)

1 Mi az oka annak, hogy a pogányok tömegei Isten népévé lettek az evangéliumhirdetés nyomán, a zsidók részéről viszont csak egy maradék fogadta el Krisztust?

- „Ésaiás ezt kiáltja Izráel felől: Ha Izráel fiainak száma annyi volna is, mint a tenger fövénye, [csak] a maradék tartatik meg. Mit mondunk hát? Azt, hogy a pogányok, akik az igazságot nem követték, az igazságot elnyerték, mégpedig a hitből való igazságot, Izráel ellenben, mely az igazság törvényét követte, nem jutott el az igazság törvényére. Miért? Azért, mert nem hitből keresték, hanem mintha a törvény cselekedeteiből volna. Mert beleütköztek a beleütközés kövébe, amint meg van írva: Ímé beleütközés követ és megbotránkozás szikláját teszem Sionba, és aki hisz benne, nem szégyenül meg.” (Rm 9,27–33)
-
-
-

Isten előre ismerésének a bizonyosága, hogy 9,25–33-ban az apostol négy ószövetségi próféciaira is hivatkozik a pogányok tömegeinek hitre jutását és Izráel többsége hitetlenségét illetően.

„Méltán részesülnek megrovásban a zsidók a törvénnyel való visszaélés miatt, mert a támaszból fonák módon akadályt csináltak maguknak, sőt nyilvánvaló, hogy megcsonkították Isten törvényét, amikor annak lelkét elvetvén, csak a holt betűbe kapaszkodtak.” (Kálvin János: *A Római levél magyarázata*, 209–213. o.)

Milyen sokszor hivatkozunk mi is az igazság ismeretére, hálát is adunk érte, hogy ismerhetjük. De kérdés, hogy eljutottunk-e az igazság törvényével való összhangra cselekedeteinkben, jellemünkben. Ha nem, miért? Az ok ugyanaz lehet, mint a zsidóknál: Nem hit által – Isten segítségét kérve, megragadva, szüntelen rá támaszkodva – akarjuk ezt elérni, hanem önerőből próbáljuk megjobbitani cselekedeteinket. Kérjük Istent, hogy gyűjtson világosságot bennünk, vezessen minket az üdvösség útjára.

„Egy rideg, törvényeskedő vallás nem tud lelkeket vezetni Krisztushoz, mert szeretet nélküli vallás, amelyből hiányzik a Megváltó. (...)

A zsidó nép nagy magaslatra emelkedett, ezután viszont magas falakat épített maga körül, hogy elzárkózzék a pogány világtól. A törvényhez hű, választott népnek tekintette magát, amelynek Isten által meghatározott előjogai vannak. Jézus Krisztus azonban rámutatott arra, hogy vallásukból hiányzott a megmentő hit. (...)

Lehetséges, hogy valaki látszólag hívő, de a mérlegen könnyűnek találhatik, és elveszíti az örök életet. Lehetséges, hogy valaki néhány bibliai tilalmat megtart, és komoly kereszténynek látszik, mégis tönkremegy, mert hiányoznak életéből azok a lényeges tulajdonságok, amelyek a keresztény jellemet alkotják. (...)

Nem sok értéke van hitvallás által egy közösséghez tartozni, ha a szívben nem ment végbe valóságos változás.

Vannak, akik látszólag sokat fáradoznak, és egy sor felelőséget vesznek magukra, mégis megtéretlenek.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1894. március 20.; 1895. április 30.; 1887. január 11.; 1899. február 14.)

2 Hogyan szól az apostol ismét Izráel tragédiájáról, amely mély fájdalom volt neki is?

- **„Atyámfiái, szívem szerint kívánom, és Istenhez könyörgök Izráel üdvösségéért. Mert bizonysgot teszek felőlük, hogy Isten iránt való buzgóság van bennük, de nem megismerés szerint. Mert Isten igazságát nem ismerve, és az ő tulajdon igazságukat igyekezve érvényesíteni, Isten igazságának nem engedelmeskedtek. Mert a törvény vége Krisztus, minden hívő igazságára.”** (Rm 10,1–4)
-
-

Mit értsünk azon, hogy a zsidók „Isten igazságát nem ismerték”, holott sok ismeretük volt a pogányokhoz képest? Mi a különbség a „tulajdon igazság” és „Isten igazsága” között? Közvetít-e intést számunkra, az adventnép számára is, Izráel tragédiája?

A 4. versben a „vég”-nek fordított szó „cél”-t jelent elsődlegesen. Jobb lenne így fordítani ezt az igét: „Mert a törvény célja/beteljesülése Krisztus.” (Vö. Gal 3,24.)

Mit jelent az, hogy Krisztus „minden hívő igazságára” van? Hogyan utal ez a kijelentés mind a tulajdonított, mind a részesített igazságra (vö. Jer 23,5–6; 1Kor 1,30)?

„Az igazság, amely által megigazulunk (bűnbocsánatot nyerünk), nekünk tulajdonított igazság. Az az igazság, amely megszentel bennünket (átalakítja jellemünket), nekünk ada-

tott, részesített igazság. Az első jogcím a mennyre, a második alkalmassá tesz a mennyre. (...)

Van a vallásosságnak egy formája, amely nem egyéb, mint önzés: amikor az ember tetszését leli a világi élvezetekben, megelégszik azzal, hogy szemlélje Krisztus vallását, azonban semmit sem tud az Ő megmentő erejéről. Az ilyen »vallás« könnyen veszi a bűnt, mert nem ismeri Jézust. Az ilyen beállítottágú ember könnyen veszi a kötelességeit is. (...)

Ha Isten népe nem szerez tapasztalatokat az Úrral, hamis elméletek és megtévesztő gondolatok veszik birtokba a szívét. Sokan nem fogják tapasztalatból megismerni Krisztust és az Ő igazságát, így a hit erőtlenné, élettelené válik. Nem tapasztalják naponként szívükben Isten élő szeretetét. Ha nem tartanak mély bűnbánatot, azok közé tartoznak majd, akiket a laodiceai gyülekezet szemléltet, és akiket Isten kivet a szájából. (...)

Isten népe sokat veszített azáltal, hogy nem őrizte meg a tanítás egyszerűségét, amelynek középpontja Jézus. Kiszorították a formaságok, a ceremóniák és a sok szervezeti tevékenység. Az Istenről elnevezett nép büszke és közömbös lett, kiváltva Isten nemtetszését. Kérkedő önelégültség és hivalkodó öngazultság álarca mögé próbálja rejteti a lélek meztelenségét és nyomorúságát. Isten előtt azonban minden rejtett dolog nyilvánvaló és leplezetlen.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1895. június 4.; 1908. május 21.; 1889. szeptember 3.; 1894. augusztus 7.)

3 Min múlik tehát kinek-kinek az üdvössége, személyválogatás nélkül, akár zsidó, akár pogány?

- „Ezt mondja az Írás: ha valaki hisz Őbenne, nem szegényül meg. Mert nincs különbség zsidó és görög között, mert ugyanaz az Úr mindenkinek, aki kegyelemben gazdag mind azokhoz, akik őt segítségül hívják. Mert mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét, megtartatik. Mi módon hívják azért

segítségül azt, akiben nem hisznek? Mi módon hisznek pedig abban, aki felől nem hallottak? Mi módon hallanának pedig prédikáló nélkül? Azért a hit hallásból van, a hallás pedig Isten Ígéje által." (Rm 10,11-14.17)

Közelebb kerülünk a feltett kérdésre adandó válasz megtalálásához, ha – a fenti igeszakasz alapján – felelünk az alábbi négy kérdésre:

– Mit kell tenni mindenkinek, hogy üdvözljön? Mi az a lelki magatartás, amely által „mindenki megtartatik”? (13. vers)

– Honnét származik a hit, amely a segítségül híváshoz szükséges? (17. vers)

– Mi szükséges ahhoz, hogy az Ige hallható legyen? (14–15. vers)

– Mi az, ami viszont az egyes személyeken múlik? (16. vers)

Az apostol a 10. fejezetben Mózes V. könyve 30. fejezetéből vett idézetek által mutat rá arra, hogy Isten beszéde, amely a hit ébresztéséhez szükséges, hallható volt, közel volt Izráel számára. Éppen ez volt a nagy kiváltságuk (vö. Rm 3,1). A pogányokat viszont megvetették amiatt, hogy nem hisznek az egy teremtő Istenben. Viszont éppen ők hanyagolták el irántuk való kötelességüket, mert nem küldtek „prédikálókat” hozzájuk, hogy ők is megismerhessék Isten beszédét (lásd a 14. verset)! Vigyázzunk ma is a világiak megszólásával, lebecsülésével, mert hitetlenségük éppen hogy minket kárhoztat – két vonatkozásban is. Egyrészt azért, mert nagy ismeretünk mellett mégsem éljük az igazságot példaadásként, bizonyosságul önekik. Másrészt pedig nem teljesítettük rájuk vonatkozó evangelizációs megbízatásunkat, nem vittük közel hozzájuk Isten beszédét, hogy hallhassák, és hitre juthassanak általa.

4 Elvetette-e vajon Isten mindenestől Izráel népét? Milyen hasonlattal világítja meg átfogóan az apostol a zsidók és pogányok kérdést az üdvösség tekintetében?

- „Avagy elvetette-e Isten az ő népét? Távoll legyen! Mert én is izraelita vagyok, Ábrahám magvából, Benjámín nemzetségéből való. Nem vetette el Isten az ő népét, melyet előre ismert. Avagy nem tudjátok-e, mit mond az Írás Illésről? Mint könnyörög Istenhez Izráel ellen, mondván: Uram, a te prófétáidat megölték, és a te oltáraidat lerombolták, én csak egyedül maradtam, és engem is halálra keresnek. De mit mond néki az isteni szó? Meghagytam magamnak hétezer embert, akik nem hajtottak térdet a Baálnak. Ekképpen azért most is van maradék a kegyelemből való választás szerint... Amit Izráel keres, azt nem nyerte meg: a választottak ellenben megnyerték, a többiek pedig megkeményítették. Ne kevélykedj az ágak [az üdvösség olajfájának ágai] ellenében: ha pedig kevélykedsz, nem te hordozod a gyökeret, hanem a gyökér téged. Azt mondd azért: kitörettek az ágak, hogy én oltassam be. Úgy van, hitetlenség miatt törettek ki, te pedig hit által állsz, fel ne fuvalkodj, hanem félj. Mert ha az Isten a természet szerint való ágaknak nem kedvezett, néked sem kedvez majd. Tekintsd meg azért Isten kegyességét és keménységét: azok iránt, akik elestek, keménységét; irántad pedig a kegyességét, ha megmaradsz a kegyességben, különben te is kivágatsz. Sőt azok is, ha meg nem maradnak a hitetlenségben, beoltatnak, mert az Isten ismét beolthatja őket.” (Rm 11,1–5.7.18–23)

A pogány-keresztények közül többen hajlamosak voltak úgy gondolkodni, hogy a zsidók mint választott nép mindenestől elvetettek, és ők léptek a helyükbe. Ugyanúgy érvel az apostol ez ellen

a felfogás ellen, mint Rm 9,6-ban: Isten beszéde, profetikus ígéretei nem hiúsulhatnak meg. Nem teljesedhetnek be azonban egész népre vonatkozóan hitetlenségük miatt, beteljesednek viszont a hívő maradék által. A hívő izraelitákat semmiképpen sem vetette el Isten. „Most is van maradék a kegyelemből való kiválasztás szerint” – mondja ki az apostol a döntő választ a felvetett kérdésre. Önmagára is hivatkozik, hiszen ő is zsidó, és íme az új választott nép tagjává, a pogányok apostolává lett.

Nem szabad a zsidó nép egészére gondolni a 12. versben szereplő „teljességük” kifejezésnél. Hiszen az apostol azt fejtegette a levél eddigi részében, újból és újból, hogy az Izraelhez való pusztá testi hozzátartozás semmiképpen nem jelent üdvösséget önmagában. Figyeljük meg, hogy, a 14. versben „némelyek” megtartásáról szól már. Tehát a teljesség kifejezés azt jelenti, hogy a megtérésre készségesek teljessége. Az apostol úgy látta, hogy ezek nem gyűjtettek még mind a lelki Izraelhez. Ezért volt veszélyes a pogányok magabiztos ítélete, hogy a zsidók mindenestől elvették, mert ez a szemlélet az evangéliumhirdetés szempontjából való elhanyagolásukat vonta maga után.

Pál a „pogányok apostola” nevet kapta, mindazonáltal soha, egyetlen helyen sem mulasztotta el, hogy a zsidókért is fáradozzon, bármennyi fájdalmas ellenállást és támadást kellett is tapasztalnia részükről. Amikor évek múlva eljutott Rómába, ott is ezt tette. Erőfeszítése nem is volt eredménytelen, noha itt is találkozott nagymértékű megkeményedéssel (lásd Ap csel 28,16–29).

Mindennek a végidőben is van mondanivalója számunkra, mind a szó szerinti zsidóságot, mind a farizeizmusba merevedett laodiceai hívőket illetően. A megtérésre készségesek „teljessége” egyik csoportból sincs még maradéktalanul egybegyűjtve. Ezért nem adhatjuk fel az értük való fáradozást.

„A zsidók között is sokan vannak, akik megtérnek, s akik által meglátjuk Istenünk üdvözítő hatalmát. Zsidók mindenütt vannak, és el kell vinnünk hozzájuk az időszerű igazság

világosságát. Sokan közülük elfogadják a világosságot és csodálatos erővel hirdetik majd Isten törvényének változhatatlanságát. (...) Sajátságosnak tűnt fel előttem, hogy olyan kevesen tartották csak kötelességüknek, hogy a zsidó népért munkálkodjanak, akik annyi országban élnek szétszórta. (...) A zsidó nép szunnyadó képességeinek fel kell ébredniük. Az ószövetségi írás, az Újszövetséggel összekapcsolva, új teremtés hajnalának, a lélek feltámadásának tűnik majd fel előttük. Emlékezetünk felelevenedik, amikor felismerik Krisztust az Ószövetség lapjain. (...) A zsidó nép közül sokan hittel elfogadják Krisztust mint Megváltójukat. (...) A megtért zsidóknak fontos részt kell vállalniuk a jövő nagy előkészületeiben, hogy fogadhassuk Krisztust, Fejedelmünket.” (Ellen G. White: *Evangelizálás*, 268. o.)

A pogányok elbizakodásukban megfeledkeztek arról, hogy a zsidók súlyos bűneik ellenére is áldást közvetítettek a számukra. Bármilyen fogyatékosan és ellentmondásosan is, de mégiscsak fenntartották Isten beszédét. Történelmük pedig – összes kudarcukkal és bűnhődésükkel együtt – tanulsággá, a bűn és a megváltó kegyelem drámájának szemléltetésévé lett. Ezekre utalva írja az apostol a pogány-keresztényeknek, hogy „részesévé lettek az olajfa zsírjának és kövérjének”, s erről nem szabad megfeledkezniük.

Az itt alkalmazott olajfahasonlat különösen világossá teszi azt, amit az apostol mindeddig is hangsúlyozott. Nincs különbség zsidó és pogány között, mindnyájan elveszettek, mind a törvény ítélete alatt vannak, és mindnyájan csak hit által tartathatnak meg. Hit által bárki beoltathat az üdvösség olajfájába, hitetlenség miatt viszont bármely ág letöretik a fáról, akár zsidó, akár pogány. Ezt az igazságot azonban nemcsak a zsidóknak kell megérteniük a pogányokra vonatkozóan, hanem a pogányoknak is a zsidókra vonatkozóan. Nemes, békéltető munkát végzett az apostol a pogányok és a zsidók között, noha oly sokat szenvedett a zsidóktól, akik gyűlölték mint a „pogányok apostolát”.

5 Milyen kijelentést tesz ezek után Pál Izráel jövőjét illetően? Ezeknek az igéknek milyen téves értelmezésük terjedt el? Mi a tényleges jelentésük az apostol szavainak?

- **„Nem akarom, hogy ne tudjátok, atyámfiai, ezt a titkot – hogy magatokat el ne bízátok –, hogy a megkeményedés Izráelre nézve csak részben történt, miközben a pogányok teljessége bemegy. És így az egész Izráel megtartatik, amint meg van írva: Eljön Sionból a Szabadító, és elfordítja Jákóbtól a gonzságokat.”*** (Rm 11,25–26)
-
-
-

„A megkeményedés Izráelre vonatkozóan csak részben történt” – írja az apostol. Ezt időleg értik sokan, vagyis úgy, hogy „csak egy ideig”, azután pedig el kell jönnie az időnek, amikor az egész zsidó nép megtér. Az Ige azonban nem ezt mondja. A „részben történt” kifejezés csakis mennyiségileg értelmezhető. Azt akarja megértetni Pál a pogányokkal, hogy Krisztust ugyan elvetette a zsidók többsége, erre azonban nem az a válasz Isten részéről, hogy Ő meg elvetné őket mint népet mindenestől. Létezik a kegyelemből való kiválasztás szerinti maradék a zsidók közül most is, ami bizonyossága annak, hogy Izráel nem teljességében, hanem csak részben keményedett meg.

Az „ameddig” szócska a 25. vers végén inkább így fordítandó: „miközben”. A „pogányok teljessége” kifejezés pedig semmiképpen sem úgy értendő, hogy az összes pogány üdvözül, hanem úgy, hogy a megtérésre készséges pogányok teljessége.

* Pontosított fordítás szerint.

„Ekképpen az egész Izráel megtartatik” – írja az apostol. Ez azonban már nem a testi Izráelt jelenti. Hiszen az ekképpen szó összekapcsolja ezt a kijelentést az előzőekkel, és így az „egész Izráel”-hez hozzátartozik a „pogányok teljessége” is, azaz az összes megtérő pogányok is. Az újszövetségi, lelki Izráelről van itt már szó, amelyhez hozzá tartoznak az összes Krisztusban hívők, akár zsidók, akár pogányok (lásd ezt a szóhasználatot Gal 6,15–16-ban is). Az Izráel nevet hitbeli győzelme elismeréseképpen kapta a zsidó nép ősatyja, Jákób. Ezért ez a név alkalmas arra, hogy Isten mindenkori győztes, hívő népét jelölje.

Hogy csakis a megtérő izraeliták tartoznak ehhez az „egész Izráelhez”, az kitűnik abból az ószövetségi idézetből is, amelyet hozzákapsol ehhez a kijelentéshez Pál apostol. Ésa 59,20 így hangzik: „És eljön Sionnak a Megváltó, azoknak, akik Jákóbban megtérnek hamisságukból, így szól az Ur.”

Hogy mennyire lehetetlen az „egész Izráel” kifejezést a testi Izráelre alkalmazni, az a fentiekén kívül még az alábbiakból is kitűnik:

– Ha a testi leszármazás szerinti izraeliták összességét értjük rajta, akkor kötelesek vagyunk a „pogányok teljessége” kifejezésen az összes pogányokat érteni. Akkor viszont ott vagyunk a mindenki üdvözül „tanánál”, ami viszont nyilvánvalóan Bibliaellenes.

– A testi Izráel jövőbeni teljes számban való megtérése is nyilvánvalóan igeellenes tanítás. Hiszen Jézus világosan kijelentette, hogy mint nemzettől végérvényesen, vissza nem fordíthatóan megvonatott Isten országa képviselésének a különleges megbízatása (lásd Mt 21,43).

– Ha az egész testi Izráel megtéréséről lenne itt szó, akkor Pál most semmivé tenné összes eddigi érvelését arra vonatkozóan, hogy nincs Izráelnek semmilyen külső formákhoz, vagy pusztán a testi leszármazáshoz kapcsolódó kiváltsága az üdvösség szempontjából. Ez esetben olyan belső ellentmondást hordozna a levél, ami értelmetlenséggé változtatná az egész benne foglalt fejtegetést.

„Tévednek, akik azt gondolják, hogy Jeruzsálemben kell menniük, és ott feladat vár rájuk, mielőtt az Úr eljön. Az ilyen felfogás eltereli a figyelmet Isten jelenkori művétől. (...) Sátán ebben a tekintetben sokakat megtévesztett. (...) A régi Jeruzsálem sohasem épül fel többé, és Sátán minden erejével arra törekszik, hogy Isten gyermekeinek figyelmét most, az egybegyűjtés ideje alatt, ezekre a dolgokra terelje. Így visszatartja őket attól, hogy figyelmük és érdeklődésük az Úr jelenlegi munkájára összpontosuljon. Arra befolyásolja őket, hogy elhanyagolják az előkészületet az Úr nagy napjára.” (Ellen G. White: *Tapasztalatok és látomások*, 37–38. o.)

Megindító, kérlelő szakasz zárja le a levél e zsidók és pogányok kérdéséről szóló szakaszát. Izrael nem egységben vettetett el, „a hamisságukból megtérők” részesülnek a megváltásban (lásd 26/b–32. vers). Az apostol azt erősíti meg, hogy Isten kész eltörölni a megtérők bűneit, és fenntartja az ősatyáknak tett ígéreteit a bűnbánatra és hitre készsége zsidók számára. Hiszen a bűnök leleplezése és megfeddése által is mindig azért fáradozik, hogy megtérjenek.

6 Milyen – Isten igazságát és kegyelmét magasztaló – sorokkal zárul a levél e része?

- **„Ő, Isten gazdagságának, bölcsességének és tudományának mélysége! Mely igen kikutathatatlanok az ő ítéletei, s kinyomozhatatlanok az ő útjai! Mert kicsoda ismerte meg az Úr értelmét? Avagy kicsoda volt néki tanácsosa? Kicsoda adott előbb néki, hogy annak visszafizesse? Mert őtöle, őáltala és őreá nézve vannak mindenek. Övé a dicsőség mindörökké! Ámen.”** (Rm 11,33–36)
-
-

A hit általi megigazulás, a predesztináció, valamint a zsidók és pogányok kérdés megvilágítása után valóban egy doxológia, egy Istent magasztaló, hálás dicséret a méltó lezárás.

„Mindnyájunknak kiváltságunk és kötelességünk, hogy használjuk értelmünket, amennyire csak a véges emberi képességek ezt engedik, de van egy határ, ahol az emberi lehetőségek megszűnnek. Sok dolog létezik, amelyet sohasem tudunk ésszel kikutatni, a legnagyobb intelligencia vagy a legmélyebbre hatoló gondolkodóképesség által sem. Isten útjait és munkáit nem lehet meghatározni a filozófia eszközeivel, az emberi értelem nem tudja megmérni a végtelent. Isten minden bölcsesség, igazság és tudás forrása. Az ember is elérhet magas csúcokat ebben az életben, azáltal a bölcsesség által, amelyben Isten részesíti, de ezen kívül ott marad még az örökkévalóság, ami a megváltottak tanulmányának tárgya és öröme lesz az örökkévaló korszakokon át.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1896. december 29.)

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

A gyakorlati kereszténység summája – 1.

(Rm 12. fejezet)

1 Milyen szép és mély tartalmú felhívás vezet be a levél új szakaszát, a gyakorlati evangéliumi tanácsokat?

- **„Kérlek azért titeket, atyámfiai, Isten irgalmasságára, hogy szánjátok oda a ti testeteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos Isten-tiszteleteteket. És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el a ti elmétek megújulása által, hogy megvizsgáljátok, mi Isten jó, kedves és tökéletes akarata.”** (Rm 12,1-2)
-
-
-

A felhívás kezdő mondata – „kérlek azért titeket Isten irgalmasságára” – összekapcsolja a gyakorlati tanácsokat az előzőleg kifejtett, evangélium lényegéről szóló tanításokkal.

„Miután Pál végigtárgyalta mindazokat a dolgokat, amelyekből az Isten országának felépítésében ki kellett indulnia, hogy tudniillik az egy Istentől kell kérni a megigazolást, egyedül az ő irgalmában kell keresnünk az üdvösséget, (...) most szép renddel

áttér az erkölcsök szabályozására. (...) Mert hiába mutatjuk meg a helyes élet folytatására irányuló igyekezetet, ha előbb rá nem mutatunk arra, hogy az emberek számára minden igazság forrása Istenben és Krisztusban van – s ez annyi, mint a halottak közül való feltámasztás!” (Kálvin János: *A Római levél magyarázata*, 253–254. o.)

Keressünk választ a következő kérdésekre:

– Mi a jelentősége ennek a megfogalmazásnak: „szánjátok oda a ti testeteket (...) Istennek áldozatul”? Miért nem csupán azt mondja, hogy a lelketeket?

– Miért fogalmaz így: „élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos Isten-tiszteleteteket” (vö. Jak 1,27).

– Mit foglal magában a második felhívás: „és ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el elmétek megújulása által”.

– Mi a jelentősége ennek a megfogalmazásnak: „hogy megvizsgáljátok, mi Istennek kedves, jó és tökéletes akarata”.

„Az elesett ember átalakulhat elméje megújulása által, úgy, hogy »meg tudja vizsgálni, mi Isten jó, kedves és tökéletes akarata«. Hogyan tudja megvizsgálni? A Szentlélek által, aki birtokba veszi gondolkodását, szívét-lelkét...” (Ellen G. White: 1/a kézirat, 1890)

2 Hogyan óv az apostol a magabiztosságtól és önhippségtől?

- **„A nékem adott kegyelem által mondom mindenkinek közötetek, hogy [senki] feljebb ne bölcseledjék, mint ahogy kell bölcseledni, hanem józanon bölcseledjék, amint Isten adta kinek-kinek a hit mértékét.” (Rm 12,3)**
-
-

Miért vezeti be az apostol tanácsát így: „A nekem adott kegyelem által mondom mindenkinek”? Mit tanult meg az apostol szolgálata során? (Vö. 1Kor 4,4; 2Kor 12,10 utolsó mondat; 1Kor 15,10.) Mit jelent „a hit mértéke” kifejezés (vö. Rm 14,23 utolsó mondat).

„A természetes szívben mindig megvan a hajlandóság arra, hogy felmagasztalja vagy elbízza magát, ha siker kíséri az erőfeszítéseit. Az önfelmagasztalásnak azonban nincs helye Isten munkájában. Bármilyen intelligens vagy, bármilyen komolyan és lelkesen dolgozol, elveszted a győzelmet, ha a büszkeségre való hajlamot nem veted ki magadból, és nem rendeled alá magadat a Szentlélek vezetésének. (...) A büszkeség – ha tápláljuk magunkban – megrontja minden elmebeli képességünket, amelyeket a kegyelem áldássá tett volna, ha befogadtuk volna. Azok a győzelmek, amelyek az élet illatává lehettek volna, ha Istennek adjuk a dicsőséget, megfakulnak, elhomályosodnak az öndicsőítés miatt. Mindezek kicsiny, említésre sem méltó dolgoknak tűnhetnek, de az így szétszórt rossz mag biztosan meghozza a maga aratását. Éppen ezeket a kis bűnöket, amelyek oly általánosak, hogy sokszor észre sem vesszük Őket, használja fel Sátán a maga céljainak előrevitelére.” (Ellen G. White, 47. kézirat, 1896)

3 Milyen egység legyen a „gyülekezet testének különböző tagjai” között, a különböző egyéniségek és lelki ajándékok mellett, illetve ezek ellenére?

- **„Miképpen egy testben sok tagunk van, minden tagnak pedig nem ugyanazon cselekedete van, azonképpen sokan egy test vagyunk a Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai vagyunk. Minthogy azért külön-külön ajándékaink vannak a nékünk adott kegyelem szerint, akár írásmagyarázás, a hitnek szabálya szerint teljesítsük, akár szolgálat, a szolgálatban,**

akár tanító, a tanításban, akár intő, az intésben, az adakozó őszintén, tiszta szívből, az előljáró szorgalmatossággal, a könnyűrölő vidámsággal művelje.”* (Rm 12,4–8)

Vizsgáljuk meg magunkat, úgy műrködünk-e gyülekezetenként, és a gyülekezetek közössége együtt is, mint ahogy az 5. vers mondja? Mit teyünk annak érdekében, egyénileg és együtt, hogy mindenekelőtt helyi gyülekezetünk megfeleljen ennek az isteni mintának, célnak?

Az egységnek nem feltétele az egyformaság az egyéni adottságokban és képességekben. Mint ahogy az emberi testben „sem ugyanaz a cselekedetük” az egyes tagoknak, és mégis egy testet alkotnak, és összhangban műrködnek. Az egészséges keresztény közösségben sem ugyanaz a cselekedete mindenkinek, mégis igaz egység van a tagok között. Mit jelent az, hogy „a hit szabálya” szerint végezze ki-kí a maga megbízatását, szolgálatát? Hogyan határoznánk meg: mi „a hit szabálya”? (A „szabály” a görög szövegben: „analogia”, jelentése: „hasonlóság, arányosság” – vö. a 3. versben szereplő „hit mértéke” kifejezéssel!)

„Ebből következik az igaz keresztények teljes egysége, (...) mivelhogy egyazon Lélek hatja át őket. (...) Bár talentumaik igen különbözök, miként a hangszeren az eltérő húrok, vagy a sípok hangja mélyebb vagy magasabb, együttzengésük harmóniája mégis kellemes. A keresztény egység nagy titka ez, sőt bizonyítéka Isten egységének, és előképe az örökkévalóságnak, ahol minden egy lélek szerint fog történni. Miként az iránytűk mágnessel dele-

* Pontosított fordítás szerint.

jezett vastúi mind egyazon irányba fordulnak, úgy a hívők a szeretet Lelkével delejezt szíve mind egyazon irányba fordul. (...) Ebből ered egymás iránti bizalmuk, nyíltságuk és szent közösségük, úgyhogy bár tehetségben és hivatásban különböznek, egymást kölcsönösen testvéreknek tekintik. (...) Láttam, hogyan vettek egymással előzékenységben, becsületességben, készséggel siettek egymás segítségére, és ki-ki a maga hivatását mások épülésére használta. Aki jó tanáccsal tudott szolgálni, azt tette, aki tudós volt, tanított, aki erős volt, dolgozott másokért.” (J. A. Comenius: *A világ útvesztője és a szív paradicsoma*, Bp., 1977, 191. o.)

4 Milyen minőségű szeretet legyen a gyülekezet tagjai között, és hogyan nyilatkozzon meg ez a gyakorlatban?

- „A szeretet képmutatás nélkül való legyen. Iszonyodjatok a gonosztól, ragaszkodjatok a jóhoz! Atyafiúi szeretettel egymás iránt gyöngédek, a tiszteletadásban egymást megelőzőek legyetek!” (Rm 12,9–10)
- Vö. 1Pt 1,22

.....

.....

.....

A képmutatás nélküli szeretet nem hízelgő, hanem igazságos, ugyanakkor tapintatos is. Iszonyodik a gonosztól, és ragaszkodik a jóhoz. Ez a szeretet sokkal inkább megbecsülendő, mint a sima nyelvű kedveskedés, az elvi ellentétek elkendőzésére törekvő felszínes álszeretet.

Az igazi testvéri szeretet „gyengéd”, azaz együttérző, a másik lelki szükségleteit mindig észrevevő és azt betöltő. Akik ezt gyakorolják, azokra az is jellemző, hogy „a tiszteletadásban egymást

megelőzőek”. Ügyelnünk kell még a köszönésünkre, és minden egyéb megnyilatkozásunkra is e tekintetben. S mindenekfelett fontos, hogy mindez őszinte szívből fakadjon, ne pedig csak külső látzat, csak jó modor legyen.

Rajtakaptuk-e már magunkat azon, hogy képmutatásba csúszunk a szeretetet illetően? Könnyen megtörténik ez, ha nem figyelünk oda arra, hogy képmutató szó, gesztus vagy arckifejezés ne ejtessen foltot magatartásunkon. Az apostol szava nagyon erőteljes: iszonyodjunk az ilyesmitől. Általános érvénnyel is fontos tanács: abszolút elhatárolódnunk mindentől, ami Isten erkölcsi törvényével, az igaz szeretettel ellentétes, és ragaszkodni a jóhoz, az igazhoz! Érzékeny lelkiismeret és erkölcsi ízlés fejlődik ki ezáltal a keresztyénben.

5 Milyen további gyakorlati tanácsok áradnak még az apostol tollából, illetve szinte a szívéből?

- **„Az igyekezetben ne legyetek restek, lélekben buzgók legyetek, az Úrnak szolgáljatok! A reménységben örvendezők, a háborúságban tűrők, a könyörgésben állhatatosak, a szentek szükségleteire adakozók legyetek, a vendégszeretetet gyakoroljátok! Áldjátok azokat, akik titeket kergetnek, áldjátok és ne átkozzatok. Örüljétek az örülőkkal, és sírjátok a sírókkal! Egymás iránt ugyanazon indulattal legyetek, ne kevélykedjétek, hanem az alázatosakhoz szabjátok magatokat! Ne legyetek bölcsek timagatokban!”** (Rm 12,11–16)

„A testi erőt és képességeket Isten iránti szeretetből fakadó szolgálatba kell állítanunk. (...) Tudás rejlik a legegyszerűbb munkában. (...) Bármilyen munkát szívvel és lélekkel végezzünk. (...) Minden szükséges munka tiszteletreméltó. Bármí-

lyen kötelesség hűséges végzése nemessé teszi a munkát, s Isten által helyeselt jellemről tesz tanúságot. (...) Isten a szívből jövő, lélekből fakadó, teljes erővel végzett szolgálattal kifejezésre jutó szeretetet kívánja. Ne törpüljünk el semmi Istennek végzett szolgálatban. (...)

A munkás kötelessége nem csupán erejét, hanem értelmét és szellemi képességeit is beleadni abba, amit elvállal. Választhatod azt, hogy helytelen irányban rögzülj, amennyiben nincs benned eltökéltség, hogy kézbe vedd magad dolgát és megjavulj. Vagy pedig ápolod képességeidet és erődöt, hogy a legkiválóbb szolgálatot végezd, s akkor meglátod, hogy mindenhol keresni fogják szolgálatodat. »Ami tennivalót a kezed talál, végezd teljes erőddel. Ne legyetek hanyagok ügyeitekben, legyetek buzgó lelkűek, az Úrnak szolgáljatok!« (Ellen G. White, 8. kézirat, 1894)

Beszélgessünk el egyenként az alábbi keresztény erényekről: „a reménységben örvendezők, a háborúságban tűrők, a könyörgésben állhatatosak, a szentek szükségleteire adakozók, a vendégszeretetet gyakoroljátok, egymás iránt ugyanazon indulattal legyetek, az alázatosokhoz szabjátok magatokat, ne legyetek bölcsek ti magatokban”. A mi keresztény életünkben jelen vannak-e ezek a tulajdonságok? Akarjuk-e elnyerni ezeket, megszívlevélve az apostol tanácsát?

A könyörgésben való állhatatossággal kapcsolatban lásd az alábbi idézetet:

„Isten gondviselése nem engedi, hogy kezdettől fogva ismerjük a véget, hanem Igéje világosságát adja, hogy az vezessen. Majd felszólít: tartsuk gondolatainkat Jézusra rögzítve. Bárhol legyünk is, bármi a foglalkozásunk, szívünk maradjon mindenkor imában Istenhez emelve. Ezt jelenti a könyörgésben való állhatatosság. Nem kell megvárunk, míg térdre borulhatunk, imádkozáshoz.” (Ellen G. White: „*A Te Igéd igazság*”, 62. o.)

6 Milyen fontos tanácsot ad az apostol a minket érő ellenségeskedéseket és bántalmakat illetően? Milyen legyen a magatartásunk ellenségeinkkel szemben?

- **„Senkinek gonoszért gonosszal ne fizessetek. A tisztességre gondotok legyen minden ember előtt. Ha lehetséges, amennyire rajtatok áll, minden emberrel békességben éljetek. Magatokért bosszút ne álljatok, szerettem, hanem adjatok helyet ama haragnak, mert meg van írva: Enyém az igazságszolgáltatás, én megfizetek, ezt mondja az Úr. Azért ha éhezik a te ellenséged, adj néki enni, ha szomjúhozik, adj néki inni, mert ha ezt műveled, eleven szentet gyűjtesz a fejére. Ne te győzöttessél meg a gonosztól, hanem a gonoszt jóval győzd meg!”*** (Rm 12,17–21)
-
-
-

Milyen fontos megszívlelni ezt az ihletett felhívást is: „Amennyire rajtatok áll, minden emberrel békességben éljetek!” A „minden ember” meghatározásba beletartoznak a nehéz, rossz természetű, vagy nekünk kellemetlen emberek is. Vajon békességben élünk-e mindenkivel a környezetünkben, amennyiben ez rajtunk áll? Békesség, jóakarát és türelem jellemzi-e emberi kapcsolatainkat mindenhol, elsősorban otthon, a családon belül? Nem szabadult-e el valamely emberi kapcsolatunkban a viszály, a perpatvar, a harag, a neheztelés? Kit okolunk ezért? Másokat, mivelhogy ezeket meg ezeket teszik és elviselhetetlenek számunkra? De hiszen, ha Krisztusban vagyunk, amennyiben rajtunk áll, mi készek

* Pontosított fordítás szerint.

vagyunk és tudunk is békességben élni minden és bármely emberrel. Nézzünk őszintén magunkba, hátha éppen mi vagyunk – legalábbis jórészt – a viszály forrásai. Vegyük szívünkre az apostol felhívását.

„Eleven szemet gyűjtesz. (...) Ez azt jelenti, hogy lelke így vagy úgy megtörik majd. Mert a jótétemények bizonyára vagy egészen meglágyítják ellenségünket, vagy ha annyira konok természetű, hogy egyáltalán nem szelídül meg, mégis égni és gyötrődni fog lelkiismeretének tanúságtételétől, mert érzi majd, hogy elárasztjuk jóságunkkal. (...) Itt a földön állandó harcban vagyunk a gonoszsággal. Ha hasonlóval akarjuk viszonzni, ezzel bevalljuk, hogy az győzött le minket. Ha ellenben a rosszért jóval fizetünk, akkor már győzhetetlen lelki szilárdságot tanúsítunk. Valóban ez a legszebb neme a győzelemnek. (...) Aki a rosszat rosszal próbálja legyőzni, esetleg legyőzi gonoszsággal az ellenségét, de a maga romlására, mert ha így cselekszik, akkor az ördög zsoldjába szegődik.” (Kálvin, i. m., 268–269. o.)

*Az e heti adomány az Útjelző Alapítvány által fenntartott
internetes televízió működését támogatja.*

A gyakorlati kereszténység summája – 2.

(Rm 13. fejezet)

1 Milyen legyen a keresztény ember viszonya a világi felsőbb-
séghez?

- **„Minden lélek engedelmeskedjék a felső hatalmasságoknak, mert nincsen hatalmasság, hanem csak Istentől, és amely hatalmasságok vannak, Istentől rendeltettek. Azért aki ellene támad a hatalmasságnak, Isten rendelésének támad ellene, akik pedig ellene támadnak, önmaguknak ítéletet szereznek.”** (Rm 13,1–2)
-
-

Nem azt állítja az apostol ezekkel a kijelentésekkel, hogy az egyes uralkodók vagy kormányzási formák külön-külön, közvetlenül Isten rendeléséből és akaratából uralkodnának. Az Ige rámutat arra, hogy esetenként éppen „a világ fejedelme”, Sátán az, aki „adja az ő királyiszekét és nagy hatalmát” valamely földi hatalmasságnak (Je1 13,2).

Az apostol pusztán csak azt az elvet szögezi le, hogy az államhatalom, a világi kormányzat Isten akaratából létezik a földön. A Szentírásban azt találjuk, hogy a vízözön után rendelkezett Isten

úgy, hogy „aki embervért ont, annak vére ember által ontassék ki” (1Móz 9,6). Ez magában foglalta az utasítást valamilyen bírói, igazságszolgáltatási joggal rendelkező felsőbbség felállítására nézve.

A bűn világában bármilyen kormányzat jobb, mint a teljes anarchia. Sokat szenvedtek emberek a gonosz uralmak alatt, de még többet az olyan háborús, anarchikus időkben, amikor a felsőbbség nem létezett átmenetileg, vagy egészen hatástalan és gyenge volt, valamely történelmi helyzet következtében. Ilyenkor abszolút kiszolgáltatottak voltak bárminémű és bárkitől eredő gonosztetteknek és önkényeskedéseknek. Ha egy ilyen állapot hosszabb ideig tartana egy területen, akkor teljes elvaduláshoz, a féktelen gonoszság és erőszak rémuralmához, végül pedig az élet teljes pusztulásához vezetne.

Az apostol tehát arra a tényre emlékezteti a keresztényeket, hogy az államhatalom mint olyan Isten akaratából létezik, ezért a keresztények sohasem lehetnek elvből államellenesek. Továbbá ők Isten országa polgárai, igazi országuk nem e világból való, és tudatában vannak annak, hogy a bűn uralma alatt nem is várhatnak igazán és tartósan igazságos, békés állapotokat. Ezért Isten kezébe helyezik a földi hatalmak ellenőrzését, és ők maguk nem avatkoznak bele erőszakos úton a történelem alakításába. Rómában igen gyakoriak voltak a politikai lázongások, pártütések, erőszakos hatalomátvételi kísérletek. Ezért szükség volt arra, hogy az apostol irányt mutasson ebben a kérdésben, és óvja a keresztényeket attól, hogy bármilyen erőszakos politikai vállalkozásba vagy hatalmi harcba beleelegyedjenek.

2 Milyen kijelentést tesz az apostol a világi felsőbbség Istentől megszabott rendeltetésére vonatkozóan?

- **„A fejedelmek nem a jó, hanem a rossz cselekedetnek rettegésére vannak. Akarod-é pedig, hogy ne félj a hatalmasságtól? Cselekedj a jót, és dicséreted lesz attól. Mert Isten szolgálja**

ő a te javadra. Ha pedig a gonoszt cselekszed, félj, mert nem ok nélkül viseli a fegyvert, mert Isten szolgálja, bosszúálló a haragra annak, aki gonoszt cselekszik.” (Rm 13,3–4)

Ha Isten rendelte a felsőbbiséget, akkor nyilvánvalóan megvan a maga tőle szabott feladata is. Erről szól itt az apostol. Ez a feladat egy viszonylagosan igazságos jogrend és béke fenntartása, a gonoszság fékezése a „fegyverviselés”, vagyis valamilyen karhatalom felállítása által, ami a gonosz cselekedetek és a gonosztevők elrettentésére és az ártatlan és becsületes emberek védelmezésére szolgál.

„Mert Isten szolgálja ő a te javadra. Ebből a hatóságok is megtanulhatják, hogy mi az ő hivatásuk. Mert nem a saját érdekükben uralkodnak, hanem a közjóért. S nincsenek korlátlan hatalommal felruházva, hanem csak olyannal, amely az alattvalók javára szolgál. Egyszóval, uralkodásukban az Isten és az emberek iránti kötelezettségeiket kell teljesíteniük. Mert, minthogy Isten küldte őket, (...) öneki kell majd számot adniuk.” (Kálvin János: *A Római levél magyarázata*, 273–274. o.)

„Minden földi uralkodó a mennyből kapta hatalmát. (...) A vigyázó szavai így hangzanak mindegyikükhöz: »Felőveztelek téged, bár nem ismertél.« (Ésa 45,5) A Nabukodonozorhoz intézett szavak minden fejedelem számára életük legfőbb tanítását képezik: »Vétkeidtól igazság által szabadulj, és a te hamisságaidtól a szegényekhez való irgalmasság által. Így talán tartós lesz a békességed.« (Dn 4,24)” (Ellen G. White: *Nevelés/Előtted az élet*, 174. o.)

„A zsarnok uralkodók és hamis bírók létezése az egyik legsiralmasabb tény e földön. Elfelejtik, hogy a mindentudó Isten hatalma alatt állnak, s hogy Ő minden kormányzó, fejedelem, uralkodó és király fölött áll. (...) Bölcs uralkodók

nem engedik elnyomni a népet, azok irigysége miatt, akik semmibe veszik Isten törvényét.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1895. október 1.)

3 Hogyan viszonyuljon tehát a keresztény ember az államhatalomhoz?

- „Annakokáért szükséges engedelmessé válni, nemcsak a haragért, hanem a lelkiismeretért is. Mert azért fizettek adót is, mivelhogy Istennek szolgálói, akik ugyanabban foglalatoskodnak. Adjátok meg azért mindenkinek, amivel tartoztok: akinek az adóval, az adót, akinek a vámmal, a vámot, akinek a félelemmel, a félelmet, akinek a tisztességgel, a tisztességet.” (Rm 13,5–7)
- Vö. Mt 22,21; 1Tim 2,1–2; Ap csel 5,29

.....

.....

Pál tanítása ugyanaz, mint Jézusé volt földi életében. Ugyanebben az értelemben és szellemben tanácsolta a keresztényeket Péter apostol is: 1Pt 2,13–17; 3,12–17.

A keresztények tehát törekedjenek az államhatalommal való összeütközés elkerülésére és az ellenük irányuló ellenszenv vagy vádak elhárítására az emberi társadalomban. Az állam törvényeit tartásukba, nem úgy, mint azok a polgárok, akik csak a büntetéstől való félelem indítékából teszik ezt, hanem mint keresztények, akik lelkiismeretes becsületességgel tesznek meg mindent, amiben Isten akaratát vagy rendelkezését ismerik fel.

„A kormányzat, amelynek fennhatósága alatt Jézus élt, korrupt és elnyomó volt. Mindenféle égbekiáltó visszaélések történtek: zsarolás, türelmetlenség, felőrlő kegyetlenség. A Megváltó mégsem kísérelt meg polgári reformokat. Nem támadta a

nemzeti visszaéléseket, nem ítélte el a nemzeti ellenségeskedéseket. Nem avatkozott bele a felsőbbség, a hatalmat gyakorló közigazgatás dolgaiba. Példaképünk távol tartotta magát a földi kormányoktól. Nem azért, mintha közömbös lett volna az emberi bajok iránt, hanem mert az orvosságot nem pusztán emberi vagy külső eszközökben kereste. Krisztus Országát nem törvényhozó testületek, tanácsok vagy bíróságok döntésével, a világ nagyjainak támogatásával alapítja meg, hanem azzal, hogy Krisztus természetét az emberekbe ülteti a Szentlélek munkája által. (...) Ez az egyetlen erő, amely felemelheti az emberiséget. E munka megvalósításához az emberi eszköz Isten Igéjének tanítása és gyakorlása.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 429. o.)

„Az Igét a legnagyobb tekintélyként fogadjuk el. Isteni intézkedésnek kell elismernünk az emberi kormányzatot, az iránta való engedelmség a törvényes határon belül szent kötelességünk. De ha követelményei ütköznek Isten kívánalmaival, akkor Istennek kell inkább engedelmeskednünk, mintsem az embereknek. Isten szavát minden emberi törvényhozás felettinek kell elismernünk. Az »így szól az Úr« nem állhat mögötته annak, hogy »így szól az egyház«, vagy »így szól az állam«. Krisztus koronájának a földi uralkodók koronái fölött kell ragyognia.

Nem kívánja tőlünk ez az elv azt, hogy a hatalmasságokkal dacoljunk. Mérlegeljük gondosan a kimondott vagy írott szavakat, hogy elkerüljünk mindent, ami azt a látszatot keltené, hogy szembeszállunk a törvénnyel és a fennálló renddel! Ne tegyünk és ne mondjunk semmi olyat, ami fölöslegesen elzárhatja előttünk az utat! Járjunk Krisztus nevében, és képviseljük a ránk bízott igazságokat! De ha emberek megtiltanak e munkákat, mondjuk azt, amit az apostolok mondtak: »Igaz dolog-e az Isten szemében, hogy inkább rátok hallgassunk, mint Istenre; ítéljétek meg magatok; mert nem tehetjük, hogy ne mondjuk el azt, amit láttunk és hallottunk.«” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, 45–46. o.)

„Ezeket a kijelentéseket nem úgy kell venni, mintha azt tanítaná az apostol, hogy a keresztényeknek engedelmeskedniük kellene bármely parancsnak, amit a világi kormányzat rájuk kényszerít. (...) Nem azt jelenti, hogy mindent meg kellene tenniük, amit a világi hatalom mond, hogy tegyenek meg. (...) Pál sem ezt tette. Ha ezt tette volna, nem vesztette volna el az életét. De ő mártíromságot szenvedett, mivelhogy az igazság, amit prédikált, ellenkezett a római kormányzat elveivel.” (Ellet J. Waggoner: *Bible Studies on the book of Romans*, 86. o.)

4 A felsőbbség iránti kötelességek teljesítésén túl, mivel „tartoznak” a keresztények minden embernek, minden felebarátjuknak?

- **„Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem csak azzal, hogy egymást szeressétek, mert aki szereti a felebarátját, a törvényt betöltötte. Mert ez: ne paráználkodj, ne ölj, ne orozz, hamis tanubizonyságot ne szólj, ne kívánj, és ha valamely más parancsolat van, ebben az ígében foglaltatik egybe: Szeresd felebarátodat mint magadat! A szeretet nem illeti gonosszal a felebarátot. Annakokáért a törvény betöltése a szeretet.”** (Rm 13,8–10)

.....
.....
.....

A „tartozás” szó immár másodszori használata (vö. 7. vers) jelentőségteljes. A keresztények nem az önérdek vagy félelem alacsonyrendű indítékaiból törekszenek békességre és igazságos magaviseletre a felsőbbség és minden ember iránt, hanem erkölcsi, lelkiismereti alapon. Ismerik az erkölcsi kötelesség, az erkölcsi

tartozás fogalmát. Az elvadult erkölcsű, illetve az erkölcsi normák nélküli ember nem ismeri a „tartozás”, azaz az erkölcsi kötelezettség és a hála fogalmát, se szülő, se felebarát, se felsőbbség, se senki iránt. Csakis önös vágyai és érdekei kielégítésének az indítékai irányítják, és ezt természetesnek is tartja.

A mi korunkban, amikor a „szeretet” fogalma olyannyira felszínessé és tartalmatlanná lett a keresztény világban is, igen szükséges számunkra az apostol egyszerű meghatározása arra vonatkozóan, hogy mi a szeretet: „A szeretet nem illeti gonosszal a felebarátot.”

Jézushoz hasonlóan mondja ki Pál azt is, hogy a Tízparancsolat nem más, mint a szeretet egyetlen alapelvének a kifejtése, alkalmazása Istenhez és felebarátainkhoz való viszonyunkban: „A törvény betöltése a szeretet.” (Vö. Mt 22,37–40)

A szeretet tehát cselekedetben és valóságban áll, nem pedig jelszavakban és felszínes érzelmekben, és semmiképpen nem lehet az egymás elleni gonoszságok befedezője. A szeretet konkrét tartalma a Tízparancsolat betöltése. Ha a szeretet fogalmát megfosztjuk ettől a bibliai jelentésétől, akkor feltétlenül eltorzul, hamissá lesz.

A hamis szeretet egyenesen Sátán eszközévé lehet, hogy ennek jelszavával csaljon meg embereket, ennek jelvénye mögé rejtve a maga gonosz filozófiáját és törekvéseit. Példa a hamis szeretetre:

„Mivel a protestáns egyházak a világ kegyeit keresik, a hamis szeretet elvakítja a szemüket. Azt tartják, hogy helyes minden gonoszságban a jót látni. Ennek az lesz az elkerülhetetlen következménye, hogy végül minden jót gonosznak fognak tartani. Ahelyett, hogy őriznék azt a vallást, amelyet egykor a szentek kaptak, úgy tűnik, mintha mentegetőznének, amiért szeretetlenül vélekedtek Rómáról, elnézést kérnek fanatizmusukért.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 508. o.)

5 Milyen felhívással sürgeti az apostol a keresztényeket?

- **„Ezt pedig cselekedjétek, tudván az időt, hogy ideje már, hogy az álomból felserkenjünk, mert most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívőkké lettünk. Az éjszaka elmúlt, a nap pedig elközelgett, vessük el azért a sötétség cselekedeteit, és öltözzük fel a világosság fegyvereit.”** (Rm 13,11–12)
-
-
-

Szép hasonlat. Mintha a bűn uralmát egy rossz, gonosz álmhoz és sötét éjszakához hasonlítaná személyes életünkben és a világ életében, Jézus visszajövetelét és országa hatalommal és dicsőséggel való felállítását pedig hajnalhasadáshoz, a világosság hatalomátvételéhez. Mintha csak ezt mondaná: a megváltási terv beteljesedése folyton előre halad. Már most is közelebb van hozzánk a végső üdvösség, mint amikor hívőkké lettünk. Nem csüggedünk el tehát a földi állapotok miatt, ehelyett minden figyelmünket és igyekezetünket arra fordítjuk, hogy készüljünk Isten hatalomátvétele nagy és boldog eseményére. Együtt akarunk működni Ővele, Őhöz a társulunk, hogy Országá ügyét mi is előmozdítsuk, teljes szívünkben és minden erőnkben. „Elvetjük tehát a sötétség cselekedeteit, és felöltözzük e világosság fegyvereit.” Hiszen az éjszaka csaknem elmúlt már, ama nagy nap pedig elközelgett.

Jézus földi élete, áldozati halála és mennybemenetele után áthattotta a keresztényeket az a boldog öröm, hogy a megváltás történelmi műve nagyot haladt előre. Jézus visszajövele felé fordították tekintetüket, mint ama boldog, végső reménység felé. Ha ők így éreztek és cselekedtek akkor, mennyivel inkább így kell gondolkodnunk és tennünk nekünk ma. Az apostol felhívása az álomból

való felszerkenésre, a sötétség cselekedeteinek elvetésére és a világosság fegyvereinek felöltésére vonatkozóan, ma még időszerűbb. Hiszen mi is „tudjuk az időt”, nevezetesen, hogy a végidő korszakában élünk, a bibliai próféciák tanúságtétele szerint. Látjuk mindnyáján az idők jeleinek sokasodását, a megjövendőlt események felgyorsulását. Ma még inkább elmondhatjuk: „Az éjszaka csakhamar véget ér, a nappal pedig elközelgett.”

6 Mit jelent közelebről a „nappali” magaviselet?

- **„Mint nappal, ékesen járjunk, nem dobzódásokban és részegségekben, nem bujálkodásokban és feslettségekben, nem versengésben és irigységben, hanem öltözzétek fel az Úr Jézus Krisztust, és a testet ne tápláljátok a kívánságokra.”** (Rm 13,13–14)
-
-
-

A dobzódás, a részegség, a romlott testi vágyak követése, a versengések és irigységek – a sötétség cselekedetei. Mentesek vagyunk-e mindezekről: a mértéktelenségtől, a fegyelmezetlenségtől, valamint a versengéstől és az irigységtől egymás közötti kapcsolatainkban? „Nappaliak” vagyunk-e cselekedeteinkben, a dicső hajnalhasadás küszöbén, felkészültek vagyunk-e annak fogadására?

„Felöltöttük-e az Úr Jézus Krisztust”, az igazi, „nappali” viseletet, amelyben megállhatunk az igazság Napja előtt? Milyen szép, tökéletes kifejezés ez: „felöltözni az Úr Jézus Krisztust”. Ez a kereszténység summája. És e gondolattal újra a Római levél fő témájánál vagyunk: Önmagunktól és önmagunkban nem lehetünk igazak, de ajándékként elnyerhetjük Krisztus igazságát, „felöltözhet-

jük az Úr Jézus Krisztust” – hit által. Micsoda kiváltság! Olyanná lenni, mint Ő, magunkra öltetni az Ő tündöklően igaz életét. Ezt nyerhetjük el a valódi, hitbeli önátadás útján.

De ha ehelyett „a testet tápláljuk a kívánságokra”, vagyis kiszolgáljuk természetünk megromlott, ösztönös kívánságait, akkor éppen az ellenkező irányba haladunk. Az igazság cselekvésének kell törvénné lennie az életünkben, hogy „megerőtlenüljön a bűn teste” (6,6), azaz az öröklött természet ereje bennünk. Vizsgáljuk meg magunkat: melyik úton járunk:

– Elvetettük-e a sötétség cselekedeteit, és felöltözzük-e az Úr Jézus Krisztust naponként, a Lélek buzgó könyörgéssel elnyert bennünk lakozása által?

– Avagy tovább „tápláljuk a testet”, azaz megromlott természetünket „a kívánságokra”, így ezek nem elhalnak bennünk, hanem megerősödnek és uralkodnak az életünkben?

„Az őszinte keresztények (...) magukra öltötték az Úr Jézus Krisztust, és nem a kívánságokra táplálják a testet. Szüntelen Jézusra tekintenek, az Ő parancsait várva, amint a szolga tekint urára, vagy a szolgálólány az úrnőjére. Bárhová vezet Isten gondviselése, indulásra készen állnak. Nem tulajdonítanak maguknak dicsőséget. Semmit sem neveznek magukénak – műveltséget, tehetséget, javaikat –, hanem csak Isten sokrétű kegyelme intézőinek és az egyház szolgálóinak tekintik magukat, Krisztus szeretetéért. Az Úr hírnökei ők, világosság a sötétség közepette. Szívük Krisztus szívével dobban együtt.” (Ellen G. White: 1/a kézirat, 1890)

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

– Hozzájárulás a Bibliaiskolák Közössége Könyvkiadónál megjelentetett kiadványok és a kiadó működési költségeihez.

„Törekedjünk a békességre és egymás épülésére” a lelkiismereti kérdésekben

(Rm 14,1–15,6)

1 Milyen újabb, a gyülekezetben megoszlást előidéző kérdésben ad tanítást az apostol levele 14. fejezetében?

- **„A hitben erőtlent fogadjátok be, nem ítéltetvén vélekedéseit. Némely ember azt hiszi, hogy mindent megehet, a hitben erőtlen pedig zöldséget eszik. Aki eszik, ne vesse meg azt, aki nem eszik, és aki nem eszik, ne kárhoztassa azt, aki eszik. Mert Isten befogadta őt. Kicsoda vagy te, hogy kárhoztatod a más szolgáját? Az ő tulajdon Urának áll vagy esik. De meg fog állni, mert az Úr által képes, hogy megálljon.”** (Rm 14,1–4)
-
-
-

Az „evés vagy nem evés” helyessége vagy helytelensége a bálványoknak áldozott hús fogyaszthatóságával kapcsolatban merült fel. Onnét tudható ez, hogy a témát egészen hasonló módon fejti ki az apostol a Korinthusiakhoz írt I. levél 8. fejezetében, és ott ki is

mondja, hogy a bálványoknak áldozott húsról van szó. A Korintusiakhoz írt I. levelet nem egészen egy évvel korábban írta az apostol, mint a Római levelet, és mivel a probléma azonos volt, lényegében ugyanazt a tanítást fejtette ki a római keresztényeknek is. Lásd 1Kor 8. fejezetét (különösen az 1–9. verset).

„Az ókori élethez szervesen hozzátartozott, hogy áldozatot mutattak be az isteneknek [...]. A zártkörű áldozatbemutatáskor az áldozatot három részre osztották. Egy jelképes részt az oltáron elégettek [...], majd a papok megkapták az őket megillető részt [...], a hús maradéka az áldozatbemutatóé volt, ő ebből lakomát rendezett. Ezeket az ünnepi lakomákat a vendéglátó háznál rendezték, vagy akár ott helyben, annak az istennek a templomában, akinek az áldozatot bemutatották. A keresztény embernek el kellett döntenie, hogy részt vehet-e ilyen vendéglátáson [...]. Ha nem, akkor ezzel jóformán teljesen elszigeteli magát minden társadalmi eseménytől [...]. Nyilvános áldozat esetében [...], miután a megfelelő jelképes mennyiséget elégették, és a papok is megkapták a részüket, a hús maradéka az előjáróké és másoké lett. Amit ők nem használtak fel, eladták a boltoknak és a piacokon. Ezért ha üzletben vásárolták is a húst, nagyon is elképzelhető volt, hogy egyszer már felajánlották bálványnak, pogány istennek [...]. Az ember tehát alig ehetett olyan húst, amely valami módon ne került volna kapcsolatba pogány istennel. Ehetett-e így belőle keresztény ember? [...] Akármely nagyvárosban élő kereszténynek egész életében gondot jelentett ez a kérdés.” (W. Barclay: *The letters to the Corinthians*, 79. o.; idézi David Prior: *Pál első levele a korintusiakhoz*, Harmat Kiadó, Budapest, 1995, 150–151. o.)

Az ókori mészárszékekben formailag a bálványoknak áldozták a kereskedelmi céllal levágott áldozatokat is. A régészeti feltárások igazolták, hogy az ókori piacokon a mészárszékek mellett ott voltak a bálványáldozati oltárok. Az apostoli zsinat felszólította a pogány-keresztényeket is, hogy tartózkodjanak „a bálványoknak áldozott dolgoktól” (Ap csel 15,29). Sokan nem vették meg tehát a feltehetően bálványoknak áldozott húsokat, és fogyasztásukat a bálványimádás bűnével tették egyenlővé.

A bálványáldozati hús fogyasztására a zsidó-keresztények különösen érzékenyek voltak, tehát ennél a témánál is kiéleződött a „zsidók és pogányok” kérdés a római gyülekezésben.

„A megtért pogányok közül sokan tudatlan és babonás emberek között éltek, akik gyakran mutattak be áldozatokat isteneknek. E pogány istentiszteletek papjai a hozzájuk hozott áldozatokkal kiterjedt kereskedelmet folytattak. A zsidó származásúak félttek, hogy a megtért pogányok a keresztényeket rossz hírbe hozzák a bálványáldozati hús vásárlásával, és ezáltal bizonyos mértékben szentesítik a bálványimádó szokásokat.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Zsidó és pogány c. fejelet)

Az apostol igyekszik világossá tenni, „hogyan egy bálvány nincs a világon, és Isten sincs senki más, hanem csak egy” (lásd 1Kor 8,4). Mivel bálványistenek a valóságban nem léteznek, nem kerülhet misztikus kapcsolatba velük az, aki úgy fogyaszt valamely bálványának áldozott húsból, hogy lelkében semmi köze a bálványkultuszhoz. Ugyanakkor Pál a keresztény szeretet nevében kérleli „az erőseket” (értsd: a világos lelkiismereti meggyőződéssel, különbségtétellel rendelkezőket), hogy a hitben „gyengéket” (értsd: a világos látás híján aggodalmaskodókat, a jóhiszeműen mindennek megfelelni akarókat), türelemmel, szeretettel kezeljék, „fogadják be, nem ítélgatván vélekedéseit”. Az ismeret alapján való fölényes kioktatás vagy lekezelés nem Istentől való. Az ismeret ilyen alkalmazása „felfuvalkodottá tesz”, rombolóan hat ahelyett, hogy a másikat megvilágosítaná.

Ezt az igeszakaszt sokan, különösképpen a nagy protestáns felekezetek körében, arra használják fel, hogy bizonygassák: az Ószövetségben adott táplálkozási törvények (3Móz 11. fejelet) érvényüket veszítették. Mások a vegetarizmust helytelenítik erre az igeszakaszra hivatkozva. Itt azonban sem az egyikről, sem a másikról nincs szó. A 2. versben említett „minden”-be értelemszerűen csak az Isten által fogyasztásra alkalmasnak minősített hússok tartoznak. Erre a szóhasználatra példa az 1Tim 4,1–4 is, ahol a „minden”-t rögtön meg

is magyarázza az apostol. Kimondja, hogy csak olyan állatok fogyasztása értendő ebbe, „amelyeket Isten teremtett hálaadással való élvezésre a hívőknek, és azoknak, akik megismerték az igazságot”.

Korabeli problémáról van szó tehát, de az ezzel kapcsolatban kifejtett elv – hogy egy adott kérdésről a lelkiismeretükben különbözőképpen vélekedő keresztények hogyan viszonyuljanak egymáshoz – ma is érvényes. A keresztény közösségben ne legyen se nyílt, se burkolt „megvetés”, „kárhoztatás” (3. vers), mert ugyanannak az Úrnak a szolgálói vagyunk. Isten képes arra, hogy az aggodalmaskodók hitét megerősítse, miként arra is, hogy a hitben erőseket óvja az elbizakodottságtól.

2 Mi volt egy másik vitakérdés a római gyülekezetben? Milyen kifejezés tanúsítja a jó szándékú tévedés esetét azoknál, akik inkább „zöldséget ettek”, mint hogy bálványoknak áldozott húst fogyasszanak, és akik inkább az ószövetségi ünnepnapokat is megtartották, csak hogy ne hibázzanak?

- **„Aki ügyel a napra, az Úrért ügyel, és aki nem ügyel a napra, az Úrért nem ügyel. Aki eszik, az Úrért eszik, mert hálákat ad Istennek, és aki nem eszik, az Úrért nem eszik, és hálákat ad Istennek.”** (Rm 14,6)

.....

.....

A római keresztény gyülekezet tagjai közül többen még mindig megünnepelték az ószövetségi, évenkénti ünnepeket (páskavacsora, kovásztalan kenyerek ünnepe, zsenge kéve bemutatása, hetek ünnepe, kürtzengés ünnepe, nagy engesztelési nap, sátoros ünnep). Ezek a munkaszünettel egybekötött ünnepek az áldozati rendszer részei voltak. Miután Jézus Krisztus helyettes áldozata – amelyre minden áldozat előképként utalt – beteljesedett, ezek értelmüket és érvényüket ve-

szítették. (Vö. Dn 9,27: a Messiás „véget vet a véres áldozatnak és az ételáldozatnak”. Lásd még Mt 27,51.) Más gyülekezetben is volt ilyen probléma (Kol 2,17). Ez esetben nem judaizáló törekvésből fakadt (mint a galáciabelieknél), hogy egyesek (feltehetően elsősorban zsidók, de pogányok is), immár évtizedekkel Jézus halála után is megtartották ezeket az ünnepeket. Nem az üdvösségüket akarták biztosítani a törvény önerőből való megtartásával, hanem az ismeret és a megértés hiánya volt az oka az ünnepek megtartásának. Ezért írja az apostol, hogy akik megtartották ezeket az ünnepeket, jó szándékúan, jóhiszeműen tették, mindenben az Úrnak akartak engedelmessé válni.

Nem a hetedik napi szombatáról van tehát itt szó, hanem az úgynevezett ceremoniális szombatokról, az áldozati rendszerhez tartozó, munkaszünettel járó ünnepnapokról. Pál az előbb említett bálványáldozati hús evéséhez vagy nem evéséhez hasonló problémának tartotta ezt a kérdést is, és hasonló megoldást ajánlott.

Amikor a két esetet egybekapcsolja az apostol, világossá teszi, hogy itt olyan keresztényekről van szó, akik tiszta indítekből, „az Úrért” tartanak vagy nem tartanak meg ünnepeket, esznek vagy nem esznek bálványáldozati húst, ki-ki a saját lelkiismerete, meggyőződése szerint. Ha az egyik vagy másik csoport nem akarja másokra is ráerőltetni a nézeteit, akkor türelemmel, szeretettel kell elfogadni egymást, elhordozni a még fennálló különbséget, és Istenre bízni, hogy világosságot gyűjtson kinek-kinek a lelkiismeretében.

3 Hogyan viszonyuljanak tehát egymáshoz a keresztények, amikor nem az Ige igazságát érintő kérdéssről van szó, hanem valamely dolognak a lelkiismereti megítélését illetően merül fel véleménykülönbség? Mi a minden korban érvényes alapelve?

- **„Közülünk senki sem él önmagának, és senki sem hal önmagának: mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Azért akár éljünk, akár haljunk, az Úréi vagyunk. Mert azért halt meg és támadt fel és elevenedett meg Krisz-**

tus, hogy mind holtakon, mind élőkön uralkodjék. Te pedig miért kárhoztatod a te atyádfiát? Avagy miért veted meg a te atyádfiát? Hiszen mindnyájan odaállunk majd a Krisztus ítélőszéke elé. Mert meg van írva: Élek én, mondja az Úr, mert nékem hajol meg minden térd, és minden nyelv Istent magasztalja. Azért hát mindegyikünk maga ad számot magáról Istennek. Annakokáért egymást többé ne kárhoztassuk, hanem inkább azt tartsátok, hogy a ti atyátokfiának ne szerezzetek megütközést vagy megbotránkozást." (Rm 14,7-13)

■ Vö. Jn 5,22.27; 2Kor 5,10

.....

.....

.....

A keresztyén sohasem csupán önmagára gondol, hanem mindig mérlegeli azt is, hogy cselekedetei, megnyilatkozásai milyen hatással vannak hittestvéreire és a világban élő emberekre.

„Isten terve, hogy a világ bírója a szenvedés fejedelme legyen. Aki földi bíróság előtti kihallgatásnak vetette alá magát, aki a mennyei udvarokból jött el megmenteni az embert az örök haláltól, akit a földön megvetettek, visszautasítottak, mindazzal a lenézéssel lenéztek, amelyre Sátán ihletni képes, aki szégyenteljes halált szenvedett – egyedül Ő jogosult jutalmat vagy büntetést ítélni.” (Ellen G. White, 39. kézirat, 1898)

„Pál szeretettel kérte a testvéreket, kérdezzék meg önmagukat, milyen benyomást tesznek szavaik és cselekedeteik másokra. Ne tegyenek semmit – bármily ártatlan legyen is –, ami a bálványimádás helyeslésének látszatát keltheti, vagy ami sértethetné azok lelkiismeretét, akik még gyengék a hitben.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Felhívás magasabb rendű életre c. fej.)

4 Hogyan fejt ki az apostol bővebben is azt az alapelvet, hogy lelkiismereti kérdésekben „ne kárhoztassuk és ne botránkoztassuk” egymást? A 17. vers szerint milyen három tulajdonság jellemezze a keresztényt és a keresztény gyülekezetet?

- **„Tudom és meg vagyok győződve az Úr Jézusban, hogy semmi sem tisztátalan önmagában, hanem bármi annak tisztátalan, aki tisztátalannak tartja. De ha a te atyádfia az ételért megszorodik, akkor te nem a szeretet szerint cselekszel. Ne veszítsd el a te ételleddel azt, akiért Krisztus meghalt. Ne káromoltassék azért a ti javatok. Mert Isten országa nem evés, nem ivás, hanem igazság, békesség és Szentlélek által való öröm. Mert aki ezekben szolgál a Krisztusnak, kedves Istennek, és az emberek előtt megpróbált. Azért tehát törekedjünk azokra, amik a békességre és az egymás épülésére valók. Ne rontsd le az ételért Isten munkáját. Minden tiszta ugyan, de rossz annak az embernek, aki botránkozással eszi. Jó nem enni húst és nem inni bort, sem semmit nem tenni, amiben a te atyádfia megütközik vagy megbotránkozik, vagy erőtlén.”** (Rm 14,14–21)
-
-
-

Pál határozott szavakkal óv attól, hogy bárki számára botránkoztatást okozunk. A legfőbb cél embertársainkkal való kapcsolatunkban a törekvés a „békességre és egymás építésére” (vö. Zsid 12,14). Jézus tanítását szem előtt tartva adott tanácsot az apostol a gyülekezetnek. Jézus is szólt ugyanis arról, hogy a „meg ne botránkoztassuk” elv alapján olykor helyes olyasmit is megtenni, amire egyébként a saját lelkiismeretünk nem kötelezne (lásd Mt 17,24–27). Ellen G. White a következő megjegyzést fűzi a Mt 17,27-ben olvasható „meg ne botránkoztassuk őket” alapelvhez:

„Ha a papok és a lévíták kivételezettek voltak [mentesek a templomadó megfizetése alól] a templommal való kapcsolatuk miatt, mennyivel inkább Jézus, akinek a templom Atyja háza volt. [...] Jézus megmagyarázta, hogy bár nem köteles megfizetni a templomadót, nem száll vitába ez ügyben, mert félreértelmeznék és ellene fordítanák szavait. Hogy botránkozást ne okozzon az adó visszatartásával, olyasmit tett, amit valójában nem kellett volna megtennie.” (*Jézus élete*, 434–435. o.)

Hitben erőtlennek azok tekinthetők, akik jó szándékú Krisztus-keresők vagy -követők, de nincs még világos elvi gondolkodásuk, nem tudnak mindig különbséget tenni helyes és helytelen között, vagy esetleg összezavarták a gondolkodásukat valamely hamis tanítók. Van-e aktualitása ennek a tanításnak számunkra? Helyesen kezeljük-e a gyülekezeti közösségen belül az eltérő lelkiismereti állásfoglalásokat például a mértékletesség, személyek és ügyek megítélése tekintetében? Megengedhető-e, hogy ezek meghasonlást okozzanak azok között, akik egyébként az igei alapelvekben egyetértenek?

A 14. fejezet 17–18. verse mércét ad a kezünkbe: Isten országa akkor van jelen a keresztény ember életében, illetve a keresztény közösségben, ha az Isten országára jellemző lelkület – „igazság, békeség és Szentlélek általi öröm” – jó illata árad belőle és belőlük. A 19. vers mintegy summázza mindazt, amit az apostol e kérdésben eddig kifejtett.

5 Hogyan utal az apostol végül Jézus Krisztusra, aki által a gyülekezet minden tagja számára elérhető az igaz magatartás? Miért nem szabad senkit sem sürgetni, hogy lelkiismereti meggyőződés nélkül megtegyen vagy elhagyjon bármit, igazodva a keresztény közösség elvárásához?

■ **„Néked hited van, tartsd meg magadban Isten előtt! Boldog, aki nem kárhoztatja magát abban, amit helyesel. Aki pedig**

kétekedik, ha eszik, kárhoyztatva van, mert nem hitből eszik. Ami pedig hitből nincs, bűn az.” (Rm 14,22–23)

A hitet nem lehet erőltetni. Ha hitbéli meggyőződésünk van valamely kérdésben, de mások azt nem értik vagy nem tudnak vele egyetérteni, akkor „tartsuk meg magunkban Isten előtt”, és ne próbáljuk erőltetni, hogy mások is úgy gondolkozzanak. Az is fontos továbbá, hogy „ne kárhoyztassuk magunkat abban, amit helyeslünk”. Szükségtelen, hogy aggályos, örökké bizonytalankodó lelkiismerettől szenvedjünk.

Mit értsünk azon, hogy „ami hitből nincs, bűn az”? Senkit ne erőltessünk, hogy a mi nézetünket vagy az általunk helyesnek tartott gyakorlatot lelkiismereti meggyőződés nélkül kövesse! Lelkiileg ártalmára lesz, ha belső kételyekkel igazodik hozzánk vagy a közösséghez.

6 Milyen szeretetteljes kéréssel zárja az apostol levelének ezt a szakaszát?

- **„Tartozunk pedig mi, az erősek, hogy az erőtlének erőtlenségeit hordozzuk, és ne magunknak kedveskedjünk. Mindenikünk tudniillik a felebarátjának kedveskedjék annak javára, épülésére. Mert Krisztus sem önmagának kedveskedett... A békességes tűrésnek és vigasztalásnak Istene pedig adja meg néktek, hogy ugyanazon indulat legyen bennetek egymás iránt Krisztus Jézus szerint, hogy egy szívvel, egy szájjal dicsőítsétek Istent, a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyját.” (Rm 15,1–6)**
-
-

A 15. fejezet 3. verse tanúsítja, hogy Jézus mindenben a miénkhez hasonló természetet örökölt, így lett emberré. Neki is az lett volna a kézenfekvő, azt diktálta volna az ösztönös természete, hogy önmagának kedvezzen. Ő azonban ezt megtagadta, és a tökéletes szeretet, a tökéletes másokért élés megtestesítőjeként élt e földön. Ilyen volt Jézus Krisztus jelleme az evangéliumok tanúságtétele szerint:

„Jézus az igazság egyetlen szavát sem hallgatta el, de mindenkor szeretettel szólt. A legnagyobb tapintat, körültekintés és szívélyes figyelmesség jellemezte. Sohasem volt nyers, sohasem szólt szigorúan alaptalanul, soha nem okozott szükségtelen szenvedést az érzékeny lelkeknek. Nem részesítette kemény megrovásban az emberi gyengeségeket. Az igazságot szólt, de mindenkor szeretettel tette. Leleplezte viszont a képmutatást, hitetlenséget és álnokságot, de még ilyenkor is fájdalom volt a hangjában, súlyos feddéseit is megrendülés hatotta át. Sírt Jeruzsálem, a szeretett város felett, amely visszautasította Őt, aki »az út, az igazság és az élet« (Jn 14,6). Elvetették Őt, az Üdvözítőt, Ő azonban mégis szeretettel tekintett rájuk.

Jézus az önmegtagadás és a másokról való körültekintő gondoskodás életét élte e Földön. Érték volt számára minden ember. Tiszteletet parancsoló, isteni méltóság jellemezte viselkedését, mégis szeretetteljes figyelemmel hajolt le Isten családjának minden egyes tagjához. Minden emberben elveszett lényt látott, akinek a megmentése az Ő feladata.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, 11–12. o.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

*– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola
működési költségeihez.*

Keresztény szolgálat az evangélium hirdetéséért

(Rm 15,7–16. fejezet)

1 Hogyan bátorít az apostol levele végén még egyszer arra, hogy zsidók és pogányok testvéri közösségben egyesüljenek?

- **„Fogadjátok be egymást, miképpen Krisztus is befogadott minket Isten dicsőségére. Mondom pedig, hogy Jézus Krisztus szolgálja lett a körülmetélkedésnek Isten igazságáért, hogy megerősítse az atyáknak tett ígéretet, a pogányok pedig irgalmasságáért dicsőítik Istent, amint meg van írva: »Annakokáért vallást teszek rólad a pogányok között, és dicséretet éneklek a te nevednek.«”** (Rm 15,7–9)

A 9. verset vö. 2Sám 22,50 és Zsolt 18,50

.....

.....

.....

Levele előző szakaszában a világos lelkiismereti meggyőződéssel rendelkezők és az e tekintetében erőtelenek egymáshoz való viszonyáról szólt az apostol. Ezt a szakaszt is mintegy lezárja a „fogadjátok be egymást” felhívással, melyet Krisztus példájára hivatkozva erősít meg. Másrészt vonatkoztatja ezt a biztatást a zsidókra

és a pogányokra is a római gyülekezetben. Előzőleg bőven foglalkozott ezzel a témával a 9–11. fejezetben, mivel könnyen támadt feszültség és vita a gyülekezet tagjainak e két csoportja között. Most még egyszer kéri őket arra, hogy Krisztus szeretetével fogadják el egymást.

A pogány-keresztény gyülekezeti tagok számára azzal ad nyomatékot ennek, hogy arra hivatkozik: Krisztus is a „körülmetélkedés szolgája lett” testtélételekor. Hiszen a zsidó nép fiaként született, és elsősorban értük fáradozott földi szolgálata során. A hűséges Isten így teljesítette atyáiknak adott, ismételten megerősített ígérését, a nép összes bűne, hűtlensége ellenére.

Érdemes megjegyezni ezzel kapcsolatban, hogy hívő keresztény ma sem adhat helyet szívében semmiféle antiszemita érzelemnek. A „keresztény” antiszemitizmus – összevetve az apostol idézett buzdításával és mindenekelőtt Krisztus példájával – súlyos önelentmondás, valójában szégyenletes „antikereszténység”.

A gyülekezet zsidó-keresztény tagjai számára viszont Dávid hálaénekéből idéz Pál apostol, majd a továbbiakban – a 10–12. versben – Mózes V. könyvéből, a 117. zsoltárból és Ésaiás prófétától, hogy bőséges bizonyossággal erősítse meg: hívő elődeik, saját tanítói és prófétái az üdvösség egyenrangú részeseinek tekintették a megtérő pogányokat, Isten kinyilatkoztatása alapján.

2 Milyen tervei voltak Pálnak a pogányok közötti missziót illetően?

- **„Hogy legyek Jézus Krisztus szolgája a pogányok között..., Jeruzsálemtől és környékétől fogva Illiriáig betöltöttem Krisztus evangéliumát... Tisztességbeli dolog, hogy ne ott hirdessem az evangéliumot, ahol neveztetett Krisztus..., hanem amint meg van írva: »Akiknek nem hirdettetett Őfelőle, azok meglátják, és akik nem hallották, megértik.« Megakadályoztattam gyakran a hozzátok való menetelben. Most pedig, mivelhogy nincs**

már helyem e tartományokban, vágyódván pedig sok esztendő óta, hogy elmenjek hozzátok, ha Hispániába megyek, elmegyek hozzátok. Mert remélem, hogy átutazóban meglátlak titeket, és ti elkísértek oda, ha előbb részben beteljesedem veletek.” (Rm 15,16–24)

- A 21. verset vö.: Ésa 52,15

„Korinthusi tartózkodása idején Pál időt szakított magának arra is, hogy figyelmét új és nagyobb munkaterületekre irányítsa. Gondolatban különösen sokat foglalkozott Rómába tervezett utazásával. Látni kívánta a keresztény hit meggyökerezését és megszilárdulását az akkor ismert világ e nagy központjában, ez volt leglelkesebb reménye, leghőbb vágya és dédelgetett terve. Rómában akkor már volt gyülekezet. Az apostol azon fáradozott tehát, hogy biztosítsa az ottani hívók segítségét és együttműködését az Itáliában, valamint más országokban végzendő evangélizáló munkához. Hogy munkássága útját előkészítse a római testvérek között – akik közül még nem ismert mindenkit –, előbb levelet intézett hozzájuk. Jelezte szándékát, hogy meglátogatja őket Rómában, sőt megosztotta velük azt a reményét is, hogy kitűzi a kereszt zászlaját Spanyolországban.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, 254. o.)

Pál apostol komolyan vette Jézus úgynevezett nagy misszióparancsát: „Menjete el széles-e világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek!” (Mk 16,15) Mi viszont megróva érezhetjük magunkat az apostol példája által. Hiszen oly kevéssé szívleltük meg például a következő bizonyosságtételek biztatását:

„A munkát csak néhány központra korlátoztuk [...]. Nem helyes, hogy néhány város élvezze az összes előnyt, míg egyéb területeket elhanyagolunk. Mennyire fülembé cseng éjjel és nappal: Menjetek előre! Vegyetek munkába új területeket, lépjete új területekre [...], és vigyétek el a világnak az utolsó intő üzenetet!” (Ellen G. White: *Evangelizálás*, Terjeszkedő evangélizálás c. feje.)

„Isten felszólítja a keresztény családokat, hogy olyan vidékekre menjenek, amelyek még sötétségben és tévelygésben élnek, s dolgozzanak ott bölcsen és kitartóan a Mester érdekében. Sokan, nagyon sokan vannak olyanok, akik világi előnyök vagy tudományos ismeretek megszerzése kedvéért elhagyott vidékeket keresnek fel, és ott nélkülöznek, szenvednek [...]. Hol vannak azonban azok a férfiak és nők, akik olyan területekre szeretnének eljutni, amelyeknek szükségük van az evangéliumra, hogy a sötétségben élők figyelmét a Megváltóra irányítsák? [...] Mindennapi foglalkozásuk elvégzése által is vezethetnek Isten gyermekei másokat Krisztushoz. Nemcsak mások számára lesznek áldássá, hanem önmaguk is áldásban részesülnek a munka által, amelyet Krisztusért végeznek.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek a gyülekezeteknek*, 129–135. o.)

3 Milyen példával szemlélteti az apostol zsidók és pogányok egymáshoz való igaz, testvéri viszonyulását?

- „Most pedig megyek Jeruzsálembe, szolgálván a szenteknek. Mert tetszett Makedóniának és Akhájának, hogy a jeruzsálembeli szentek szegényei részére némileg adakozzanak. Tetszett nekik, és tartoznak is vele. Mert ha a pogányok azoknak a lelki javaiban részesültek, tartoznak nekik viszontszolgálni a testiekben. Azért ha ezt majd elvégzem, és nekik e gyümöl-

csöt átadom, elmegyek, általmenne köztetek, Hispániába. Tudom pedig, hogy amikor hozzátok megyek, Krisztus evangéliuma áldásának teljességével megyek.” (Rm 15,25–29)

A pogányokból lett keresztények lelkes adakozását nem hagyhatta említés nélkül az apostol. Ezt „gyümölcs”-nek nevezte. Arra utalt e kifejezéssel, hogy az anyagi javak megosztásában megnyilatkozó áldozatkészség a Szentlélek gyümölcse.

„A makedóniai hívők szinte mindnyájan szegények voltak, szívük azonban túláradt az Isten és igazsága iránti szeretettől, és örömmel adakoztak az evangélium fenntartására. Amikor a pogány gyülekezetekben gyűjtést rendeztek az ínségben lévő zsidó hívők megsegítésére, a makedóniai megtértek bőkezűségét példaként állították a többi gyülekezet elé. [...] A makedóniai hívők áldozatkészsége teljes odaszentelődésük következménye volt. [...] Nem volt szükség arra, hogy serkentsék őket az adakozásra, sőt örültek a kiváltságnak, hogy még a számukra szükséges dolgokról is lemondva másokon segítsenek. [...] Az önzetlen bőkezűség az ősegyházat örömmel töltötte el, mert a hívők tudták, hogy fáradozásuk segíti eljuttatni az evangélium üzenetét a sötétségben lévőkhöz. Jótékonyságukkal bizonyították, hogy nem hiába nyerték el Isten kegyelmét. Csak a Lélek általi megszentelődés hívhatja létre ezt az áldozatkészséget! [...] Az állandó adakozás Isten adományaiból, mindennütt, ahol Isten műve vagy emberek nyomorúsága a segítségünkért kiált, sohasem vezet elszegényedéshez. [...] Az adakozás által növekedünk az áldásban, mert Isten meg-

ígérte: »Adjatok és adatik néktek, jól megnyomottat, meg-
rázottat, megtetézettet adnak öletekbe.« (Lk 6,38)” (Ellen G.
White: *Az apostolok története*, A bőkezű gyülekezet c. feje.)

4 Mire kérte még az apostol a római keresztényeket?

- **„Kérlek pedig titeket, atyámfiai, a mi Urunk, Jézus Krisztusra és a Lélek szeretetére, hogy tusakodjatok velem együtt az imádkozásokban értem Isten előtt, hogy szabaduljak meg azoktól, akik engedetlenek Júdeában, és jeruzsálemi szolgálatom legyen kedves a szentek előtt, hogy örömmel menjek hozzátok Isten akaratából, és veletek együtt megújuljak. A békeség Istene legyen veletek mindnyájatokkal!” (Rm 15,30–33)**
-
-
-

Pál apostol a leveleiben több ízben is használja a „tusakodó ima” kifejezést (lásd például Kol 4,12–13).

„Csak kevesen fáradoznak komolyan Istenért. [...] Szememmel a lelki alázatot kerestem, amelynek mindig jól szabott öltözékként kellene lelkészeinken nyugodnia, de nem találtam. Kutattam a lelkek iránti mélységes szeretet után, melynek a Mester szerint bennünk kellene élnie, de azt sem láttam. Hallani szerettem volna a könnyezve és gyötrődve felajánlott buzgó imákat, melyeknek az otthonunkban és a gyülekezetben lévő hitetlenekért kellett volna elhangoznia, de semmi efféjét nem hallottam. A Lélek tanúskodásából fakadó könnyörgések is hiányoztak. Kerestem a terhek hordozóit, akiknek az ilyen időben,

mint a mai, a tornác és az oltár közt kellene sírniuk és esdekelniük: »Könyörülj, Uram, népeden, ne hagyd, hogy gyalázat érje örökségedet!« – de nem ütötte meg fülemet ilyen kérelem. Alig néhány buzgó, alázatos ember kereste Istent. Némelyik összejövetelünkön egy-két lelkész átérezte ugyan a felelősséget, olyan teher nyomta a lelküket, mint a kévékkel megrakott szekeret, legtöbbjük azonban csak gyermeki szinten érezte át munkája szentségét.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, V. kötet, 165–166. o.)

5 Milyen megragadó részletek olvashatók az apostol záró üdvözlésében?

- „Ajánlom pedig néktek Fébét, a mi nénénket, aki a kenkréabeli gyülekezet szolgálója, hogy fogadjátok őt az Úrban szentekhez illendően, és legyetek mellette, ha valami dologban rátok szorul. Mert ő is sokak pártfogója volt, nekem magamnak is. Köszöntétek Priscillát és Akvilát, akik munkatársaim Krisztus Jézusban, akik az én életemért a saját nyakukat tették le, akiknek nemcsak én mondok köszönetet, hanem a pogányok minden gyülekezete is.” (Rm 16,1–16)
- „Köszöntétek egymást szent csókkal. Köszöntenek titeket Krisztus gyülekezetei... Köszöntenek titeket Timóteus, az én munkatársam, és Luczius, Jáson és Sosipáter, az én rokonaim. Köszöntelek titeket az Úrban én, Tertius, aki e levelet írtam. Köszönt titeket Gájus, aki nekem és az egész gyülekezetnek gazdája. Köszönt titeket Erástus, a város kincstartója, és Kvártus atyafi. A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme veletek mindnyájatokkal! Ámen.” (Rm 16,21–24)

.....
.....
.....

Pál apostol sokakat név szerint felsorol, akiket már korábról jól ismert a római keresztények közül, mivel az ő eddigi misszióterületéről költöztek utóbb Rómába. Az apostolnak tehát, e keresztények által, közvetve része volt a római gyülekezet létrejöttében, noha személyesen még nem járt ott. Értesüléseket szerezhettünk itt az őskeresztények életéről és munkájáról. Ha figyelmesen olvassuk az üdvözléseket, a korabeli gyülekezetek tevékenységét megismerve a magunk missziójához is készítéseket kaphatunk. Részben megismerhetjük Pál apostol önzetlen, áldozatkész munkatársait.

Vegyük számba, milyen megjegyzéseket fűz az apostol az egyesek nevének említéséhez a 16. fejezet 1–16. versében! Milyen bátortást meríthetünk ebből? Fedezzük fel, hogy mely nevek, személyek ismerősek számunkra az Apostolok cselekedeteiről írott könyvből, vagy Pál más leveleiből!

6 Milyen gazdag tanításokat találunk az apostoli levél záró szakaszában is?

- „Kérlek pedig titeket, atyámfiaink, vigyázzatok azokra, akik szakadásokat és botránkozásokat okoznak a tudomány körül, melyet tanultatok, és azoktól hajoljatok el! Mert az ilyenek a mi Urunk Jézus Krisztusnak nem szolgálnak, hanem az ő hasuknak, és nyájas beszéddel meg hízelkedéssel megcsalják az ártatlanok szívét. Mert a ti engedelmességetek mindenekhez eljutott. Örülök azért rajtatok, de akarom, hogy bölcssek legyetek a jóban, ártatlanok pedig a rosszban. A békesség Isten megrontja Sátánt a ti lábatok alatt hamar. A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme veletek! Ámen.” (Rm 16,17–20)
- „Annak pedig, aki titeket megerősíthet az én evangéliumom és Jézus Krisztus hirdetése szerint, ama titoknak kijelentése folytán, mely örök időtől fogva el volt hallgatva, most pedig megjelentetett a prófétai írások által, az örök Isten parancso-

lata szerint, a hitben való engedelmesség végett minden pogányok tudomására adatván, az egyedül bölcs Istennek Jézus Krisztus által dicsőség mindörökké! Ámen.” (Rm 16,25–27)

Pál apostol fontos útbaigazítást ad arra vonatkozóan, hogy mi a teendő, ha nem csupán egyesek rossz magaviselete okoz problémát a gyülekezetben, hanem fellépnek olyan személyek a közösségen belül, akik „szakadásokat és botránkozásokat okoznak a tudomány körül”, tehát az Ige tanítását illetően. „Ezektől hajoljatok el!” – ad egyértelmű útbaigazítást az apostol. A 18. vers rámutat arra is, miért szükséges a határozott elhatárolódás. Az Igével nyíltan ellenkező, tévtanításokat képviselő személyek „nyájas beszéddel meg hízkeldeccsel megcsalják az ártatlanok szívét”. Válságot idézhet elő az elhatárolódás is, de még nagyobb a baj és a lelki kár, ha ez elmarad, mert akkor akadálytalanul terjed a megtévesztés.

„Ne kössetek kompromisszumot a gonosszal! [...] Ne féljete az ellenség hatalmának visszautasításával járó következményektől! Napjainkban sok csalást hirdetnek igazság gyanánt. [...] Legyünk óvatosak, nehogy félreértelmezzük a Szentírást! Ne tegyétek misztikussá Isten Igéjének egyszerű tanításait! Ne erőltessetek jelentést a Biblia szavaiba annak érdekében, hogy valami különlegessel elégtésétek ki fantáziátokat! [...] Isten Igéjét figyelmen kívül hagyó tévtanítások érkeznek majd körünkbe minden oldalról, melyek a hitben gyengéknek bölcsen hangzó igazságokat fognak majd hirdetni. [...] Krisztus egységre hív, de nem a helytelen gyakorlattal azonosuló egységre. A menny Istene éles határvonalat húz a

tiszta, felemelő és megjobbító igazság, valamint a hamis, félrevezető tanítások között. [...]

Csöndben maradnak-e továbbra is intézményeink dolgozói, hogy hallgatólagos beleegyezésüket adják a lelkek romlását elősegítő, ármányos tévtanok hirdetéséhez? [...] A missziómunkásoknak akadályt kellene állítaniuk a gonosz útjába. Akár alkalmas számunkra, akár nem, hirdessük az igazságot, és tekintsünk Krisztusra bátorításért és erőért! [...] Hozzátekintett üzenetem az, hogy ne adjátok hallgatólagos beleegyezésüket az igazság elferdítéséhez, hanem szólaljatok fel ellenük! Lepleztétek le a hangzatos elméleteket, amelyek elfogadása az igazságtól való elforduláshoz vezetne! [...] Mindenki álljon az őrhelyén!” (Szemelvények Ellen G. White írásaiból, 161–163., 166–167., 186–187. o.)

Hatalmas győzelmekre képes az ember Isten ereje által. A 20. versben a „megrontja” szó olvasható, az eredeti görög szó jelentése azonban: „eltapossa”. Az apostol tehát az ősevangéliumban adott isteni ígéretre emlékeztet. Jézus nemcsak földi életében, saját személyében „taposott” a kígyó fejére, hanem a benne hívő emberek, valamint Krisztus egyháza életében is ismétlődik ez a szabadítás, amennyiben igénybe veszik a Megváltó segítségét a bűn feletti győzelemhez. Ha mi a kígyó fejére tesszük a lábunkat – azaz döntünk a gonosz ellenében és a jó mellett, valamint segítségül hívjük a Megváltót –, akkor ő eltapossa a kísértőt a mi lábunk alatt is. Ha a döntő mozdulatot, a döntő elhatározást megtesszük, akkor Ő „hamar”, azonnal cselekszik.

A 25. és 26. vers fontos, csodálatos kijelentés a megváltás tervéről. Gondolkozzunk el arról, hogy mit jelent a „hitben való engedelmesség” a prófétai írásokban foglalt kijelentések iránt! Csak azért adattak a prófécia, hogy ismeretünk legyen a közeli és távolabbi jövőben bekövetkező eseményekről, fejleményekről? Vagy azért, hogy megértve ezeket, határozottan Isten oldalára álljunk, és részt vegyünk örök terve beteljesítésében is?

„Isten az ég és a föld megteremtése előtt előre ismerte a jövő eseményeit. [...] Nem ő idézett elő helyzeteket, hanem előre tudta, hogy ezek bekövetkeznek. Az örök időktől fogva elrejtett titok az a terv volt, melyet működésbe hoznak a mennyi lények elpártolása esetén. [...]

Az istenség és az ember egyesülése valóban öröktől fogva Istennél elrejtett titok. [...] Első ízben az Édenben jelentette ki Isten. [...] Jézus Krisztusnak az volt az egyik feladata földre jövetelekor, hogy a világ elé tárja ezt a világ teremtése előtti időből való, Isten által őrzött titkot, és azt, hogy ebben Ő milyen részt vállalt magára, még mielőtt a földre jött.” (Ellen G. White, *The Signs of the Times*, 1897. március 25., 1912. január 30.)

Az e heti adomány a szociális osztályt támogatja.

– A közösség szociális osztálya a rászorulókat anyagi vagy természetbeni támogatásban részesíti, a szükségleteknek megfelelően és a lehetőségekhez mérten.

Október

1. vasárnap	1Pt 4,15–16	
2. hétfő	Jn17,19	
3. kedd	Rm 10,10–11	
4. szerda	Fil 3,12	
5. csütörtök	1Jn 1,7	
6. péntek	Péld 15,18	Napnyugta: 18.15
7. szombat	1Móz 17,1	
8. vasárnap	Zsid 5,12	
9. hétfő	Eféz 4,22–23	
10. kedd	5Móz 26,10–11	
11. szerda	1Pt 1,22	
12. csütörtök	Zsid 11,24; 27	
13. péntek	Mt 25,23	Napnyugta: 18.00
14. szombat	Náh 1,7	
15. vasárnap	Zsolt 25,10	
16. hétfő	Kol 3,16	
17. kedd	1Thessz 5,14	
18. szerda	2Krón 15,7	
19. csütörtök	2Tim 1,7	
20. péntek	Ésa 40,30–31	Napnyugta: 17.47
21. szombat	Zsolt 18,3	
22. vasárnap	2Kor 8,2–5	
23. hétfő	Jn 12,24	
24. kedd	Lk 12,42–43	
25. szerda	1Thessz 5,4–6	
26. csütörtök	Mt 25,40	
27. péntek	Péld 8,20	Napnyugta: 17.34
28. szombat	Jn 13,8	
29. vasárnap	Zsolt 113,5–6	
30. hétfő	2Kor 5,18	
31. kedd	Kol 3,13	

November

1. szerda	Rm 15,14	
2. csütörtök	Kol 1,11	
3. péntek	Zsolt 84,6–8	Napnyugta: 16.22
4. szombat	Júd 1,20–21	
5. vasárnap	1Jn 2,6	
6. hétfő	Ésa 51,7	
7. kedd	Jn 16,26–27	
8. szerda	Jn 14,26	
9. csütörtök	Eféz 3,16–17	
10. péntek	Lk 22,31–32	Napnyugta: 16.11
11. szombat	Kol 2,6–7	
12. vasárnap	Zsolt 22,12	
13. hétfő	Ésa 53,12	
14. kedd	Lk 23,42–43	
15. szerda	Zsolt 22,2	
16. csütörtök	2Kor 5,21	
17. péntek	Jn 14,30	Napnyugta: 16.02
18. szombat	Jn 21,15	
19. vasárnap	Jel 22,17	
20. hétfő	1Tim 2,4	
21. kedd	Fil 1,27	
22. szerda	Kol 3,2–4	
23. csütörtök	Jel 1,7	
24. péntek	Zsid 13,5	Napnyugta: 15.55
25. szombat	Mt 4,19	
26. vasárnap	1Thessz 5,15	
27. hétfő	2Tim 2,24–25	
28. kedd	2Pt 1,10	
29. szerda	Lk 19,10	
30. csütörtök	Rm 15,2–3	

IGÉK MINDEN NAPRA

December

1. péntek	Eféz 6,10	Napnyugta: 15.50	
2. szombat	Mik 7,78		
3. vasárnap	Zsolt 80,20	Napnyugta: 15.47	
4. hétfő	Jer sir 3,25–26		
5. kedd	1Jn 3,18		
6. szerda	Zsolt 36,10		
7. csütörtök	2Kor 7,1		
8. péntek	Zsid 12,1		
9. szombat	Jn 17,23		
10. vasárnap	Zsid 10,38–39		Napnyugta: 15.47
11. hétfő	Ésa 49,6		
12. kedd	2Tim 2,3–4		
13. szerda	Apcs 4,12		
14. csütörtök	Zsolt 119,125		
15. péntek	Kol 1,10		
16. szombat	2Pt 3,14		
17. vasárnap	Jak 3,16–17	Napnyugta: 15.49	
18. hétfő	Rm 13,11–12		
19. kedd	Zsolt 118,8–9		
20. szerda	Fil 2,3; 5		
21. csütörtök	Rm 15,5–6		
22. péntek	Lk 6,38		
23. szombat	1Tim 1,5		
24. vasárnap	1Pt 4,9	Napnyugta: 15.53	
25. hétfő	1Jn 4,11–12		
26. kedd	1Thessz 5,16; 18		
27. szerda	Ésa 48,17–18		
28. csütörtök	Ésa 60,19–20		
29. péntek	Ésa 60,21–22		
30. szombat	Zsid 10,35–37		
31. vasárnap	Zsolt 90,12; 16–17		

BIBLIA-TANULMÁNYOK ■ 2017/4.

„Meg van írva:
Az igaz ember hitből él”

A RÓMAIAKHOZ ÍRT
LEVÉL

BIK KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2017